

Årsredovisning 2011

Produktion: Migrationsverket
www.migrationsverket.se
Omslagsfoto: Ida Ling Flanagan
Diarienummer: 112-2012-393

Foto: Christer Lyck

Ett år av förändring i omvärlden

Vi kan se tillbaka på ett år som har präglats av uppror och förändring i många länder i Nordafrika och Mellanöstern. Flera diktaturer föll och förändringens vindar spred hopp till andra länder under det som kom att kallas den arabiska våren. Priset har varit högt och många människor har tvingats fly undan våld och represion. Det har satt Europas vilja och beredskap att ta emot flyktingar på prov.

I Sverige har Migrationsverket haft en viktig roll när det gäller att värvna människor på flykt. Vi var till exempel tidigt på plats för att hjälpa flyktingar vid Libyens gräns genom vidarebosättning i samarbete med FN:s flyktingorgan UNHCR. I förhållande till de stora flyktingströmmarna är den insats vi kan göra i olika flyktingsituationer liten men den har stor betydelse för enskilda människor. Genom arbetet med vidarebosättning kunde verket totalt överföra 1 900 personer till trygghet i Sverige under året. Det innebar att antalet kvotplatser utnyttjades till fullo.

Vi har också fortsatt att göra en insats genom att ta emot asylsökande som sökt sig till Sverige. Verket tog emot 29 648 ansökningar om asyl under 2011 vilket placerar Sverige bland de länder i Europa som tog emot flest asylsökande under året. De flesta kom från våldsdrabbade länder som Afghanistan och Somalia. Mot slutet av året såg vi en ökning av antalet sökande från framför allt Balkan, vilket bidrog till att vi ställdes inför behovet att på kort tid ordna fram fler boendeplatser.

Vi har haft ett fortsatt starkt fokus på att alla som söker asyl ska få snabba beslut med hög kvalitet. Det nya arbetssättet som vi under närmare tre år har tillämpat och

utvecklat i projektform är nu infört på alla berörda enheter. Samtidigt har vi arbetat av äldre asylärenden så att de som haft längst kötid har kunnat få besked. Det ger oss goda förutsättningar i det fortsatta arbetet med att ytterligare korta väntetiderna. Sällan eller aldrig har de ansökningar som vi prövar haft ett färskare datum än nu.

För att vinsterna med korta väntetider i första instans inte ska gå förlorade är det viktigt att det inte uppstår hinder i den fortsatta processen. Verket har under året tagit ytterligare steg i arbetet med att utveckla de delar av asylprocessen som rör bosättning, introduktion och återvändande. Bland annat har nya arbetssätt införts på samtliga mottagningsenheter. Vi har också fördjupat samarbetet med verkets samarbetspartners, ett arbete som måste ges fortsatt hög prioritet. Vi ser att många blir kvar i systemet trots att de har fått sitt ärende slutligt prövat. Det krävs ökade ansträngningar från samtliga aktörer i samspelet kring dem som ska etablera sig i Sverige eller återvända.

Vi ser också att det behövs fortsatta insatser för att säkerställa ett väl fungerande mottagande av ensamkommande barn och ungdomar. Antalet barn och ungdomar ökade för sjätte året i rad och ökningen väntas fortsätta nästa år. Även om kommunernas vilja att erbjuda boenden har varit god under året finns fortfarande behov av fler platser.

En stor del av verkets uppdrag rör människor som söker sig till Sverige av andra skäl än att de behöver skydd. En summering av årets siffror visar bland annat att antalet anhöriga som följer med arbetstagare har ökat. Migreringen från andra länder inom EU/EES-området har också blivit större. En annan trend är att antalet studerande

minskar. Antalet som fick uppehållstillstånd för studier mer än halverades mellan åren 2010 och 2011 som en följd av att Sverige har infört avgifter för studier vid universitet och högskolor.

Eftersom verket på regeringens uppdrag har prioriterat asylärenden de senaste åren har väntetiderna efterhand ökat i flera andra ärendeslag. Under året satte vi in resurser för att vända den utvecklingen, vilket har börjat ge resultat. Sedan i höstas minskar antalet personer som väntar på besked när det gäller ärenden som rör arbete, besök, bosättning och medborgarskap. Samtidigt har vi låtit göra en genomgripande analys av dessa ärendeprocesser i syfte att ytterligare öka effektiviteten och kvaliteten.

Utvecklingen av processerna för bland annat tillståndsärenden är ett led i den omställning till lean som pågår i hela myndigheten. Sedan vi hösten 2010 beslutade att gå över till lean har införandet haft hög prioritet. Vi har bland annat satsat på kompetensutveckling, analys av processer och omställning till nya arbetsätt. För att ge ytterligare kraft åt utvecklingsarbetet har vi också inrättat ett strategiskt utvecklingscentrum i myndigheten med uppgift att stimulera ett förbättringsarbete som ger resultat över tid.

En fråga som vi fortsatt har ägnat stor uppmärksamhet åt under året är tillämpningen och utvecklingen av regelverket för arbetskraftsinvandring. Med arbetskraftsreformen öppnades en ny väg till Sverige för enskilda, och företag fick lättare att fylla sina behov av arbetskraft. I verkets roll ligger att tillämpa bestämmelserna samt att följa reformens effekter. Vi har under året fortsatt att utveckla vårt arbete för att så långt det är möjligt säkerställa att reglerna följs och samtidigt underlätta för företag att snabbt kunna fylla sina rekryteringsbehov. Allt för att främja reformens syften.

Det utvecklingsarbete som verket bedriver har ett starkt fokus på de behov och förväntningar som sökande och andra intressenter har på service och tjänster. Det handlar bland annat om att ta tillvara den moderna teknikens möjligheter. Under året har vi fortsatt att utveckla vår e-förvaltning genom att bland annat införa e-tjänster för anhöriga. Som ett bevis på Migrationsverkets positiva utveckling som e-myndighet fick verket under året en utmärkelse för årets bästa e-förvaltningstjänst.

Vi har även på andra sätt verkat för att främja service och tillgänglighet. Jag tänker bland annat på utvecklingen av nya kundcenter där vi kan erbjuda ett brett utbud

av tjänster i en modern och välkomnande receptionsmiljö. Under året öppnade vi det första kundcentret i Norrköping och fler orter står på tur.

Under året har Migrationsverket också fortsatt att vara drivande i samarbetet med länder i och utanför Europa. Ett viktigt forum för det europeiska samarbetet är nätverket för de europeiska migrationsmyndigheternas generaldirektörer (GDISC), där Sverige sedan i januari är ordförande. Ordförandeskapet ger oss goda möjligheter att driva det praktiska samarbetet framåt i frågor som bland annat rör asyl och arbetskraftsinvandring.

Med denna årsredovisning kan Migrationsverket visa på ännu ett år av målmedvetet utvecklingsarbete. Att vi är på rätt väg visar sig inte bara i resultaten utan också i det engagemang som jag möter hos medarbetarna i verksamheten. Jag märker också att omvärlden ser på oss med nya ögon. Migrationsverket har genom att tänka nytt blivit ett gott exempel som andra i förvaltningen vill lära av. Det är en position som vi ska göra allt för att behålla och förstärka i det fortsatta arbetet.

En förändring under året var att verkets generaldirektör den 1 oktober gick vidare till nya uppgifter i statsförvaltningen. Med kontinuitet som ledord har vi i ledningen tillsammans med verkets medarbetare fortsatt på den inslagna vägen med ambitionen att vässa verksamheten ytterligare, så att våra kunder får ännu större nytta av våra insatser i framtiden.

Samtidigt som framtidstron är stark i myndigheten gäller det att ha respekt för vårt komplexa uppdrag. Jag tänker bland annat på att vi verkar inom ett område som i hög grad styrs av externa faktorer som är svåra att förutsäse. De historiska omvälvningar som vi såg under 2011 och som alltjämt pågår är ett exempel på att förutsättningarna snabbt kan ändras. Samtidigt vet vi att utsatta människors drömmar om ett bättre liv och kamp för frihet kommer att fortsätta påverka migrationsrörelser. Vi måste hela tiden ha förmåga att möta skiftande behov. Under det år som ligger framför oss kommer vi att lägga stor kraft på denna och andra utmaningar. Med tanke på den kompetens och kraft som finns samlad i myndigheten är jag övertygad om att vi kommer att lyckas väl!

Christina Werner
Tillförordnad generaldirektör

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer vidare att brister avseende den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten föreligger på följande punkter;

- Ofullständig riskanalys om upphandling av tillfälligt anläggningsboende.
- Kontrollåtgärder om upphandling och betalning har inte varit relevant och tillräcklig.
- Det har inte tillräckligt prövats om uppföljning av kontrollåtgärder har fungerat på avsett sätt.
- Uppföljning av beslutade kontroller är otillräcklig.

Åtgärder som vidtagits 2011 med anledning av bristerna ovan finns beskrivet i resultatredovisningen . Åtgärder som slutförs under 2012 redovisas under Tilläggsupplysningar.

Norrköping den 22 februari 2012

Christina Werner

Tillförordnad generaldirektör

Innehållsförteckning

Resultatredovisning

Utgiftsområde Migrationspolitik	8
Verksamhetsområde Asyl	16
Verksamhetsområde Arbete, besök och bosättning	50
Verksamhetsområde Svenskt medborgarskap	60
Omprövning av beslut och processföring	64
Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete	70
Organisationsstyrning	74
Ekonomisk översikt	80
Väsentliga uppgifter	82
Resultaträkning	83
Balansräkning	84
Anslagsredovisning	85
Finansieringsanalys	88
Tilläggsupplysningar och noter	89
Bilagor	97
Förklaring till bilagorna	97
Bilaga 1 Asylsökningar 2011	98
Bilaga 2 Självmant återvändande (inkl Dublinären) 2009-2011, fördelat på medborgarskap	99
Bilaga 3 Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl. 2011	100
Bilaga 4 Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga 2011	101
Bilaga 5 Grunder för registrering av uppehållsrätt för EES-medborgare och beviljade uppehållskort 2011	102
Bilaga 6 Grunder för beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land och för medborgare i Schweiz 2011	103
Bilaga 7 Grunder för beviljade tillstånd avseende tidsbegränsade uppehållstillstånd 2011	104
Bilaga 8 Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende arbetsmarknadsärenden 2011	105
Bilaga 9 Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende gäststuderande och adoptivbarn 2011	106
Bilaga 10 Beviljade uppehållstillstånd avseende verkställighetshindersärenden 2011	107
Bilaga 11 Avgjorda medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2009-2011	108
Bilaga 12 Ärenden avseende utbetalning av återtableringsstöd för personer från vissa länder som återvänder självmant 2011	109
Bilaga 13 Utbetalade statliga ersättningar till kommuner och landsting för flyktingmottagande 2009-2011	110
Bilaga 14 Dygnskostnad för asylsökande	111

Foto: Migrationsverket

Utgiftsområde Migrationspolitik

MÅL

Migrationsverket ska verka för en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrda arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

Migration en möjlighet att ta tillvara

Migrationsverkets vision "Ett Sverige som med öppenhet tar tillvara den globala migrationens möjligheter" ligger fast. Den är formulerad mot bakgrund av den globala utvecklingen mot ökad rörlighet över gränser och de möjligheter och krav som det ställer på Sverige och andra länder. Det är en vision som ligger väl i linje med det politiska målet att underlätta rörligheten och ta tillvara de möjligheter som kopplingarna mellan migration och utveckling erbjuder. Utgångspunkten är att det finns en positiv kraft i rörligheten, både för samhället och för individer. Under avsnittet "Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete" berörs migration och utveckling ytterligare.

Mot ökad flexibilitet

Eftersom det är svårt att förutse växlingar i bland annat ärendevolymer, är det viktigt att Migrationsverket har förmåga att snabbt kunna anpassa verksamheten till skiftande behov. Detta är en utmaning eftersom verksamheten karaktäriseras av variationer. Därför är det viktigt att Migrationsverket har förmåga att snabbt kunna anpassa verk-

samheten till varierande förutsättningar. Under året har verket påbörjat ett arbete med att bygga upp en inre flexibilitet som ökar möjligheten att anpassa kompetens samt övriga resurser till ändrade förutsättningar på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Syftet är att säkerställa en god måluppfyllelse och en hållbar och långsiktig utveckling av verksamheten. Detta arbete kommer fortsätta under 2012.

En snabb och rättssäker asylprocess

Till det centrala i Migrationsverkets uppdrag hör att värna rätten till asyl för människor som flyr undan förföljelse. Sverige fortsätter att vara ett av de länder i Europa som tar emot flest asylsökande. På regeringens uppdrag har verket fortsatt att prioritera asylärenden och för att korta handläggningstiderna genom att bedriva ett målmedvetet utvecklingsarbete. Verket har under året arbetat med att kontinuerligt förbättra processen för att skapa så mycket värde som möjligt för de sökande.

Ett växande mottagningssystem

Antalet asylsökande som behöver boende i Migrationsverkets regi har ökat under året. Till bilden hör att en majoritet av de sökande bor i verkets anläggningsboende. Samtidigt som fler väljer boende i verkets regi är det många som blir kvar i mottagningssystemet även efter det att de beviljats uppehållstillstånd. Det beror på att processen för etablering inte svarar mot behoven. För att nyanlända ska få förutsättningar att få en bra start i Sverige är det viktigt att de inte i onödan får vänta på kommunplacering. Migrationsverket har kortat väntetiden

fram till beslut i första instans avsevärt. För att den positiva effekten inte ska gå förlorad är det viktigt att hinder inte uppstår i nästa led av processen. Det är av fortsatt stor vikt att arbeta med etableringsreformen med fokus på bland annat de olika aktörernas arbete och samverkan.

Ett gemensamt arbete med återvändande

Arbetet med återvändande har förstärkts bland annat genom projektsamarbetet Reva (Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete) mellan Migrationsverket, Rikspolisstyrelsen och Kriminalvården. Syftet med Revaprojektet är att öka effektiviteten och rättssäkerheten i arbetet med att genomföra avvisningsbeslut och utvisningsbeslut. Ett nytt gemensamt arbetsätt har tagits fram inom projektet och kommer införas i hela landet under 2012. Utmaningarna kräver fortsatta gemensamma insatser från berörda aktörer.

Fortsatt behov av platser för ensamkommande barn

Det har fortsatt att komma många ensamkommande barn och ungdomar till Sverige. Behovet av boendeplatser ökar och fortsätter vara stort och akut. Länsstyrelserna har signalerat att förhandlingsarbetet med kommunerna går trögt. Verkets bedömning är att det tar lång tid innan antalet avtalade platser för asylsökande barn kan motsvara behovet.

Ökad satsning på övriga ärendeslag

Som en följd av att Migrationsverket de senaste åren har prioriterat asylprocessen har väntetiderna successivt ökat för de olika ärendekategorier som rör arbete, besök och bosättning.

En av verkets stora utmaningar under nästa år blir att minska antalet öppna ärenden inom dessa ärendeslag för att kunna uppnå satta tidsmål. Verket har under hösten påbörjat detta arbete genom att låta göra en grundlig genomlysning av ärendeprocesserna. Genomlysningen är ett viktigt steg i det fortsatta utvecklingsarbetet eftersom det är en metod att identifiera olika möjligheter för att korta ledtider, höja effektiviteten och kvaliteten i ärendehanteringen. Utvecklingsarbetet inbegriper även tillvaratagandet av de möjligheter elektroniska ansökningar ger, däribland ett minskat behov av kompletteringar, arbeta mer med sortering och fördjupa samarbetet med andra myndigheter.

Fokus på arbetskraftsreformen

De regler för arbetskraftsinvandring som trädde i kraft 2008 har gjort det enklare för företag att anställa personer från länder utanför EU. Regelverket har ökat möjligheterna för enskilda att förverkliga livsmål och bidra med kunskap och erfarenheter på den svenska arbetsmarknaden.

Tillämpningen av reglerna för dem som söker sig hit av arbetsmarknadsskäl är en mycket viktig uppgift för Migrationsverket. Till uppgiften hör också att vara uppmärksam på de effekter som reglerna får. Verket har sett behov av att inom ramen för lagstiftningen skärpa vissa villkor i syfte att motverka miss bruk av systemet. Genom ett beslut som träder i kraft den 16 januari 2012, utvecklar verket kontrollen så att det blir svårare för företag att utnyttja mäniskor. Dessutom har verket inlett ett arbete med att införa certifiering av företag som vill anställa personer från länder utanför EU och som uppfyller ett antal uppställda krav, som exempelvis där fackförbund lämnar positiva yttranden. Certifiering leder till en snabbare service vid ansökan om arbetstillstånd.

Arbetet med ständiga förbättringar

Hösten 2010 beslutade Migrationsverket att använda lean som metod och förhållningssätt med fokus på respekt för människan och ständiga förbättringar i utvecklingen av verksamheten. En styrka med lean är att utveckling av

verksamheten är en naturlig del av arbetet för alla anställda. Det skapar varaktig förändringskraft och ökar förmågan att hela tiden anpassa verksamheten till skiftande behov.

Utvecklingsarbetet innebär att Migrationsverket fokuserar på smidiga och effektiva ärendeprocesser. Verket strävar efter att använda de resurser myndigheten har till sitt förfogande på ett sätt som ger största möjliga värde för dem som vänder sig till verket. Trots att vårt leanarbete är relativt nytt, har det redan väckt intresse både i Sverige och utomlands.

En utvecklad e-förvaltning

En stor del av utvecklingsarbetet handlar om att förbättra kontakten med våra sökande genom bättre service och kommunikation. Verket utvecklar bland annat e-tjänster i syfte att underlätta kontakten med myndigheten. Det är möjligt att ansöka om bland annat medborgarskap, visum och tillstånd för arbete och studier via webben. Sedan december kan även anhöriga ansöka om uppehållstillstånd via webben. Verket har också fortsatt att utveckla det automatiska utbytet av information med andra myndigheter för att sökande ska kunna utföra sina ärenden så snabbt och enkelt som möjligt.

Satsningen på e-tjänster uppmärksammades under året bland annat genom att Migrationsverket vann årets eDiamond Award, ett pris för årets bästa e-förvaltnings-tjänst instiftat av tidningen Offentliga Affärer.

Vision och fem utvecklingsområden

Utvecklingsarbetet har bedrivits med fortsatt fokus på verkets fem strategiska utvecklingsområden; rättslig kvalitet, effektivitet, service, medarbetare och omvärld. Till varje område hör ett mål och en indikator som ger information om hur verksamheten utvecklas över tid. Ett basvärde skapades under 2009 och målet är att resultatet ska förbättras kontinuerligt för varje år. Nya mått och mätetal för att följa upp och styra verksamheten ska utvecklas under 2012.

Rättslig kvalitet

Av grundläggande betydelse för den rättsliga kvaliteten är att Migrationsverkets beslut och åtgärder överensstämmer med gällande rätt.

Att mäta rättslig kvalitet är en komplex uppgift som kräver olika typer av insatser. Verket genomför kontinuerligt uppföljningar och granskningar av handläggningen i olika kategorier av ärenden. Dessa resulterar i olika åtgärder som ger stöd och juridisk vägledning till berörda verksamhetsområden, till exempel rättsliga ställningstaganden och rekommendationer. Under den senare delen av 2011 har verket påbörjat ett arbete med att utveckla formerna för att mäta den rättsliga kvaliteten. Detta kommer att fortsätta under 2012 och 2013 genom projektet "Den lärande organisationen – en asylprövning med hög rättslig kvalitet".

Under året har Migrationsverket genomfört ett antal centrala granskningar och uppföljningar, exempelvis tillämpningen av reglerna om familjeséparation och återförvisade ärenden från domstolarna rörande avlägsnande beslut. Detta har bland annat visat ett behov av att tydliggöra befintliga styrdokument och ett arbete med att revidera dessa pågår.

Utrifran resultatet av genomförda granskningar under året och efterföljande insatser, är bedömningen att verkets rättsliga kvalitet håller fortsatt hög nivå.

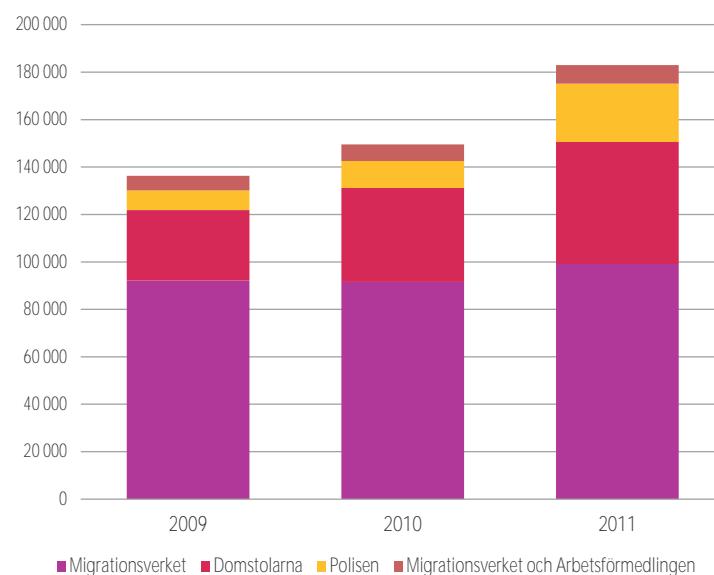
Effektivitet

Verkets effektivitetsindex har två beståndsdelar. Den ena avser vistelsen i mottagningssystemet för utflyttade personer, och den andra avser kostnad per ärende.

Mätt med tid i systemet och mottagningskostnader för utskrivna personer har tiden försämrats jämfört med föregående år. Under året var den genomsnittliga mottagningskostnaden för varje utskriven person cirka 183 000 kronor, föregående år var den nästan 150 000 kronor. Som diagrammet visar finns det flera aktörer än Migrationsverket som påverkar tiden i mottagningssystemet.

Figur 1

Mottagningskostnad per utskriven person 2009-2011, fördelat på ansvarig myndighet

Som komplement till den genomsnittliga tiden tittar Migrationsverket även på ärendekostnaden. Under respektive verksamhetsgren finns kostnad per ärende redovisad. För den övergripande analysen av effektiviteten i kostnadstermer använder Migrationsverket kostnaden per avgjort asylärende. Förvaltningskostnaden för att pröva ett asylärende steg till 17 402 kronor 2011, vilket innebär en ökning med 14,2 procent.

Ärendekostnaden har därmed återgått till ungefär den samma som 2009. Jämfört med föregående år är antalet

avgjorda ärenden något mindre samtidigt som kostnaden för asylprövning på förvaltningsanslaget ökat. Under året kom många asylsökande från länder med mer utredningskrävande asylskäl som exempelvis Afghanistan. Många av asylärendena under föregående år var mindre utredningskrävande än andra ärenden. Andelen av denna kategori mindre utredningskrävande ärenden utgjorde 8 procent av samtliga beslut under 2011 jämfört med 16 procent föregående år. Båda dessa faktorer inverkar på att kostnaden för att handlägga ett genomsnittligt asylärende blivit högre.

Service

Verket har höga ambitioner när det gäller att erbjuda våra sökande, deras anhöriga, våra samarbetspartners och andra intresserade en god service. Som en del i arbetet genomförs en mätning vartannat år för att få fram ett så kallat nöjd-kund-index (NKI) med syfte att förbättra kvalitén på servicen. Påföljande år genomförs en målgruppsanalys i syfte att ge ett bredare underlag för den kvantitativa utvecklingen av verkets kundkanaler efter kundens preferenser, förutsättningar och behov.

Migrationsverket har gjort stora insatser baserat på resultatet i föregående NKI-mätning 2009. Bland annat har verket tagit fram en ny extern webbsida, en ny nationell kundtjänst, ett gemensamt telefonnummer och utvecklat ett koncept för Kundcenter. Verkets förmåga att ta emot kundernas frågor och tillgodose informationsbehovet har ökat avsevärt genom dessa kanaler. Verkets andra kundundersökning som genomfördes under året, visar att insatserna har gett resultat. Bland annat framhålls bättre tillgänglighet, kortare väntetid i telefon och bättre information kring vilka blanketter och vilka uppgifter som ska ingå i ansökan. Utvecklingen är särskilt positiv för verkets samarbetspartners, för vilka NKI har förbättrats med 31 procent. Därtill har NKI för de juridiska ombuden ökat med 20 procent.

Utan den senaste mätningen framgår dock att NKI för sökande under perioden har minskat, en sänkning med 14 procent. Sökande är framförallt mindre nöjd med informationen under handläggningen av ärendet. Verket kan här se ett samband mellan ärendekategori och handläggningstid. Generellt sett har sökande med längre handläggningstid ett större behov av mer och tydligare information. Verket har beslutat om resursförstärkningar under senare delen av året som förväntas förbättra resultatet.

Medarbetare

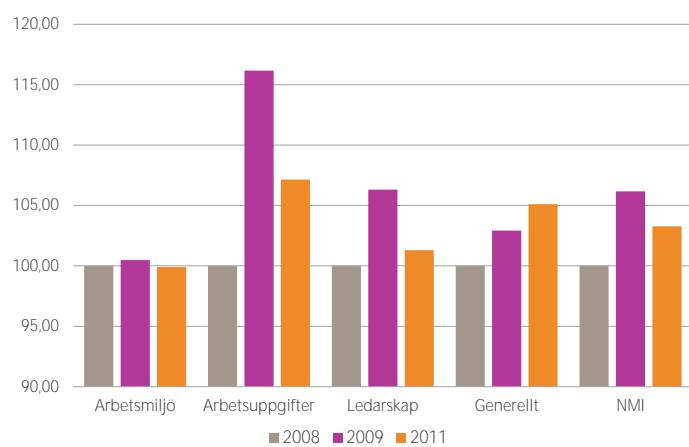
Under våren 2011 genomfördes en medarbetarenkät för att följa upp utvecklingsområdet medarbetare och för att få underlag för den fortsatta utvecklingen av området. Resultatet av enkäten är något sämre än vid förra medarbetarenkäten som genomfördes 2009. Ett skäl till detta

kan vara att mätningen föregåtts av en ansträngande period med hög arbetsbelastning och intensivt utvecklingsarbete parallellt med en snäv budget. Dessa förutsättningar kan påverka synen på arbetsmiljön, vilket återspeglas i resultatet av medarbetarenkäten.

Utifrån resultatet tar Migrationsverket fram nöjd medarbetarindex (NMI) som baseras på nio påståenden ur enkäten. Migrationsverkets NMI visar en något otydlig utveckling. Sammantaget har indexet försämrats något sedan mätningen 2009, men är högre än vad det var efter medarbetarenkäten 2008. Vid en nedbrytning på de nio påståendena ser vi dock att resultaten för några av dem har förbättrats. Det gäller synen på medarbetarrelationerna, variationen i arbetet, lyhördhet för idéer, att Migrationsverket är en bra arbetsplats och att medarbetarna har en positiv utveckling framför sig.

Figur 2

Diagram nöjd medarbetarindex (NMI) 2008-2011

Omvärld

För att fördjupa kunskapen om hur omvärlden uppfattar Migrationsverket görs löpande mätningar av hur myndigheten medieras bild ser ut. Dessutom görs en så kallad Public Image-mätning som riktar sig till andra än sökande. Undersökningen fokuserar på allmänhetens kännedom och syn på Migrationsverket. Resultatet visar bland annat att 83 procent av de tillfrågade anser att Migrationsverket har en viktig uppgift. Av de tillfrågade känner 36 procent till myndigheten ganska eller mycket bra, vilket är 4 procentenheter färre jämfört med förra året.

Bilden av Migrationsverket i media följer trenden från föregående år. Allt fler av de sammanhang där Migrationsverket förekommer i medierna, värderas som neutrala. Det är i linje med myndigheten målsättning att leverera fakta som kan ligga till grund för den offentliga diskussionen om migrationsfrågor.

Rättssäkerhet

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska redovisa:

- *Eventuella slutsatser och åtgärder med anledning av migrationsdomstolarnas domar; samt*
- *de åtgärder som vidtagits med anledning av Migrationsöverdomstolens samt EU-domstolens och Europadomstolens vägledande domar.*

MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverket har under året systematiskt arbetat med statistisk uppföljning och analys av migrationsdomstolarnas avgöranden för att säkerställa en enhetlig rättstillämpning på myndigheten. Vidare har Migrationsverket, genom olika former av intern vägledning, bedrivit ett aktivt arbete för att medarbetarna ska kunna tillgodogöra sig avgöranden från Migrationsöverdomstolen, EU-domstolen och Europadomstolen. Verket bedömer att vi därmed har uppnått målet i denna del.

Åtgärder som vidtagits för Migrationsöverdomstolen, EU-domstolen och Europadomstolen

Migrationsverket ska säkerställa en enhetlig rättstillämpning som följer gällande lagstiftning, domstolspraxis och interna föreskrifter. Ett av många verktyg för att säkerställa rättstillämpningen är verkets datasystem för landinformation, Lifos. Här finns samtliga domar och beslut där Migrationsöverdomstolen avgjort en rättsfråga. I systemet finns även de avgöranden från internationella domstolar som verket bedömer vara relevanta för prövningen av en ansökan om asyl.

Under 2011 har Migrationsverket tagit fram ett verktyg, Rättslig översikt, där avgöranden från Migrationsöverdomstolen, EU-domstolen och Europadomstolen, med tillhörande kommentarer, är samlade och därmed överblickbara. För att säkerställa rättstillämpningen har rättsliga kommentarer och vägledande styrdokument utfärdats i anslutning till avgörandet. Sådana rättsliga ställningsta-

ganden har Migrationsverket publicerat på intranätet och har genom olika åtgärder säkerställt att informationen om dessa kommit berörda medarbetare tillhanda.

Migrationsverket publicerar alla internationella domar och beslut där Sverige är part i Lifos. I övriga fall blir de internationella avgöranden som exempelvis rör tillämpningen av direktiv som Sverige är bundna av eller vanligen förekommande asylfrågor publicerade.

Migrationsöverdomstolen

Under året har Migrationsöverdomstolen fattat en rad avgöranden rörande väsentliga rättsfrågor. Detta gäller inte minst förutsättningarna för bedömningen av väpnad konflikt i utlänningslagens mening. I Migrationsöverdomstolens avgörande bedömdes sådan konflikt föreligga i hela södra och centrala delarna av Somalia. Det har fått en avgörande betydelse för personer från dessa områden som ansöker om uppehållstillstånd i Sverige, eftersom den pekar på ett generellt internationellt skyddsbehov för individer ur denna grupp.

Migrationsöverdomstolen har i ett annat avgörande uttalat ett krav på styrkt identitet i ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning. I beslutet framgår exempelvis att det inte finns behov av att utreda en åberopad anknytning om den enskilde inte kan styrka sin identitet. Avgörandet har fått stor betydelse för ordningen för prövning av ansökningar om uppehållstillstånd grundat på anknytning som sker utifrån.

EU-domstolen

Under 2011 har EU-domstolen avgjort flera mål inom Migrationsverkets område. Avgöranden har särskilt kommenterats för att medarbetarna bättre ska kunna tillgodogöra sig informationen.

Av särskilt intresse är ett avgörande från EU-domstolen rörande vilka rättigheter som tillkommer en tredjelandsmedborgare med anknytning till en unionsmedborgare. Genom flera avgöranden har EU-domstolen precisat innehördheten av sitt ställningstagande. Migrationsverket har analyserat och kommenterat domarna och konstaterat att de kan bli avgörande i ärenden där ett svenskt barns enda vårdnadshavare är den förälder som är medborgare i ett tredjeland.

Foto: Linkin AB/David Einar

Europadomstolen

Ett flertal avgöranden från Europadomstolen har uppmärksammats genom analys och kommentarer från verkets rättsenhet. Av särskilt intresse är Europadomstolens avgörande från januari rörande en överföring av en asylsökande från Belgien till Grekland. I domen konstaterar domstolen att det förelåg brott mot Europakonventionen vid överföringen till Grekland. Avgörandet har fått stor betydelse i den dagliga prövningen av tillämpningen av Dublinförordningen när brott mot någon av rättigheterna i Europakonventionen åberopas vid överföring till en annan EU-medlemsstat.

Utvecklad landinformation

Under året har Migrationsverkets databas för landinformation fått en ny teknisk plattform. Den har därmed blivit ett modernare hjälpmittel för främst Migrationsverkets anställda. Migrationsverket har tagit fram riktlinjer och en modell för kvalitetssäkring av publikationer, vilket innebär en ökad enhetlighet och borgar för en bättre kvalitet.

Under året har utredningsresor genomförts till Kenya (angående Somalia), Egypten, Libyen, Tunisien, Algeriet, Marocko, Irak, Kuwait och Kirgizistan. Syftet med resorna har bland annat varit att närmare undersöka den politiska situationen, säkerhetsläget, mänskliga rättigheter och situationen för utsatta grupper. Vid dessa resor har verkets medarbetare bland annat fört samtal med myndighetsföreträdare, journalister, utländska och svenska ambassader och frivilligorganisationer. Genom resorna har Migrationsverket fått värdefull förståhandsinformation på plats, vilket har resulterat i rapporter som publiceras i Lifos och som utgör ett stöd för verkets personal i ärendeprövningen.

Barnrättsperspektivet

ÅTERRAPPORTERING:

Migrationsverket ska särskilt redovisa hur myndigheten säkerställer att barns egna asylskäl utreds, bedöms och redovisas i besluten.

Enligt förordning med instruktion för Migrationsverket ska verket inför beslut eller andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för barn.

MÅLUPPFYLLELSE

Under året har Migrationsverket tagit ett helhetsgrepp kring barnärenden i syfte att fortsätta förbättra och utveckla en enhetlig och rättssäker prövning av dessa ärenden. Det finns idag större förutsättningar för enhetlighet i hur verket utreder och bedömer barns egna asylskäl och redovisning av dessa i besluten. Verket använder barnkonsekvensanalyser inför beslut och andra åtgärder som rör barn.

Barn och ungdomars egna asylskäl

Verket prövar alla ärenden individuellt. Migrationsverket utreder och bedömer barns egna asylskäl bland annat genom ett muntligt samtal med barnet och/eller dess ställföreträdare. Samtalet med barnet sker först efter ett medgivande från vårdnadshavare, särskild förordnad vårdnadshavare eller god man. Vid varje ansökan sker en bedömning om det är lämpligt att höra varje enskilt barn eller inte. Bedömningen sker exempelvis utifrån barnets ålder,

mognad och psykiska hälsa. Är barnet för litet för att höras så kan verket i stället genomföra ett så kallat barn-fokuserat föräldrasamtal.

Vid den muntliga utredningen med barn och föräldrar är samtalet fokuserat på barnens hälsa, sociala situation och utbildningsbakgrund.

Migrationsverket har standardiserat kvalitetsgranskningen för hur barn kommer till tals under olika delar av handläggningsprocessen. Exempelvis har verket upprättat standardiserade protokoll för muntlig utredning med barn för att säkerställa att barns situation belyses i ett tidigt skede i processen. Genom protokollen säkerställs också att samma mottagningsvillkor följs oavsett vid vilken enhet i landet barnet är inskrivet.

Under året har Migrationsverket för första gången genomfört en enkät som innehöll en fråga kring hur barn, eller deras föräldrar anser att barnen fått komma till tals. Resultatet visade att 79 procent instämde helt eller delvis i påståendet att "Jag har fått komma till tals/Mitt barn har fått komma till tals". Verket kommer fortsättningsvis att genomföra enkäten två gånger per år för att kunna följa upp utvecklingen över tid.

I varje fattat beslut finns en redovisning av asylskälen oavsett om barnet har egna asylskäl eller om denne omfattas av föräldrarnas skäl.

Kapitlet som rör barn i asylprocessen i handboken för migrationsärenden har uppdaterats för att ge tydliga anvisningar om hur man ska gå tillväga för att utreda barns asylskäl.

Ensamkommande barns ställföreträdare

En ansökan om god man och förordnande av ett offentligt biträde sker i samband med att barnet eller ungdomen ansöker om asyl. En minderårig person kan inte själv ansöka om asyl. I de fall där det dröjer innan Överförmyndaren i kommunen förordnar en god man, bekräftar det ensamkommande barnets offentliga biträde ansökan om asyl. Det offentliga biträdet blir då barnet eller ungdomens ställföreträdare under dennes första dagar som asylsökande. Migrationsverket bedömer att förfarandet har fungerat bra.

Information om asylprocessen

För att öka barn och ungdomars förståelse för hur en ansökan om asyl går till och vilka rättigheter de har, har verket under året tagit fram särskilt informationsmaterial riktad till asylsökande barn. Målsättningen är att en ökad förståelse för asylprocessen ska göra det lättare för barn att komma till tals i ärenden som berör dem.

Materialet består dels av en specialtidning om att ansöka om asyl som riktar sig till de mindre barnen och dels en särskild broschyr för lite äldre barn. Barn och ungdomar har varit delaktiga i arbetet med att ta fram informa-

materialet och har på så sätt kunnat påverka utformning och innehåll av materialet. Dessutom finns det möjlighet för barn att ställa frågor till Migrationsverket via verkets externa webbplats.

Barnkonsekvensanalyser

Alla barnärenden prövas individuellt och hänsyn till barnets bästa tas i alla delar av processen – val av biträde, tolk, handläggare och annat som kan vara viktigt för barnet såsom anpassning av lokaler, boende och tillgänglighet. Barnkonsekvensanalyser är den metod som verket använder inför beslut och andra åtgärder som rör barn. Verket har genomfört en barnkonsekvensanalys på en övergripande nivå när det gäller mottagandet av asylsökande barn. Utifrån analysen har bland annat förslag på metodutveckling av uppföljning och utvärdering av barnrättsperspektivet tagits fram. Genom att arbeta med barnkonsekvensanalyser som metod, har en större enhetlighet i hanteringen av ärenden som rör barn uppnåtts. Styrdokument, rutiner och mallar har exempelvis upprättats under året för mottagandet av asylsökande barn. I handboken för migrationsärenden och i verkets datasystem Skapa finns rutiner och mallar till stöd för att göra barnkonsekvensanalyser inför beslut i asylärendet.

Verket har under året genomfört en kvalitetsgranskning av ensamkommande barns ärenden. Granskningen resulterade i ett antal förbättringsförslag, däribland behov av utbildningsinsatser för att stärka kunskapen kring att genomföra barnkonsekvensanalyser på ett relevant sätt i asylärenden. Under året har utbildningsinsatser i detta syfte genomförts.

Ett samlat grepp kring barnärenden

Migrationsverket har under året tagit ett helhetsgrepp kring alla barnärenden. En policy för arbete med barn har tagits fram i samarbete med Barnombudsmannen. Syftet med barnpolicy är att fastställa hur Migrationsverket ska se till att barnets rätt och barnrättsperspektivet genomsyrar alla frågor som rör barn på verket. Därtill har en utbildning kring barns rättigheter och barnkonsekvensanalyser tagits fram och ingår i den övergripande utbildningsmodellen för 2012 (se vidare under kapitel Organisationsstyrning).

För att säkerställa tillämpning av barnpolicy samt att barnärenden hanteras enhetligt och rättssäkert, har verket tillsatt en barnsamordningsgrupp med en särskild samordnare. Gruppen träffas regelbundet för att följa upp och vidareutveckla arbetet.

Foto: Tomislav Stjepić

Verksamhetsområde Asyl

MÅL

Tiden från ansökan till bosättning i kommun ska uppgå till högst sex månader för asylsökande som beviljas uppehållstillstånd i första instans.

Tiden från ansökan till återvändande eller bosättning ska uppgå till högst tolv månader i minst sjuttioprocent av de ärenden i vilka asylsökande har fått avslag i första instans.

ÅTERRAPPORTERING

Återrapporeringen av tiden från ansökan till bosättning efter bifall i första instans ska göras uppdelad asylsökande i anläggningsboende respektive eget boende vid utflyttnings- tillfället.

Migrationsverket ska redovisa vistelsen för asylsökande uppdelat på de olika momenten i asylprocessen och vilken myndighet eller domstol som varit ansvarig för respektive moment. Redovisningen ska inkludera en bedömning av kostnaderna för mottagandet för de olika momenten.

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket har bosatt cirka 7 500 asylsökande som fått uppehållstillstånd i första instans, varav 52 procent inom sex månader. Den genomsnittliga tiden för dessa ärenden var 214 dagar (7 månader).

Av de asylsökande som har fått avslag i första instans så har cirka 14 700 personer återvänt eller bosatts, varav 47 procent inom tolv månader. Den genomsnittliga tiden för dessa ärenden var 565 dagar (18,6 månader).

Inledning

Verksamhetsområde Asyl redovisas uppdelat i tre verksamhetsgrenar bestående av Prövning av ansökan, Prövning av hinder mot verkställighet samt Mottagning, bosättning och återvändande med mera. Mer detaljerad information kring olika delar av asylprocessen finns närmare beskrivet under respektive verksamhetsgren. Asylprocessen börjar när en person lämnar in en asylansökan och avslutas när personen bosätter sig i en kommun, återvänder eller avviker.

För 2011 fick Migrationsverket nya mål i regleringsbrevet som samtliga skiljer sig mot tidigare år. I samband med de nya målen har Migrationsverket utvecklat en cohordatabas som ska säkerställa att vi följer upp och redovisar måluppfyllelse. Databasen visar hela den tid ett ärende processas genom olika instanser (processtid). Tiden mellan processens början och slut är vistelsen. För att underlätta jämförbarheten över åren har verket utvecklat cohordatabasen med statistik från 2009 och framåt.

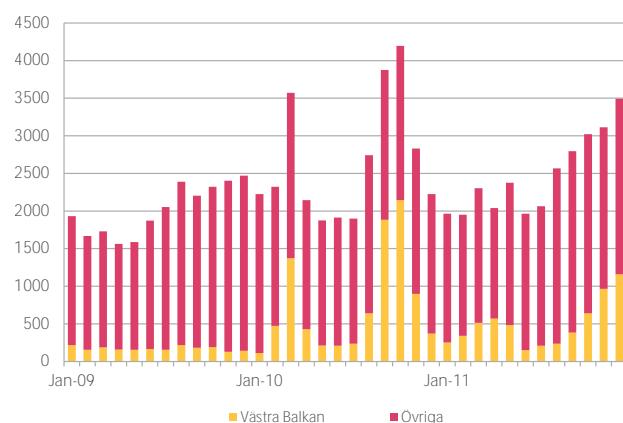
Faktorer som påverkar måluppfyllelsen

Migrationsverket arbetar aktivt för att korta alla ledtider i asylprocessen för att i sin tur minska handläggningstiderna. Detta sker bland annat genom omfattande utvecklingsarbete.

En stark bidragande faktor till att måluppfyllelsen brister är att Migrationsverket inte ensamt ansvarar för hela asylprocessen. Nedan redovisas olika faktorer som har inverkat på måluppfyllelsen under året.

Antalet inskrivna personer i mottagningssystemet under 2011 ökade med cirka 1 300 personer (4 procent) jämfört med förra året. Andelen personer som väljer att bo i Migrationsverkets anläggningsboende har ökat vilket har inneburit större kostnader i mottagningssystemet.

Figur 3

Nya asylsökande 2009-2011

Figur 4

Andel asylsökande med bifall i första instans som bosatts inom sex månader från ansökan

	Antal totalt	Andel bosatta inom 6 mån	Genomsnittlig tid i dagar
ABO	3 864	34 %	281
EBO	3 329	34 %	273
Totalt 2009	7 193	34 %	277
ABO	4 419	48 %	209
EBO	3 930	58 %	184
Totalt 2010	8 349	52 %	198
ABO	4 150	43 %	228
EBO	3 308	64 %	196
Totalt 2011	7 458	52 %	214

Figur 5

Andel asylsökande med bifall i annan instans som bosätts inom 12 månader från ansökan

	Antal totalt	Andel bosatta inom 12 mån	Genomsnittlig tid i dagar
Avskrivna	5	40 %	367
Avslag	1 561	5 %	700
Dublinären	23	9 %	562
Övriga	16	63 %	403
Totalt 2009	1 605	5 %	694
Avskrivna	14	79 %	407
Avslag	1 866	7 %	767
Dublinären	23	26 %	663
Övriga	8	22 %	267
Totalt 2010	1 911	8 %	761
Avskrivna	10	50 %	350
Avslag	1 415	11 %	855
Dublinären	49	27 %	440
Övriga	11	45 %	394
Totalt 2011	1 485	12 %	834

Fler ärenden senare i processen

För att korta ledtiderna i hela asylprocessen är Migrationsverket beroende av ett gott samarbete med övriga involverade myndigheter. Detta gäller främst domstolarna vid överklagande, polisens återvändandearbete och Arbetsförmedlingens arbete med bosättning.

Vid årets slut var nästan 12 000 personer med ett beslut om att lämna landet inskrivna i verkets mottagningsystem. Om fler personer befinner sig i den senare delen av asylprocessen, så förlängs handläggningstiderna. Att många personer befinner sig i en senare del av asylprocessen påverkar också antalet ärenden om verkställighetshinder. Även antalet inskrivna personer med uppehållstillstånd som väntar på att bosättas har ökat markant, vilket även det påverkar måluppfyllelsen negativt.

Många i väntan på kommunplacering

Arbetsförmedlingens nya roll i bosättningsprocessen har krävt stora omställningar i processen. Förändringen har skapat en initial tröghet vilket har lett till längre ledtider. Migrationsverket har även beviljat fler personer uppehållstillstånd under året, vilket skapade ett större behov av boendeplatser än vad Arbetsförmedlingen kunde förmöda. Andelen personer med uppehållstillstånd som väntade på att flytta till ett boende i kommun har nästan fördubblats jämfört med föregående år, från cirka 1 600 personer till cirka 3 200.

En ytterligare aspekt som försvårat bosättningsarbetet under året är den rådande bostadsbristen i de kommuner där flest arbetstillfällen finns.

År- och säsongsvariationer

Antalet nya asylsökande varierar mellan olika år men även under ett och samma år. Det är vanligt att fler söker sig till Sverige under höstarna än under andra delar på året. Under de senaste två åren har andelen asylsökande från västra Balkan varit särskild hög.

Förra året ansökte drygt 6 300 serbiska medborgare om asyl i Sverige, vilket motsvarade 20 procent av det totala antalet asylsökande.

Under 2011 har antalet asylsökande från västra Balkan generellt sett minskat, förutom årets sista månader då många bosniska medborgare sökte sig till Sverige.

Variationer i asylskäl och behov

Handläggningstiden inom hela asylprocessen påverkas bland annat av att utredningsinsatserna måste anpassas till de olika behov som asylsökande har. Migrationsverket gör en individuell prövning i varje enskilt ärende.

Året har präglats av både politiska och ekonomiska förändringar i omvärlden. Den globala finanskrisen och oroligheterna i Nordafrika och Mellanöstern är några exempel på detta. Utvecklingen i omvärlden påverkar vilka personer som söker asyl, men även vilka asylskäl de har.

Figur 6

Andel asylsökande som inte fått bifall utresta inom 12 månader från ansökan

	Antal totalt	Andel utresta inom 12 mån	Genomsnittlig tid i dagar
Avskrivna	1 478	85 %	206
Avslag	6 504	16 %	650
Dublinärenden	1 922	86 %	199
Övriga	14	64 %	262
Totalt 2009	9 918	40 %	496
Avskrivna	1 690	93 %	142
Avslag	10 075	42 %	546
Dublinärenden	2 105	88 %	199
Övriga	21	52 %	315
Totalt 2010	13 891	55 %	444
Avskrivna	1 529	91 %	153
Avslag	9 739	37 %	656
Dublinärenden	1 938	87 %	208
Övriga	28	54 %	346
Totalt 2011	13 234	50 %	531

Under året ansökte många afghanska medborgare om asyl i Sverige. Många av dem får stanna.

Föregående år var en stor andel asylärenden från Serbien så kallat uppenbart ogrundade ansökningar, vilket innebar snabbare beslut i första instans. Majoriteten av de serbiska medborgarna hade identitetshandlingar vilket generellt sett kortar tiden i prövning och återvändande. Under 2011 har andelen uppenbart ogrundade ansökningar minskat.

Allt fler bor i anläggningsboende

Enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl har Migrationsverket en skyldighet att erbjuda boende (ABO) till alla som ansöker om asyl i Sverige och som inte själv kan ordna sitt eget boende (EBO). Under de senaste åren har en allt större andel av de asylsökande behövt hjälp med att ordna sitt boende och den 31 december bodde en klar majoritet av de sökande i ABO.

Års- och säsongsvariationerna påverkar möjligheterna att planera och bedöma behovet av bostäder och resurser för att ta emot asylsökande. När många asylsökande kommer samtidigt är det en utmaning att finna lämpliga bostäder på kort tid till dem som inte kan ordna sitt boende själva. Verket har viss överkapacitet i boendet för att kunna ta emot ett större antal personer på kort tid, men Migrationsverket har vare sig uppdrag eller resurser nog att ha bostäder i beredskap i avvakten på att antalet nya asylsökande eventuellt kan komma att öka. När många asylsökande samtidigt behöver hjälp med bostad kan Migrationsverket ibland behöva upphandla tillfälliga bo-

Figur 7

Inskrivna i mottagningssystemet vid utgången av 2009-2011 efter handläggningsstatus och vistelsetid i dagar

Handläggningsstatus	År	Antal	Genomsnittlig vistelsetid
Öppet asylärende hos Migrationsverket	2009	10 554	178
	2010	11 110	170
	2011	10 398	113
Öppet överklagandeärende hos Migrationsverket	2009	773	391
	2010	155	303
	2011	87	262
Öppet överklagandeärende hos migrationsdomstol	2009	7 899	534
	2010	6 565	444
	2011	6 948	389
Avslagsbeslut i överklagandeärende hos migrationsdomstol som inte vunnit lagakraft	2009		
	2010	1 748	598
	2011	1 596	484
Avslagsbeslut i överklagandeärende hos migrationsdomstol som vunnit lagakraft	2009		
	2010	11 855	761
	2011	11 780	847
därav med öppet återvändandeärende hos Migrationsverket	2009		
	2010	5 014	616
	2011	4 614	641
därav med överlämnat återvändandeärende till Polisen	2009		
	2010	6 841	867
	2011	7 166	980
Med uppehållstillstånd	2009	1 925	359
	2010	1 617	332
	2011	3 189	341
Övriga ¹⁾	2009	2 507	339
	2010	2 435	538
	2011	2 779	520
TOTAL	2009	35 081	487
	2010	35 485	473
TOTAL	2011	36 777	467

¹⁾ I kategorin övriga ingår personer som fått annat beslut än bifall av Migrationsverket som sitt senaste beslut och som (ännu) ej överklagat. Personer med annat beslut än bifall eller avslag fattat av migrationsdomstol i överklagandeärende ingår också.

enden för att snabbt lösa en brist på ABT-platser. Att hyra tillfälliga boenden medför en större kostnad för verket.

Åtgärder 2011 med anledning av brister i den interna styrningen och kontrollen

Migrationsverket har under 2011 arbetat med att åtgärda de brister i den interna styrningen och kontrollen som lyftes fram i årsredovisningen 2010 beträffande upphandling av tillfälligt boende för asylsökande och betalning av hyra.

En ramavtalsupphandling av ABT-platser har inletts. Anbudshanteringen beräknas pågå fram till mars 2012. Samordningen av direktupphandlade boendeavtal har stärkts i syfte att öka kvaliteten i avtalet innan en ramavtalsupphandling finns. Stödet har förstärkts bland annat när det gäller avtalstecknande och kvalitetskontroller. Rutiner för dokumentation och arkivering av avtal har också förtysligats.

En översyn har också inletts av inköpsprocessen och inköpsorganisationen i syfte att förtysliga följande: vilka får beställa, hur beställning ska genomföras (direktupphandling, avrop, upphandling etc.) samt leveranskontroll, attest med produkt-, leverans- och priskontroll, utbetalningsorder, betalning och kvalitetsuppföljning. Det ska finnas tydliga riktlinjer, god kompetens i varje led samt granskning och uppföljning. Översynen är även en del av verkets förberedelser inför införandet av e-handel i slutet av 2012.

Styrande dokument har uppdaterats, utbildningar och informationsinsatser kring datasystem har genomförts och introduktionsprogram om regelverk och administrativa rutiner för nya chefer har utvecklats.

Genomförandet av dessa åtgärder kommer ytterligare att stärka kvaliteten beträffande upphandling av tillfälligt

boende för asylsökande och bidra till ökad efterlevnad av det administrativa regelverket. De åtgärder som vidtagits under 2011 har dock inte hunnit införas i tillräcklig omfattning för att åtgärda bristerna.

Alla chefer och medarbetare på verket ska arbeta efter en process som innehåller förordningen om intern styrning och kontrolls olika processteg – riskanalys, kontroll-åtgärder och uppföljning. Verket kommer under 2012 att följa upp kontrollåtgärder rörande hanteringen av tillfälligt boende för asylsökande.

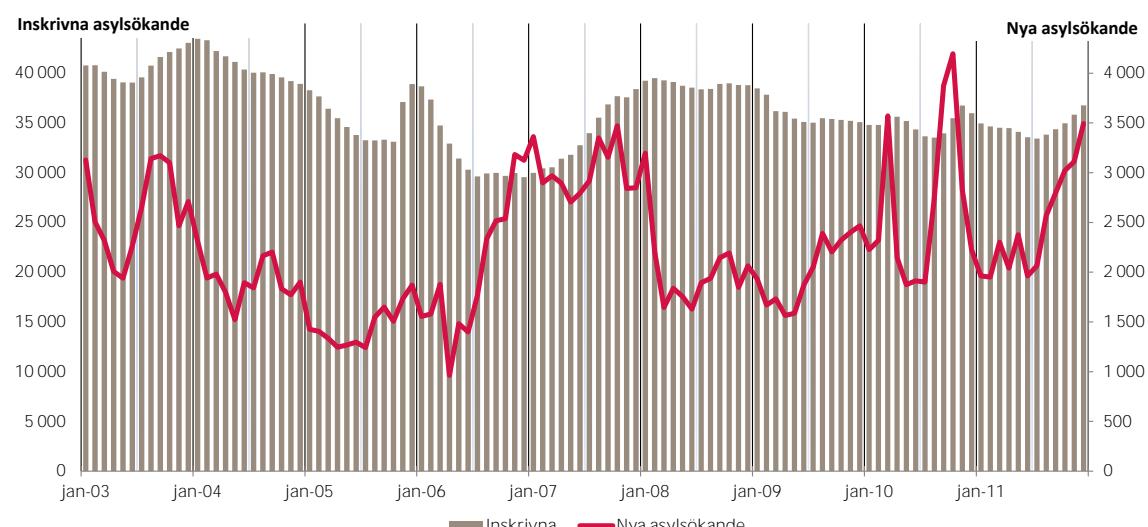
Utvecklingsarbete

Migrationsverkets verksamhet präglas av stora variationer i antalet asylsökande, men även av asylskäl och övriga individuella behov. Variationerna är ofta svåra att förutse. För att i högre utsträckning kunna hantera variationerna pågår ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete. För att snabbt och smidigt kunna anpassa kapaciteten till skiftande behov över tid, utvecklar verket sitt arbetsätt, teknik och organisation. Variationer som finns i verksamheten ska hanteras på ett sätt så att flödet i processerna blir jämnare. Med jämma flöden skapas ökad förutsebarhet i handläggningen och effektiviteten ökar i processens alla delar. Utvecklingen av förmågan att skapa jämma flöden är en viktig del av övergången till i lean i myndigheten.

Migrationsverket har under de senaste två åren genomfört stora förändringar i arbetsätt. Det är ett långsiktigt och kontinuerligt arbete. Det nya arbetsättet har format myndigheten på flera plan, inte bara inom ärendehanteringen där handläggningstiderna fortsätter att minska. Migrationsverket genomgår även ett aktivt utvecklingsarbete med verkets samarbetspartners för att utveckla arbetsättet och korta tiderna i hela ärendeprocessen.

Figur 8

Nya asylsökande och antal inskrivna personer i mottagningssystemet

Kortare väntan 1

Införandet av ett nytt arbetssätt påbörjades i februari 2009 och har skett successivt. Projektet avslutades den 30 september 2011 men redan under försommaren övergick de sista enheterna inom asylprövningen till det nya arbetssättet.

Antalet ärenden som prövats enligt det nya arbetssättet har ökat allt eftersom fler enheter omfattats av projektet. Totalt prövades nästan 25 000 ärenden under projekttiden. De enheter som har börjat använda det nya arbetssättet har endast handlagt nyinkomna ärenden. Parallelt med införandet har kvarvarande enheter arbetat med de äldre ärendena. Totalt prövades nästan 73 500 ärenden under projekttiden.

Ett effektmål som projektet hade var att minska den genomsnittliga väntetiden i första instans till tre månader. Här visar projektet på stora förbättringar. Innan projektet startade, gjordes en mätning som avsåg perioden januari – september 2008. Då var den genomsnittliga väntetiden 267 dagar (8,8 månader). För de ärenden som avgjordes inom Kortare väntan under projekttiden var väntetiden i genomsnitt 85 dagar (2,8 månader). Andelen ärenden som avgjordes inom sex månader var 92 procent under projekttiden jämfört med 31 procent vid mätningen 2008 (dnr 111-2009-5352).

Kortare väntan 2

Projektet Kortare väntan 2 består av två huvuddelar; nytt arbetssätt från introduktion till bosättning och ett nytt arbetssätt för handläggning av återvändandeärenden.

Det nya arbetssättet utarbetades under våren 2010 och har sedan successivt införts på samtliga mottagnings-

enheter. Utrullningen på mottagningsenheterna avslutades under 2011.

Syftet är att ett enhetligt arbetssätt ska kvalitetssäkra och effektivisera asylprocessen. Den asylsökande ska vara delaktig genom bättre kunskap om varje steg i processen, från ansökan till uppehållstillstånd eller återvändande. Att den sökande är delaktig bidrar till en rättssäker prövning och tiden som den asylsökande är inskriven i verkets mottagningsystem blir kortare.

Under året har verket genomfört en uppföljning av det arbete som hittills skett inom projektet Kortare väntan 2. Uppföljningen avser perioden 1 juli 2010 till den 30 september 2011. Det är för tidigt att dra slutsatser om måluppfyllelsen men flera indikatorer visar på ökad effektivitet.

Eftersom projektet fortfarande pågår har ännu ingen slutrappart med utvärdering av det samlade resultatet gjorts.

Tiden uppdelad på de olika momenten i asylprocessen

En fördelning av tiden i systemet efter olika myndigheters ansvar i asylprocessen, visar att Migrationsverket svarar för 54 procent av den totala tiden. Tiden avser prövning av asylansökan samt återvändandearbetet. Av processtiden har Migrationsverkets andel av tiden minskat sedan 2009.

Tiden från att uppehållstillstånd beviljats till mottagande i en kommun är fyra procent av den totala processtiden. Domstolarna och främst polisen har ökat sina tider till 28 respektive 13 procent 2011. Polisens processtid har fördubblats.

Figur 9

Tid i asylsystemet och en uppskattning av den genomsnittliga mottagningskostnaden för personer som skrivits ut från Migrationsverkets mottagningsystem 2009-2011

Uppdelning på ansvarig myndighet efter moment i asylprocessen

Myndighet / År	2009			2010			2011		
	Processtid, dgr	Andel	Kostnad, kr	Processtid, dgr	Andel	Kostnad, kr	Processtid, dgr	Andel	Kostnad, kr
Migrationsverket	7 023 489	68 %	2 219 422 540	7 430 016	61 %	2 778 826 126	7 563 381	54 %	2 949 718 544
Domstolarna	2 261 636	22 %	714 677 116	3 207 011	26 %	1 199 422 158	3 928 454	28 %	1 532 097 150
Polisen	635 335	6 %	200 765 810	924 542	8 %	345 778 892	1 873 254	13 %	730 568 953
Migrationsverket och Arbetsförmedlingen	470 969	5 %	148 826 099	568 011	5 %	212 436 118	603 406	4 %	235 328 403
Total processtid	10 391 429	100 %	3 283 691 564	12 129 581	100 %	4 536 463 294	13 968 495	100 %	5 447 713 050
Processtid per utskriven person	431			400			469		
Kostnad per utskriven person			136 338			149 560			183 030

Foto: Tomislav Stjepić

Identitetsuppgifter

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska redovisa hur myndigheten säkerställer att identitetsuppgifter finns tillgängliga så tidigt som möjligt för att underlätta de olika moment som genomförs i asylprocessen samt vilka effekter som uppnåtts av vidtagna åtgärder.

MÅLUPPFYLLElse

Samtal kring den asylsökandes identitet genomförs vid det första mötet med Migrationsverket. En större andel av de asylsökande visade under året upp en godkänd identitetshandling än föregående år.

Fortsatt fokus på identitetsuppgifter

Arbetet med att säkerställa tidiga identitetsuppgifter i asylprocessen har fortgått och utvecklats ytterligare under året. Migrationsverket arbetar aktivt med frågan i nära samarbete med Polisen och Kriminalvården, bland annat genom projektet "Rättssäkt och effektivt verkställighetsarbete" (Reva). I utvecklingsarbetet föregående år framkom att en nyckelfaktor till ett framgångsrikt ID-arbete är att starta en identitetsutredning så tidigt som möjligt i processen, vilket i sin tur leder till kortare ledtider. Migrationsverket har därför utvecklat så kallade samtalsguider. Dessa innehåller frågor som verkets medarbetare använder som utgångspunkt vid den asylsökandes första möte med en ansökningsenhet, mottagningsenhetens utredande samtal samt, i förekommande fall, i återvändande-processen.

Större andel godkända identitetshandlingar

Under året visade nio procent av de asylsökande upp en av Migrationsverket godkänd identitetshandling. Det är en förbättring mot föregående års sex procent. Men det är fortfarande få personer som visar upp en passhandling eller motsvarande i samband med att de lämnar in en asylansökan. Fler asylsökande lämnar in identitetshand-

lingar senare i processen. Många asylsökande lämnar dessutom in andra typer av handlingar eller bevis, till exempel vigselsbevis, som inte accepteras som en identitetshandling.

Hur många personer som har en godkänd identitetshandling är även kopplat till vilka nationaliteter som söker sig till Sverige. Drygt 13 procent av de asylsökande under året var somaliska medborgare. Somalia har för närvarande inte en fungerande rättsstat och därfor godkänner inte Sverige somaliska identitetshandlingar.

Förbättrad teknik för fingeravtryck

Vid ansökan om asyl lämnar den asylsökande biometrisk information i form av fingeravtryck och foto. I syfte att bekräfta den asylsökandes identitet samt om han eller hon har befunnit sig inom den Europeiska unionen tidigare, registreras fingeravtrycken i Migrationsverkets nationella fingeravtrycksdatabas och i databasen Eurodac.

En ny metod för fingeravtryck togs i bruk under 2010, så kallad djupskanning av fingeravtryck. Metoden har lett till att fingeravtryck som tidigare, av olika anledningar, var av dålig kvalitet nu är användbara.

Under 2011 genomfördes ett projekt där särskild utrustning placerades ut på Landvetter och Skavsta flygplatser för att förbättra kvalitén på polisens biometriska data och därmed förkorta handläggningstiderna i asylärendet. Projektet ska utvärderas under 2012.

Granskning av identitetshandlingar

Migrationsverket genomför kvalificerade äkthetsbedömningar av dokument samt bildjämförelser av foton, ID-analyser och verifiering av fingeravtryck. Under 2011 gjordes nästan 700 äkthetsbedömningar. Av dessa bedömdes något fler än hälften vara äkta handlingar, en dryg tredjedel som oäkta handlingar och övriga urkunder kunde inte verifieras, i de allra flesta fall på grund av bristande referensmaterial. Fördelningen skiljer sig inte nämnvärt mot hur det såg ut under 2009 och 2010, även om andelen oäkta handlingar minskat något.

För att korta ledtiderna kommer verket i framtiden att

hantera elektroniska dossierer. Elektroniska handlingar kräver ett nytt sätt att hantera omhändertagna urkunder (såsom pass och ID-kort). Under året har verket genomfört ett projekt för att säkerställa att urkunder och äkthetsbedömningen av dessa ska hanteras snabbt, kostnads-effektivt och kvalitativt. Effekterna av projektet kommer att redovisas under 2012.

ID-handbok

Migrationsverket har under året färdigställt arbetet med en ID-handbok som har till syfte att säkerställa en jämn och hög kvalitetsstandard för ID-arbetet. Tanken är att samla samtliga rutiner som rör ID-arbetet som ett särskilt avsnitt i handboken för migrationsärenden. Handbokens inriktning ska vara att följa internationell kvalitetsstandard på det forensiska området och beskriva behörigheter och kompetenskrav för utförande av vissa ID-uppdrag.

Åldersbedömning

Det saknas i dag en enkel och säker metod att fastställa om en yngre person är över eller under 18 år. Beaktat Migrationsverkets behov av expertutlåtanden i denna fråga i relation till den bevisvärdering och sannolikhetsprövning som myndigheten gör i ärenden rörande ensamkommande asylsökande barn, tog verket under året initiativ till ett möte med Socialstyrelsen. Vid mötet framkom att Socialstyrelsen avser att göra en kartläggning av praxis och forskning på området och därfter komma med rekommendationer till läkarprofessionen rörande åldersbedömningar.

Under året har verket genomfört en intern workshop för att diskutera olika fall om åldersbedömningar. Därtill har en granskning av asylärenden med fokus på åldersbedömningar av ensamkommande barn genomförts. Av workshoppen och granskningen framkom att det finns behov av ytterligare stöd och styrning av åldersbedömningar av ensamkommande barn. Avsnittet i handboken för migrationsärenden har därfor uppdaterats och förtydligats för att ge ett bättre stöd vid åldersbedömningar.

Figur 10

Antalet personer med undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd (AT-UND)

År	Antal asylsökande	Antal beviljade AT-UND
2009	24 194	2 828
2010	31 819	3 761
2011	29 648	5 641

Verksamhetsgren Prövning av ansökan

MÅL

Beslut om uppehållstillstånd eller avisning eller utvisning ska fattas senast inom fem månader från det att ansökan kommit in. Beslut som rör ensamkommande barn eller Dublinärenden, det vill säga där sakprövning ska ske i annat land enligt Dublinförordningen, ska fattas senast inom tre månader från det att ansökan kommit in.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska säkerställa att barns egna asylskäl utreds, bedöms och redovisas i besluten. (Se Utgiftsområde Migrationspolitik, avsnitt Barnrättsperspektivet.)

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket har under året avgjort cirka 30 400 asylärenden, varav 69 procent inom fem månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 149 dagar (4,9 månader).

Migrationsverket har avslutat drygt 2 700 asylansökningar från ensamkommande barn, varav 40 procent avslutades inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 144 dagar (4,7 månader).

Migrationsverket har avgjort drygt 2 700 Dublinärenden, varav 57 procent avgjordes inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 91 dagar (3 månader).

Verket bedömer att vi därmed har haft en god måluppfyllelse.

Figur 11

Nya asylsökande 2009-2011

Indelning	2009	Andel	2010	Andel	2011	Andel	Ökning/minskning 2010-2011
Afghanistan	1 694	7 %	2 393	8 %	4 122	14 %	72 %
Bosnien och Hercegovina	129	1 %	123	0 %	981	3 %	698 %
Eritrea	1 000	4 %	1 443	5%	1 647	6 %	14 %
Irak	2 297	9 %	1 977	6 %	1 633	6 %	-17 %
Iran	1 144	5 %	1 182	4 %	1 120	4 %	-5 %
Kosovo	1 239	5 %	1 567	5 %	1 210	4 %	-23 %
Ryssland	1 058	4 %	988	3 %	933	3 %	-6 %
Serbien	567	2 %	6 343	20 %	2 705	9 %	-57 %
Somalia	5 874	24 %	5 553	17 %	3 981	13 %	-28 %
Statslös	912	4 %	1 033	3 %	1 109	4 %	7 %
Övriga	8 280	34 %	9 217	29 %	10 207	34 %	11 %
Totalt	24 194	100 %	31 819	100 %	29 648	100 %	-7 %

Figur 12

Asylprövning – ärendeutveckling

	2009	2010	2011
Nya asylsökande ¹⁾	24 194	31 819	29 648
Inkomna asylärenden	24 232	31 905	29 670
Avgjorda asylärenden	27 394	31 256	30 404
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	203	130	149
varav antal inom 5 månader	12 268	21 503	20 913
andel	45 %	69 %	69 %
varav Dublinärenden	3 604	3 932	2 717
varav antal inom 3 månader	2 491	2 462	1 537
andel	69 %	63 %	57 %
varav omedelbara verkställigheter	1 286	5 096	2 309
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	45	37	53
Öppna asylärenden vid årets slut ²⁾	10 797	11 417	10 647
varav äldre än 5 månader			
antal	2 701	3 322	1 305
andel	25 %	29 %	12 %
Avgjorda överklagandeärenden	13 979	13 476	14 290
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	12	9	4

Barn utan vårdnadshavare

	2009	2010	2011
Asylsökande	2 250	2 393	2 657
Avgjorda asylärenden	1 682	1 954	2 744
varav inom 3 månader			
antal	572	443	1 101
andel	34 %	23 %	40 %
Genomsnittlig handläggningstid, dgr	115	146	144
Öppna asylärenden vid årets slut ²⁾			
årets slut	975	1 243	924
varav äldre än 3 månader			
antal	273	601	164
andel	28 %	48 %	18 %

1) Omfattar ej personer som tidigare haft tillfälligt uppehållstillstånd.

2) Med asylärenden menas de ärenden som handläggs i första instans. Om beslutet överklagas räknas inte överklagandeärendet här som ett asylärende.

Inkomna ärenden

Under året har Migrationsverket tagit emot nästan 30 000 ansökningar om asyl, vilket är 7 procent färre än 2010. Liksom föregående år kom de flesta asylsökande från Afghanistan, Somalia och länderna i västra Balkan såsom Serbien, Kosovo och Makedonien.

Avslutade ärenden

Migrationsverket har under 2011 avgjort cirka 30 400 asyl-ärenden, varav 69 procent inom fem månader. Tidigare år har Migrationsverket haft som mål att avsluta asylärenden inom sex månader från ansökningstillfället. Under 2010 avgjorde verket 74 procent inom sex månader (69 procent inom fem månader).

Exkluderas Dublinärenden, ensamkommande barn och uppenbart ogrundade ärenden, har verket avslutat 65 procent av ärendena inom fem månader. Genomsnittlig handläggningstid var 166 dagar (5,5 månader).

Under de senaste två åren har Migrationsverket genomfört stora förändringar i metoder och arbetssätt. Med medvetna satsningar på att minska ledtiderna och att ha ett så kundanpassat ärendeflöde som möjligt, har verket lyckats behålla den historiskt korta handläggningstiden.

Migrationsverket har dessutom under 2011 avgjort lika stor andel ärenden inom fem månader som under hela 2010. Det vill säga 69 procent. Migrationsverket glädjer sig åt att den goda måluppfyllelsen har bibehållits. Den genomsnittliga handläggningstiden har dock ökat med 19 dagar mot föregående år. Vid en jämförelse med 2009 och tidigare år kan ändå konstateras att ledtiderna har minskat markant. Migrationsverket arbetar fortsättningsvis med att systematiskt och långsiktigt minska handläggningstider och ledtider i hela asylprocessen. Genomförandet av lean som arbetsmetod på alla asylenheter är en sådan åtgärd. Migrationsverket analyserar dessutom fortlöpande orsakerna till varför verket inte har lyckats korta den genomsnittliga handläggningstiden som önskat. Flera bidragande faktorer är dock redan identifierade. Migrationsverket har under året haft svårigheter med att balansera variationer av nya asylansökningar mot antalet medarbetare. Detta gäller främst i samband med personalavgångar och nyanställningar. I samband med nyanställningar krävs också in-

Foto: Ida Ling Flanagan

Shirin ansökte om asyl i Sverige

„ Jag jobbade som frisör i Irak och min man Babouda monterade lastbilar på Scania. Våra söner Mamoud, 8 år och Aman, 10 år, gick i skolan. Vi var en helt vanlig familj men vi blev hotade och trakasserade, både på våra arbetsplatser och av våra grannar. När en i familjen blev överfallen kände vi oss tvungna att fly.

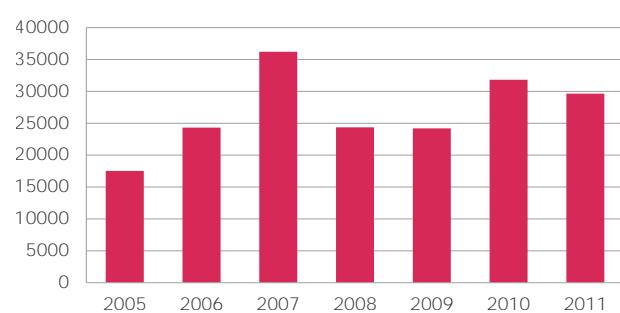
Först flydde vi till grannlandet Syrien, men livet där var svårt. Efter en tid tog jag mig istället till Sverige och ansökte om asyl. Under väntetiden bodde jag hos min bror.

När jag fick mitt uppehållstillstånd kunde jag hjälpa min man och mina barn att komma till Sverige. Efter en kort tid fick de uppehållstillstånd och kunde flyga till Sverige.

Livet går vidare. Barnen går i skolan och min man och jag ska börja lära oss svenska och sedan vill vi börja arbeta. Min dröm är att öppna en egen salong och Babouda vill jobba med bilar igen.

Figur 13

Antal nya asylsökande 2005-2011

Figur 14

Avgjorda av- och utvisningsärenden 2009 - 2011

	2009	2010	2011
Lång verkställighet	12 346	10 302	12 988
Omedelbar verkställighet	1 286	5 096	2 309
Dublin	3 604	3 932	2 717

troduktionsutbildning av de nya medarbetarna, vilket i sin tur tar tid i anspråk från övriga resurser. Det har därmed varit svårt att hålla tillräcklig bemanning och möta de förändringar av antalet asylsökande som skett under året.

Många afghanska ansökningar

Handläggningstiden inom hela asylprocessen påverkas bland annat av vilka som ansöker om asyl i Sverige och av hur omfattande utredningsinsatser som behöver genomföras i det enskilda fallet. Migrationsverket gör en individuell prövning i varje enskilt ärende. Olika nationaliteter ställer krav på olika sätt att hantera, utreda, bedöma och avgöra en ansökan.

Det är framför allt ensamstående män och ensamkommande barn och ungdomar från Afghanistan som ansökt om asyl 2011. Förra året ansökte dessutom många personer från länderna runt västra Balkan om asyl i Sverige. Till skillnad från den afghanska gruppen bestod gruppen från västra Balkan till stor del av många barnfamiljer. Det kan av olika anledningar vara mer resurskrävande att utreda många ensamstående personer än familjer som tillsammans ansöker om asyl. Många asylsökande kom under året från konfliktområden. Sökande från dessa områden

Figur 15

Olika hushållstyper bland de asylsökande som fick sina ärenden avgjorda 2009-2011

Hushållstyp	År	Antal	Genomsnittlig handläggningstid i dagar
Ensamstående kvinnor	2009	3 956	218
	2010	4 104	140
	2011	3 742	151
Ensamstående män	2009	12 417	222
	2010	11 790	142
	2011	11 464	158
Barnhushåll	2009	9 377	184
	2010	13 432	117
	2011	13 735	143
Övriga *	2009	1 644	192
	2010	1 930	138
	2011	1 463	153
Totalt	2009	27 394	203
	2010	31 256	130
	2011	30 404	149

*Övriga hushållstyper t.ex. par utan barn, samt personer som saknar registrering av hushållstillhörighet.

Figur 16

Handläggningstider inom asylprövningen 2001-2011

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Genomsnittlig handläggningstid i dagar	226	221	224	291	244	201	218	267	203	130	149
Antal avgjorda asylärenden	16 860	27 157	31 334	35 308	21 325	18 838	32 492	33 845	27 394	31 256	30 404

anger ofta mer utredningskravande asylskäl och många saknar dessutom godkända identitetshandlingar. Något som försvårar och försenar såväl utredningsarbetet som i förlängningen verkställighetsarbetet för de personer som fått avslag på sin ansökan om asyl.

Effektiviteten i handläggningsförfarandet påverkas även av hur koncentrerat handläggningen kan ske. Ju fler personer från olika länder som ansöker om asyl desto större variation av asylskäl.

Mindre andel uppenbart ogrundade ansökningar

Migrationsverket kan besluta om avvisning med omedelbar verkställighet om det är uppenbart att den asylsökande inte har skyddsbehov eller andra skäl att få uppehålls-tillstånd i Sverige. Denna kategori av ärenden utgjorde 8 procent av samtliga beslut under 2011, jämfört med 16 procent året innan. Verket har ett väl fungerande system för att uppmärksamma och handlägga uppenbart ogrundade ansökningar.

En annan bidragande faktor till att Migrationsverket ökade den genomsnittliga handläggningstiden 2011, är att verket under hösten året innan valde att lägga fokus på att handlägga de många uppenbart ogrundade asyl-ansökningarna från västra Balkan.

Bifallsandelar

Andelen asylsökande som fick bifall på sin ansökan uppgick till 30 procent, det vill säga drygt 9 000 personer.

Migrationsverket biföll en stor andel av ansökningarna från medborgare i Afghanistan, Somalia, Eritrea och Irak. Afghanistan och Somalia är väldsdrabbade länder, vilket enligt verkets prognosar, kommer att fortsätta generera ett stort antal sökande till Sverige åren framöver.

Under året fick cirka 18 000 personer avslag på sin ansökan om asyl.

Kvinnors och mäns villkor

Andelen ansökningar från män och kvinnor har legat kvar på samma nivå de senaste åren.

Ett av Migrationsverkets grundläggande uppdrag är att värna de mänskliga rättigheterna och alla människors lika värde. Det finns ett antal styrdokument och riktlinjer för att förhindra diskriminering vid handläggning och beslutsfattande för att skapa en situation där alla asylsökande, oavsett kön, ges lika förutsättningar. Myndighetens arbete med exempelvis kvinnors särskilda behov, har också en framskjuten plats på agendan och principen om jämför-

ställdhet ska genomsyra asylpolitiken. Arbetet med genusfrågor har pågått under många år på Migrationsverket.

Män och kvinnor i asylprocessen ges möjlighet att välja manlig eller kvinnlig handläggare, offentligt biträde och tolk. Vägledning för utredning och bedömning av mäns och kvinnors asylskäl såsom förföljelse på grund av kön finns i handboken om migrationsärenden.

Migrationsverket deltar och medverkar i ett antal olika nätverk, projekt och arbetsgrupper. Former för samverkan existerar såväl lokalt, regionalt som nationellt. En rad utbildningar och projekt inom genusfältet pågår också, vilka ibland är samarrangerade med andra myndigheter och organisationer. I Migrationsverkets projekt "Genusarbete under förändring utveckling av en samordnings-/nätverksmodell" lämnas bland annat ett antal förbättringsförslag till hur samordningen av alla initiativ, erfarenheter och goda exempel ska tas om hand.

Offentliga biträden

Migrationsverket har under året betalat knappt 207 mkr kronor till offentliga biträden. Det är en ökning mot föregående år. Den genomsnittliga biträdeskostnaden per avgjort ärende var 6 805 kronor jämfört med 2010 då kostnaden per avgjort ärende var 5 440 kronor.

Migrationsverket har i år inte handlagt lika många ärenden rörande omedelbar verkställighet som förra året. I dessa ärenden förordnas normalt inte offentligt biträde. Ärenden med kortare handläggningstid har lägre biträdeskostnader än ärenden med längre handläggningstid. Generellt sett så förordnas inte offentligt biträde i bifallsärenden. Dessa ärenden är också mindre kostnadskrävande än avslagsärenden.

Migrationsverket har under året avslutat fler äldre ärenden vilka oftast är mer komplexa och kräver större arbetsinsats av de offentliga biträdena. Därmed blir styckkostnaden för offentliga biträden högre än föregående år.

Öppna ärenden

Antalet öppna ärenden vid slutet av året var 10 647. Migrationsverket har under 2011 arbetat mot sitt interna tidsmål att inget asylärende ska ta längre tid än tre månader att handlägga från ansökan till beslut. Samtidigt har verket fortsatt arbetet med att avsluta de äldre ärendena.

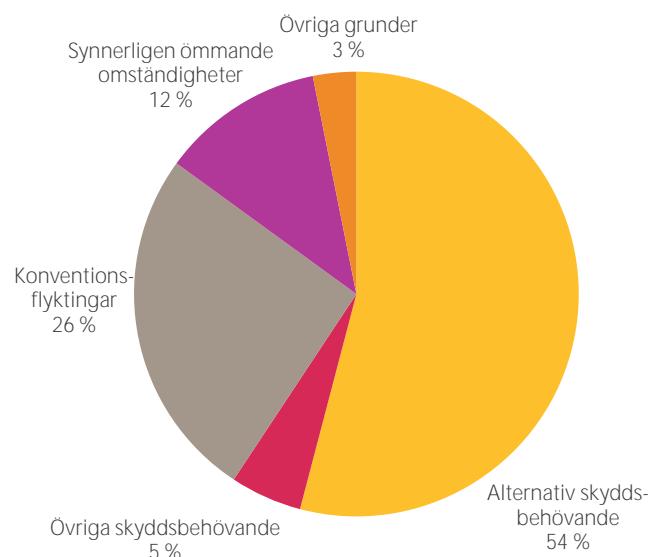
Arbetet har medfört att väntetiden för ett asylärende är nere på en historisk låg nivå, 84 dagar (2,8 månader). Det ger goda förutsättningar för att fortsätta arbetet med att korta väntetiden.

Figur 17

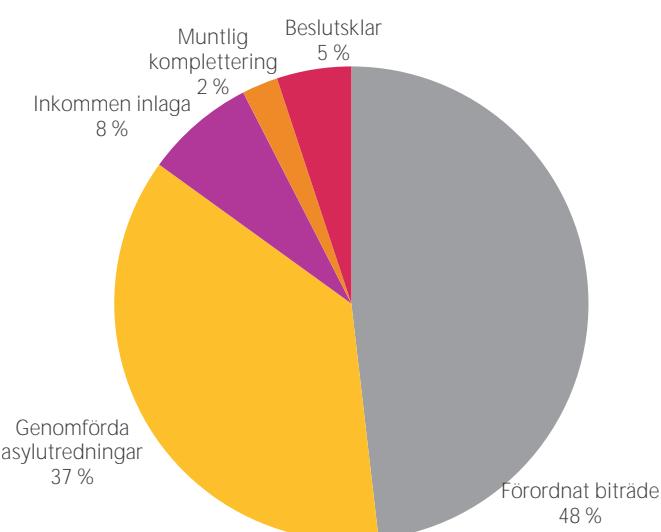
Utveckling av öppna asylärenden 2011

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal	11 295	10 917	10 300	9 898	9 724	9 191	9 146	9 792	9 964	10 330	10 521	10 647
Dagar	146	151	148	147	147	146	149	142	129	115	101	84

Figur 18
Beviljade tillstånd i första instans 2011

Figur 19
Status öppna asylärenden december 2011

Dublinärenden

Inkomna ärenden

Av alla nya asylärenden handlades nästan 17 procent enligt Dublinförordningen, vilket är något fler än föregående år.

I majoriteten av ärendena avstår Migrationsverket att tillämpa Dublinförordningen mot Grekland och gör istället en prövning mot den asylsökandes hemland. Tidigare år var Grekland det land Migrationsverket handlade flest ärenden mot.

Ärenden från andra medlemsstater

I cirka 3 200 ärenden begärde annan medlemsstat att Sverige skulle återta eller överta prövningen av en persons asylansökan. Begäran inkom i huvudsak från de nordiska länderna, Tyskland, Frankrike och Belgien. Begäran gällde framför allt personer från Serbien, Irak, Somalia, och Kosovo. I drygt 60 procent av fallen accepterade Sverige att pröva ansökan mot hemlandet.

Avslutade ärenden

Under året har Migrationsverket begärt att annan medlemsstat ska överta prövningen av drygt 3 900 asylärenden enligt Dublinförordningens bestämmelser.

I nuläget är Italien överlägset det land dit flest personer överförs, följt av Norge, Tyskland, Danmark och Polen. Asylsökande med somaliskt medborgarskap är alltjämt den största gruppen.

Migrationsverket har förändrat hanteringen av Dublinärenden. Handläggningen är nu lokaliseras på en ort (Stockholm) mot tidigare tre orter. Omlokaliseringen genomfördes för att stärka enhetligheten, rättsäkerheten, öka effektiviteten och korta ledtider och handläggningstider. Samlokaliseringen av personal har påverkat handläggningen av ärendena kortsiktigt.

Foto: copyright Photo Alto

Ensamkommande barn och ungdomar

Inkomna ärenden

Ett ensamkommande barn eller ungdom är en minderårig person som ansöker om asyl i Sverige utan medföljande vårdnadshavare. Totalt har cirka 2 650 barn och ungdomar ansökt om asyl under året. Av dessa var 15 procent flickor. Föregående år ansökte cirka 2 400 ensamkommande barn och ungdomar om asyl jämfört med 2009 då antalet ansökningar var 2 250.

Majoriteten av de som ansökte om asyl var, i likhet med föregående år, pojkar mellan 15 och 17 år, framför allt från Afghanistan. Den försämrade säkerhetssituationen i landet och bristande framtidshopp för de unga är troliga orsaker till att personerna söker sig till Sverige.

Avslutade ärenden

Migrationsverket har avslutat drygt 2 700 asylansökningar från ensamkommande barn, varav 40 procent avslutades inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 144 dagar (4,7 månader).

Antalet barn som ansöker om asyl fortsätter att öka och fler medarbetare arbetar med handläggningen av dessa ärenden. Under året har i genomsnitt 62 årsarbetare varit involverade i barnprövningen jämfört med 2010 då motsvarande antal var 32 årsarbetare. Arbetet med att fastställa barnets identitet och ålder är fortsatt tidkrävande i de fall ID-handlingar saknas.

Det saknas även boendeplatser åt barnen i södra Sverige, vilket har inneburit att boenden i mellersta och norra Sverige har utnyttjas i högre grad än planerat. De personala resurserna var under året anpassade till en annan geografisk spridning. Handläggningen av dessa ärenden har därmed inte kunnat följa den interna fördelningen av ärenden och resurser, vilket har påverkat handläggningstiden negativt. I detta läge kan Migrationsverket välja att flytta ärenden mellan olika geografiska enheter. Det innebär dock att barnen, deras godemän och offentliga biträdens får resa långa sträckor för muntlig utredning. Långa resor innebär stora merkostnader för verket. Migrationsverket anser inte heller att detta är förenligt med barnens bästa och försöker därmed undvika omflyttning av barn eller barnets ärende.

Förutsättning för att nå målet

En viktig förutsättning för att nå tidsmålet om tre månader är att handläggningen av ensamkommande barns ärenden inte stannar upp i avvaktan på anvisning till boende i kommun, oavsett var i landet barnet befinner sig. Andra fördelar med en snabb anvisning är att barnet och den gode mannen direkt får veta vilken kommun som ansvarar för omhändertagandet. Antalet inblandade parter minskar vilket är bra för barnet som behåller samma kontaktpersoner genom hela asylprocessen.

Foto: Ida Ling Flanagan

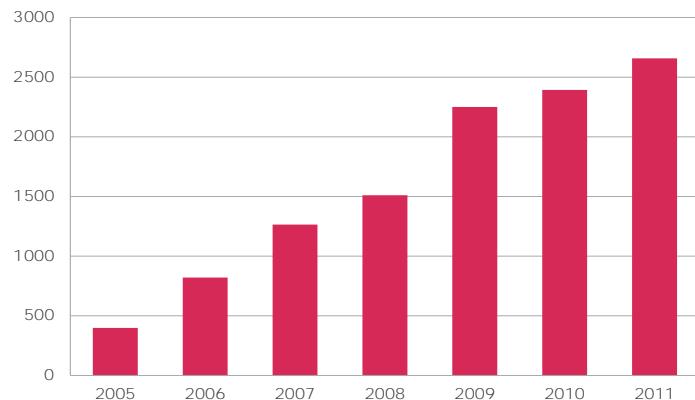
Zanyar fick en framtid i Sverige

”Mina föräldrar var frihetskämpar i Kurdistan och jag kom till Sverige utan dem när jag bara var fem år. Jag längtade efter mina föräldrar hela tiden och ville helst resa tillbaka. I stället blev jag placerad i en fosterfamilj. Jag hade aldrig sett snö innan jag kom till Sverige, det var spännande men konstigt. Efter ett år kom även mina föräldrar till Sverige, men min syster blev kvar i tio år så först när jag var femton år var hela familjen samlad i Sverige. När jag tänker på allt jag och min familj varit med om så blir alla problem i Sverige små.

Nu arbetar jag inom media och jag engagerar mig gärna i samhällsdebatten – inte minst i frågor kring ensamkommande flyktingbarn.

Figur 20

Antal nya asylsökande ensamkommande barn 2005-2011

Genom att arbeta på detta sätt har andelen ärenden som avgjordes inom tidsmålet på tre månader ökat till 40 procent, jämfört med 23 procent föregående år. Den genomsnittliga handläggningstiden 2011 var 144 dagar (4,7 månader), jämfört med 146 dagar (4,8 månader) 2010.

Migrationsverket beviljade 74 procent av de ensamkommande barnens ansökningar. Det var främst afghanska medborgare som beviljades uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande på grund av väpnad konflikt.

Öppna ärenden

Vid årets slut fanns drygt 900 öppna ärenden med en genomsnittlig väntetid på 63 dagar (2 månader). Motsvarande siffra föregående år var cirka 1 200 ärenden med en genomsnittlig tid på 99 dagar (3,3 månader). Migrationsverket har minskat andelen äldre ärenden genom arbetningsinsatser. Verket har därmed minskat ledtiderna ytterligare.

Vidarebosättning

En ny framtid i Sverige innebär också avsked av vänner. Flyktingläger i Salloum, gränsen mellan Libyen och Egypten i maj 2011.

Migrationsverket har i uppgift att svara för organiserad uttagning och överföring av flyktingar och skyddsbehövande i övrigt. Uppdraget avser vidarebosättning av 1 900 personer.

MÅLUPPFYLLElse

Under året överförde Migrationsverket 1 900 personer, vilket ger en måluppfyllelse på 100 procent. Den totala bifallsandelen har legat på 87 procent. Migrationsverket har även genomfört förberedande informationsinsatser för totalt cirka 1 000 personer.

Ett utjämnat arbetsflöde för ökad effektivitet

Av dem som tagits ut för vidarebosättning under året var 47 procent kvinnor och 53 procent män. Nästan hälften av dem som beviljades uppehållstillstånd var under 18 år. De vanligaste nationaliteterna var somalier (30 procent), afghaner (22 procent) och eritreaner (20 procent). De största uttagningarna gjordes i Iran (394 personer), Kenya (355 personer) och Sudan (254 personer).

Som ett led i Migrationsverket övergripande leanarbetet har verket eftersträvat ett jämnare flöde av arbetsmoment. Inom vidarebosättningsområdet har det bland annat gjorts en gemensam analys med samtliga inblandade för att hitta sätt att korta ledtiderna och bidra till att öka effektiviteten i uttagningen, bosättningen och överföringen av vidarebosatta flyktingar. Migrationsverket har även prövat ett nytt arbetssätt som inneburit att personal haft tillgång till Migrationsverkets datasystem under utredningsresor utomlands. Detta har möjliggjort att uppgifter kunnat föras vidare till andra berörda tidigare under processen, vilket bland annat lett till att bosättningen av flyktingarna kunnat påbörjas i ett tidigare skede. Arbetssättet kommer att vidareutvecklas under 2012.

Figur 21

Nya asylsökande ensamkommande barn 2009-2011

Medborgarskap	2009	Andel	2010	Andel	2011	Andel	Ökning/minskning 2010-2011
Afghanistan	780	35 %	1 153	48 %	1 693	64 %	47 %
Somalia	913	41 %	533	22 %	251	9 %	-53 %
Serbien	11	0 %	82	3 %	67	3 %	-18 %
Eritrea	49	2 %	78	3 %	64	2 %	-18 %
Irak	110	5 %	93	4 %	64	2 %	-31 %
Övriga	387	17 %	454	19 %	518	19 %	14 %
Totalt	2 250	100 %	2 393	100 %	2 657	100 %	11 %

En ny framtid i Sverige innebär också avsked av vänner. Flyktingläger i Salloum, gränsen mellan Libyen och Egypten i maj 2011.

Foto: Migrationsverket

Samarbete ger förutsättningar för bättre etablering

I Migrationsverkets uppdrag ingår att förbereda flyktingar inför vidarebosättningen till Sverige. Detta har utvecklats under de senaste åren. Under 2011 har Migrationsverket samarbetat i högre grad med Arbetsförmedlingen för att inom ramen för de förberedande insatserna hitta sätt att lägga en tidig grund för flyktingarnas etablering. Arbetsförmedlingen har tillsammans med Migrationsverket och representanter från mottagarkommunerna medverkat i möten med flyktingar i Sudan, Kenya och Iran för att diskutera förväntningar och informera om arbetsliv och etableringsarbetet i Sverige. (Läs mer under kapitel Mottagande, bosättning, återvändande m.m. Avsnitt Bosättning.)

Vidare har Migrationsverket utvecklat nytt informationsmaterial i syfte att sprida kunskap till samarbetspartner i mottagarsamhället. Därtill har en informationsfilm och annat material som riktas direkt till flyktingar som är aktuella för vidarebosättning utvecklats.

Uppehållstillståndskort för vidarebosatta personer

Personer som beviljas uppehållstillstånd måste fotograferas och lämna fingeravtryck för att få så kallade uppehållstillståndskort. Detta har påverkat vidarebosättningsarbetet under året. De personer som blivit uttagna måste besöka en svensk ambassad. Ett flertal personer har av olika skäl inte kunnat göra detta, exempelvis på grund av att svensk utlandsmyndighet saknas i det land där de befannit sig. För dessa har en tillfällig visering utfärdats som möjliggjort inresan i Sverige. Därefter har ansökan om uppehållstillståndskort fått göras vid något av Migrationsverkets kontor.

Mottagarkommunerna har uppmärksammat Migrationsverket om att förfarandet riskerar att leda till fördöningar i flyktingarnas initiala etablering, bland annat på grund av bristande personalresurser i kommunerna och långa avstånd till Migrationsverkets kontor. Migrationsverket avser därför att under 2012 arbeta vidare för tillsammans med aktörer som Skatteverket och mottagarkommunerna undersöka sätt att underlätta förfarandet, för att bidra till ett snabbare inträde i arbets- och samhällsliv.

Kostnadsutveckling

Kostnaderna för vidarebosättningsaktiviteterna har ökat jämfört med 2010. Det beror på att fler flyktingar och skyddsbehövande tagits ut genom delegationsuttagningar under 2011 än föregående år, då en av uttagningarna ställdes in. En annan bidragande faktor är att flyktingarna numera behöver besöka en ambassad för att bli fotografierad och lämna fingeravtryck, vilket har lett till ökade transport- och logikostnader.

Migrationsverket har stärkt kontrollen över vidarebosättningskostnaderna genom bland en tydligare budgetplanering inför aktiviteter. Andra faktorer som bidragit till ökad kostnadseffektivitet är förbättrad planering för att undvika oförutsedda kostnader, samt att allt fler flyktingar har överförts gruppvis, vilket har bidragit till ett mer effektivt utnyttjande av resurser.

Återvandring

Migrationsverket ska underlätta för personer med permanent uppehållstillstånd på grund av asylskäl som önskar återvandra eller tillfälligt återvända för deltagande i återuppbyggnad och utveckling av hemlandet. Verksamheten har för 2011 kostat 4 425 000 kronor.

Projektverksamheten utgör en stor del av verkets arbe-

te med frivillig återvandring. Under 2011 har Migrationsverket beviljat stöd till studier och projekt som samarbetar med Bosnien och Hercegovina, Burundi, Irak, Somalia, Södra Sudan och Norra Sudan. Migrationsverket har bistått med stöd till informations- och erfarenhetsutbyte med fokus på Afghanistan, Irak och Somalia.

Det finns också en möjlighet att ansöka om bidrag till hemresa och ekonomiskt stöd för den första tiden i hemlandet. Under året har 15 ansökningar inkommit varav 13 har beviljats. Aktuella länder har varit Demokratiska republiken Kongo, Colombia, Chile och Irak.

Effektivitet

Produktivitet

I årsredovisningen för 2010 antog Migrationsverket att de prioriteringar som verket gjorde under året, troligen skulle påverka antalet avgjorda ärenden per årsarbetare under 2011. Detta eftersom de mer komplicerade ärenden som då inte prioriterades skulle avslutas. Migrationsverket kan konstatera att dessa antaganden var riktiga och att produktiviteten för 2011 minskade med 19 procent vilket motsvarar 52 avslutade ärenden per årsarbetare. För att upprätthålla ett jämnt ärendeflöde och möta de variationer av antalet personer som söker asyl i Sverige under året har verket valt att även under 2011 upprätta en prio-

riteringsordning för att uppnå givna mål och uppdrag. Trots att produktiviteten för året har varit något lägre än föregående år så har Migrationsverket genom dessa prioriteringar haft en god måluppfyllelse och lyckats med att få ner väntetiderna för de asylsökande till en mycket låg nivå.

Kostnadsutveckling

Förvaltningskostnaden ökade något under året jämfört med föregående år med cirka 2 160 kronor per avgjort ärende, en ökning med 14 procent. Den ärendesammanställning som Migrationsverket arbetat med under året har påverkat ärendekostnaden (vilket redogjorts för i tidigare kapitel). Migrationsverkets arbete med organisationens flexibilitet har resulterat i att verket beslutat att från januari 2012 styra över medarbetare som arbetar inom asylprövningen till besök- och bosättningsärenden. Beroende på den avarbetning av ärenden som genomförs och antalet sökande som kommer till Sverige, kan det framöver bli så att fler medarbetare arbetar med andra ärendekategorier än vad man vanligtvis gör. Genom detta arbetssätt är det Migrationsverkets förhoppning att resursutnyttjandet blir mer kostnadseffektivt.

Kostnaden per överförd flykting har minskat med cirka 22 procent. Däremot har kostnaderna för vidarebosättningsaktiviteterna ökat.

Figur 22

Antal ärenden per årsarbetare prövning av ansökan

	2009	2010	2011
Avgjorda ärenden	27 394	31 256	30 404
Årsarbetskrafter	484	487	586
Avgjorda ärenden per årsarbetskraft	57	64	52
Förändring i procent jämfört med föregående år	– 3	12	– 19

Figur 23

Kostnad för prövning av ansökan ¹⁾

	2009	2010	2011
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	746 768	675 185	769 221
varav 1:1 (tkr)	477 767	476 366	529 091
varav rättshjälp (tkr)	218 651	170 033	206 894
varav övriga samkostnader (tkr) ²⁾	50 350	28 786	33 236
Kostnad per avgjort grundärende i första instans (kr)	27 260	21 602	25 300
1:1 kostnad per avgjort grundärende i första instans (kr)	17 441	15 241	17 402

¹⁾ Kostnader för processföring i domstol ingår ej.

²⁾ i övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

Figur 24

Kostnad för vidarebosättning

	2009	2010	2011
Kostnad för vidarebosättning (tkr)	340 716	325 675	385 464
varav 1:1, Migrationsverket (tkr)	4 558	5 618	4 623
varav 1:3:6, Vidarebosättning	322 139	304 898	365 180
varav 1:3:7, Resor vid vidarebosättning m m	14 019	14 862	15 454
varav övriga samkostnader (tkr)	---	297	206
Antal överförläggda kvotflyktingar	1 882	1 799	1 900
Antal beviljade tillstånd	1 922	1 786	1 896
Kostnad per överförläggda kvotflykting (kr)	181 039	181 031	202 876
1:1 Kostnad per överförläggda kvotflykting (kr)	2 422	3 123	2 433

Verksamhetsgren Prövning av hinder mot verkställighet

MÅL

Om Migrationsverket meddelar beslut om inhibition enligt 12 kap. 18 § utlänningslagen (2005:716) ska beslut i fråga om uppehållstillstånd fattas inom en månad.

I beslut i fråga om ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen ska Migrationsverket ha beredskap att fatta beslut om ny prövning. Detta ska ske utan dröjsmål och i syfte att eventuell verkställighet inte fördörs i det fall ny prövning inte beviljats. Beslut ska fattas inom en månad från det att utlänningen åberopat nya omständigheter.

Om Migrationsverket beviljar ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen ska beslut i fråga om uppehållstillstånd fattas inom tre månader.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska särskilt redovisa:

- *hur myndigheten uppmärksammar när en prövning enligt 12 kap. 18 § utlänningslagen ska göras och*
- *hur de nya bestämmelserna i 12 kap. 19 § och 19 a § utlänningslagen som infördes den 1 januari 2010 med anledning av Skyddsgrundsdirektivet har påverkat verkställigheterna av lagakraftvunna avvisnings- och utvisningsbeslut.*

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket har fattat beslut om inhibition enligt 12 kap. 18 § i 165 fall. Den genomsnittliga handläggningstiden var 87 dagar. Verket fattade beslut om uppehållstillstånd inom en månad i 25 procent av ärendena.

Totalt har drygt 5 300 beslut i fråga om uppehållstillstånd enligt 12 kap. 18 § avgjorts, varav 77 procent avgjordes inom en månad. Den genomsnittliga handläggningstiden var 31 dagar.

Verket har avgjort drygt 6 300 beslut enligt 12 kap. 19 §, varav 68 procent avgjordes inom en månad. Den genomsnittliga handläggningstiden var 38 dagar. Ingen verkställighet av ett beslut om avvisning- eller utvisning blev fördöjt under året på grund av att verket inte avgjort frågan om ny prövning.

Efter beslut om ny prövning har beslut om uppehållstillstånd fattats i 188 ärenden. Av dessa avgjordes 36 procent inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 158 dagar (5,2 månader). Andelen bifall var 60 procent.

Migrationsverket anser att vi har en acceptabel måluppfyllelse i ärenden om verkställighetshinder, däremot inte i inhibitionsärenden och ärenden om ny prövning.

Inkomna ärenden

Under året inkom totalt cirka 11 700 ärenden rörande prövning av verkställighetshinder, vilket är något färre än föregående år då ett stort antal ärenden initierade av Svenska kyrkan inkom. Registrerade ansökningsskäl visar att 45 procent var ärenden enligt 12 kap. 18 § och 55 procent enligt 12 kap. 19 §.

Avgjorda ärenden

Migrationsverket har totalt avgjort drygt 11 600 ärenden rörande verkställighetshinder (V-UT) under året. Den genomsnittliga handläggningstiden för samtliga verkställighetshindersärenden minskade från 42 dagar (1,4 månader) 2010 till 34 dagar (1,1 månader) för 2011. Delar man upp dessa ärenden enligt de två styrande paragraferna 12 kap. 18 § och 12 kap. 19 § skiljer sig måluppfyllelsen inte nämnvärt åt, 77 procent respektive 68 procent.

Faktorer som påverkar måluppfyllelsen

Måluppfyllelsen i verkställighetshindersärenden påverkas i många fall av att sökandes vistelsetid i Sverige varat under lång tid. Personer som har varit länge i Sverige åberopar ofta medicinska hinder som grund för ansökan. Detta tillsammans med varierande kvalitet på läkarintyg samt oklara och komplicerade familjeförhållanden utgör exempel på orsaker som påverkar måluppfyllelsen. Andra faktorer som kan förlänga handläggningstiden är att familjemedlemmar håller sig undan eller på andra sätt inte medverkar till att lämna landet.

Många verkställighetsärenden har under året påverkats av olika händelser i världen. Det gäller framförallt personer från Libyen, Syrien, Yemen och Elfenbenskusten. Föändringar i omvärlden gör att många ärenden blir svårbedömda eftersom det kan innebära problem med att få fram aktuell och tillförlitlig information om situationen i landet. Under denna tid inhibiterar Migrationsverket ofta ärendet i avvaktan på fullständig information för att kunna avsluta ärendet. Detta påverkar handläggningstiden negativt.

Ett hundratal iranska medborgare har under året åberopat så kallade sur place skäl i Sverige i sin ansökan. Även dessa ärenden är komplexa och kräver större insatser från Migrationsverket.

Under våren 2011 yrkade Europadomstolen bifall i cirka 600 ärenden om verkställighetshinder för irakiska medborgare, det vill säga personer boende i Sverige. Listorna från domstolen var i många fall ofullständiga vilket ledde till extra administrativt arbete för Migrationsverket.

Bifallsandelen i samtliga ärenden om verkställighetshinder var 6 procent, vilket motsvarar 708 personer. Av dessa fick 44 procent uppehållstillstånd med status som flykting eller skyddsbehövande och 56 procent fick uppehållstillstånd på annan grund än asylskäl. Somalier, irakier, statslösa, libyer och iranier är exempel på nationaliteter som mängdmässigt fick flest bifall. I Somalia har

väpnad konflikt bedömts föreligga i hela centrala och södra Somalia, vilket har inneburit ett ökat antal bifall i ärenden rörande verkställighetshinder.

Hur myndigheten uppmärksammar när 12 kap. 18 § UtL ska göras

Efter att ett beslut om avisning eller utvisning vunnit laga kraft kan det uppstå hinder som talar för att personen inte kan återvända. Migrationsverket kan exempelvis väcka frågan om verkställighetshinder när hinder uppmärksammat till följd av utvecklingen i personens hemland, nya vägledande avgöranden från Migrationsöverdomstolen eller praktiska och medicinska hinder.

Om det kommer fram hinder mot att verkställa beslutet, kan Migrationsverket besluta att ta upp ärendet till prövning. Detta kan ske genom att verket eller den som fått avslagsbeslutet väcker frågan om verkställighetshinder. Den lagändring om familjeséparation som trädde i kraft 1 juli 2010 har också under 2011 underlättat för verket att uppmärksamma dessa fall.

Ny prövning

EU:s skyddsgrundsdirektiv infördes i svensk lagstiftning den 1 januari 2010. I och med detta fick 12 kap. 19 § en ny lydelse. I korthet innebär det att verkställighet av ett beslut om avisning eller utvisning inte får ske förrän verket tagit ställning till frågan om en ny prövning ska beviljas. Det råder alltså verkställighetsförbud så länge den frågan inte är avgjord.

Ny prövning innebär att Migrationsverket först beslutar om ny prövning i verkställighetsärendet och sedan gör en ny prövning utifrån de nya omständigheter som kommit fram.

Verket har totalt beviljat 163 nya prövningar under året och därefter handlagt och avslutat 188 nya prövningar, varav 36 procent avgjordes inom tre månader. I många ärenden behöver verket genomföra nya utredningar med långa handläggningstider till följd.

Drygt 70 procent beviljades uppehållstillstånd under året. Av dessa utgjorde medborgare i Irak, Iran och Afghanistan de största grupperna.

Figur 25

Ärenden om verkställighetshinder (V-UT) – avgjorda 2009 - 2011

	2009	2010	2011
Inkomna V-UT totalt	10 027	12 493	11 731
Prövade V-UT totalt	9 693	12 488	11 653
varav inom en månad, andel	72 %	57 %	72 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	28	42	34
Öppna V-UT 31/12	1 031	996	1 001

Figur 26

Verkställighetshinder, beviljade tillstånd 2009 - 2011

Grund för tillstånd	2009	2010	2011
Skyddsskäl, totalt	232	209	313
Mottagarlandet inte villigt ta emot utlämningen, totalt	46	18	74
Medicinska hinder eller annan särskild anledning, totalt	153	283	321
Totalt	431	510	708

Figur 27

12 kap. 18§

Ärenden om verkställighetshinder (V-UT) – avgjorda 2009 - 2011

	2009	2010	2011
V-UT prövade enligt 12 kap. 18 § UtL	4 154	4 576	5 317
varav inom en månad, andel	75 %	62 %	77 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	28	41	31

12 kap. 19§

Ärenden om verkställighetshinder (V-UT) – avgjorda 2009 - 2011

	2009	2010	2011
V-UT prövade enligt 12 kap. 19 § UtL	5 539	7 912	6 336
varav inom en månad, andel	70 %	54 %	68 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	29	43	38

Effektivitet

Produktivitet

Under 2011 har antalet ärenden rörande verkställigheter minskat med 7 procent. Antalet avgjorda ärenden per årsarbetare har också minskat till 258 jämfört med 361 ärenden per årsarbetare 2010.

Minskningen ska dock ses mot bakgrund av Svenska kyrkans samordnade aktion 2010 som innebar att cirka 2 700 ansökningar avseende irakier överlämnades till verket vid ett och samma tillfälle. Handläggningen i dessa ärenden kunde förenklas vilket bidrog till ökad produktivitet. Under 2011 finns inga motsvarande effekter.

Implementeringen av EU:s skyddsgrundsdirektiv i svensk lagstiftning innebar bland annat att en verkställighet inte får ske förrän verket tagit ställning till en begäran om ny prövning. En ansökan kan inges i nära anslutning till en planerad verkställighet och verket måste då ha beredskap för att ta sådana ärenden med förtur. Som en följd av detta och i samband med utvecklingen av arbetsformerna, har resursinsatsen för handläggningen av ärenden rörande verkställighetshinder ökat från 35 årsarbetskrafter 2010 till 45 årsarbetskrafter 2011.

Figur 28

Kostnad för prövning av verkställighetshinder

	2009	2010	2011
Kostnad för prövning av verkställighetshinder (tkr)	46 552	42 350	53 152
varav 1:1, Migrationsverket (tkr), prövning av verkställighetshinder	42 237	39 588	50 409
varav 1:6:2, Offentligt biträde i utlänningsärenden	413	292	473
varav övriga samkostnader ¹⁾	3 903	2 469	2 270
Kostnad per avgjort grundärende, verkställighetshinder (kr)	4 803	3 391	4 561
1:1 kostnad per avgjort grundärende, verkställighetshinder (kr)	4 357	3 170	4 326

¹⁾ I övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

Kostnadsutveckling

Kostnaden per ärende ökade under 2011 med 1 170 kronor till 4 561 kronor per ärende, jämfört med 3 391 kronor per ärende 2010. Totalt ökade kostnaderna för hanteringen av ärenden rörande verkställighetshinder med cirka 26 procent. De ökade kostnaderna är framförallt en följd av de ökade personalkostnaderna med anledning av ovan beskrivna förändringar. De direkta lönekostnaderna ökade med cirka 39 procent motsvarande knappt 7,5 miljoner kronor. Under året har verket haft möjlighet att till viss del använda språkkompetens inom organisationen och därmed kunnat minska översättningskostnaderna för ärenden rörande verkställighetshinder med knappt 0,4 miljoner kronor.

Foto: Ida Ling Flanagan

Verksamhetsgren Mottagande, bosättning, återvändande m.m.

Inom verksamhetsgrenen ingår att tillhandahålla boende till asylsökande, ge olika former av stöd, introduktion, praktikplatser samt hantera ansökningar om bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande. Migrationsverket ska även stödja personer som får avslag på sin asylansökan att själva återvända så snart som möjligt samt att bidra till bosättning i kommun när ett uppehållstillstånd har beviljats.

Mottagande

MÅL

Asylsökande ska erbjudas att genomgå en introduktion. Introduktionen ska innehålla information om möjligheterna till arbete, tillgängliga praktikplatser samt boende och samhällsinformation. Därutöver ska Migrationsverket verka för att fler asylsökande erbjuds praktikplatser.

Personer som ansöker om uppehållstillstånd enligt 4 kap. 1 eller 2 §§ utlänningslagen från och med den 1 juli 2010 ska få sin yrkes- och utbildningsnivå samt övrig relevant information kartlagd. Den svenskaundervisning som erbjuds ska utformas på ett sådant sätt att en eventuell senare sfi-undervisning underlättas.

Migrationsverket ska säkerställa att inga felaktiga utbetalningar av ersättningar till den asylsökande enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. förekommer och arbeta för att motverka bidragsbrott.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska redovisa:

- Andelen asylsökande som har deltagit i en introduktion samt introduktionens omfattning och innehåll;
- Antalet asylsökande som har praktiserat eller deltagit i annan organiserad sysselsättning;
- Arbetet med kartläggning av de asylsökandes utbildnings- och yrkesbakgrund samt av annan relevant information.

UPPDRAF

Migrationsverket ska redovisa samarbetet med länsstyrelserna och myndighetens viktigaste insatser för att skapa beredskap och kapacitet för mottagande av ensamkommande barn.

MÅLUPPFYLLELSE

Alla vuxna asylsökande har erbjudits introduktion. Drygt 1 600 personer har haft en praktikplats under året. Kartläggning av den asylsökandes utbildnings- och yrkesbakgrund sker i samband med den så kallade mottagningsutredningen. I samband med att en person beviljas uppehållstillstånd påbörjar Arbetsförmedlingen etableringssamtal och en etableringsplan fastställs där svenskundervisning ingår.

De upptäckta felaktiga utbetalningarna utgör 0,4 procent av totalt utbetalat ekonomiskt bistånd.

Introduktion

Migrationsverket erbjuder alla vuxna asylsökande (18-64 år) en introduktion vid två grupp tillfällen utifrån ett nationellt informations- och utbildningsmaterial. Under 2011 påbörjade drygt 8 400 vuxna asylsökande en introduktion. Av dessa slutförde nästa 6 000 personer introduktionen (70 procent).

Under året har ett utvecklingsarbete genomförts som har inneburit en standardisering av både innehåll och tidsram för introduktionen. Introduktionen ger information om asylprocessen, om vikten av att styrka sin identitet, hur den svenska arbetsmarknaden fungerar, om Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande, om hälso-, tand- och sjukvård, om boende och bosättning, återvändande, att vara förälder i Sverige, om mäns och kvinnors rättigheter och skyldigheter i Sverige samt relevant svensk lagstiftning. Ambitionen är att gruppinformationen ska vara genomförd inom en månad från det att ansökan om asyl inkom till verket. Ibland medverkar lokala aktörer som exempelvis landsting och Arbetsförmedlingen i introduktionen.

Fler praktikplatser

Migrationsverket verkar för att asylsökande ska komma i kontakt med den svenska arbetsmarknaden redan under asylprocessen. Detta sker bland annat genom information till asylsökande om möjlighet till praktik. Arbetet inriktas också på nätverksbyggande med närsamhället i stort.

Enligt Migrationsverkets statistik har drygt 1 600 personer haft en praktikplats under 2011. Asylsökande som har bosatt sig i så kallat eget boende (EBO) tenderar att i större utsträckning praktisera. En anledning till detta kan vara att Migrationsverkets tre största EBO-mottagningar finns i Stockholm, Göteborg och Malmö. Tre orter där tillgången

på praktikplatser är större än i övriga landet. Personer som bor i EBO får också tillgång till ett socialt nätverk via vänner och bekanta som gör det lättare att hitta praktikplatser.

Ett förbättringsarbete av de interna registreringsrutinerna när det gäller asylsökandes deltagande i praktik har påbörjats under året.

Kartläggning av yrkes- och utbildningsbakgrund

I samband med den så kallade mottagningsutredningen gör Migrationsverket en kartläggning av den asylsökandes utbildnings- och yrkesbakgrund. Kartläggningen ligger till grund för Arbetsförmedlingens fortsatta arbete vid ett beviljande av uppehållstillstånd och överförs elektroniskt till Arbetsförmedlingen. Frågorna i kartläggningen är framtagna i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Statskontoret har fått i uppdrag att följa myndigheternas implementering av etableringsreformen som infördes 2010. I sin delrapport "Myndigheternas genomförande av etableringsreformen" framkommer vissa brister i kartläggningen. Enligt rapporten är kartläggningen allt för generell för Arbetsförmedlingens behov. Migrationsverket och Arbetsförmedlingen kommer därför att göra en översyn av arbetet. Ett utvecklingsarbete för att förbättra och överföra annan relevant information till Arbetsförmedlingen pågår redan när det gäller personer med särskilda behov.

Svenskundervisning

Fram till och med 1 augusti 2011 erbjöds alla asylsökande över 18 år svenskundervisning om cirka 15 timmar per vecka. Under hösten och fram till årsskiftet har Migrationsverket endast erbjudit svenskundervisning vid vissa mottagningsenheter.

Med anledning av de kortare handläggningstiderna i asylprocessen och genomförandet av etableringsreformen, har Migrationsverket under året sett över erbjudandet av svenskundervisning. Resultatet visar att tiden för svenskundervisning under asylprocessen är begränsad, eftersom den asylsökandes tid i mångt och mycket upptas av Migrationsverkets olika utredningar. I samband med att uppehållstillstånd beviljas påbörjar dessutom Arbetsförmedlingen ett etableringssamtal med personen och fastställer en etableringsplan där svenskundervisning ingår.

Figur 29

Antal inskrivna personer i mottagningsystemet 2011 (vid utgången av månaden)

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
34 947	34 657	34 518	34 487	34 098	33 560	33 437	33 816	34 363	34 959	35 823	36 777

Figur 30

**Asylsökande deltagande i organiserad sysselsättning
2009-2011**

	2009	2010	2011
Svenskundervisning	1 831	1 010	2 832
Praktik	611	368	1 602
Arbete	314	140	508
Introduktion	513	543	8 445
Kartläggning av yrkes- och utbildnings-bakgrund (fr.o.m.1/7 2010)		1 255	1 982
Övrigt	503	225	
Totalt	3 772	3 541	15 369

Låg andel felaktiga utbetalningar

Under 2011 har Migrationsverket utbetalat totalt 660 548 287 kr i ersättningar enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) och förordningen om återtableringsstöd tillsammans.

Migrationsverket verkar för att rätt person får rätt utbetalning vid rätt tidpunkt. För att göra detta möjligt pågår ett ständigt utvecklingsarbete.

Exempelvis har handboken för migrationsärenden under året tillförts ett kapitel om felaktiga utbetalningar som stöd för personalen. I syfte att säkerställa en enhetlig, korrekt och rättssäker tillämpning av bestämmelserna om ekonomiskt bistånd till asylsökande ger verkets "Samordningsgrupp för mottagning" stöd till mottagningsenheternas personal. För att ytterligare förbättra arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar utvecklas ett åtgärdsprogram, vilket kommer presenteras i mars 2012. Migrationsverket har även deltagit i det myndighetsgemensamma samverkansuppdraget "om utveckling av metoder och redovisning av resultatet av arbetet mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen". Under året har verkets arbete med att kontinuerligt uppdatera och förbättra den skriftliga och muntliga information om de ekonomiska förmånerna som lämnas till asylsökande fortgått.

Felaktiga utbetalningar registreras från 2011 i Migrationsverkets datasystem. Under året har verkets utbetaende enheter (mottagningsenheter, förvarsenheter och återvändandeeheter) registrerat 2 268 763 kronor i felaktiga utbetalningar gällande ersättningar enligt LMA. De felaktiga utbetalningarna utgör 0,4 procent av totalt utbetalat ekonomiskt bistånd. Upptäckta felaktiga utbetalningar som beror på avsiktliga fel orsakade av biståndstagare uppgår till 0,06 procent av totalt utbetalat bistånd.

De felaktiga utbetalningarna under året inbegriper:

- 1 274 417 kronor registrerade som oavsiktliga fel orsakade av myndigheten (omfattar 991 ärenden). Upptäckta felaktiga utbetalningar som beror på oavsiktliga fel orsa-

kade av Migrationsverket uppgår till 0,19 procent av totalt utbetalat bistånd. Exempel på oavsiktliga fel orsakade av myndigheten är utbetalningar som utifrån givna förutsättningar var rätt när beslutet togs, men vid kontroll i efterhand visat sig vara felaktiga. Då dagersättning utbetalas månadsvis i förskott förekommer att rätten till ersättning antingen upphör eller ändras under utbetalningsperioden, vilket orsakar en felaktig utbetalning. Exempelvis kan en person fått ett beslut om uppehållstillsättning men blivit inlagd på sjukhus eller bytt boende. Personen kan även ha lämnat landet, hålla sig undan verkställighet av ett av- eller utvisningsbeslut eller blivit häktad. Ytterligare exempel på felaktiga utbetalningar som beror på oavsiktliga fel orsakade av myndigheten är fel på grund av den mänskliga faktorn samt systemövergripande fel relaterade till bristfällig informationsöverföring mellan myndigheter. Exempelvis kan dagersättning (vilket handläggs av Migrationsverket) ha utgått samtidigt som etableringsersättning (vilket handläggs av Arbetsförmedlingen).

- 114 441 kronor registrerade som oavsiktliga fel orsakade av asylsökande (omfattar 60 ärenden).
- 385 549 kronor registrerade som avsiktliga fel orsakade av asylsökande (omfattar 73 ärenden).
- 492 884 kronor registrerade som för mycket utbetalat på grund av nya omständigheter (555 ärenden).
- 1 472 kronor registrerade som felaktig utbetalning utan angivande av orsak (omfattar 2 ärenden).

Riksrevisionen genomförde en granskning under året vilken bland annat visade att Migrationsverket inte kunnat tillämpa bidragsbrotslagen eftersom det inte funnits någon skyldighet enligt lag eller förordning för asylsökande att lämna uppgifter om ändrade ekonomiska förhållanden till Migrationsverket. Den 1 januari 2012 trädde en förändring i förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. (FMA) i kraft. Denna förändring medför bland annat att asylsökande blir skyldiga att anmäla ändringar i fråga om inkomst och andra förhållanden som kan antas påverka rätten till eller storleken av biståndet. Förändringen innebär att Migrationsverket får en utökad möjlighet att tillämpa Bidragsbrotslagen (2007:612) och att problemet med lagkonkurrens mellan Bidragsbrotslagen och brottsbalkens bedrägeribestämmelse försvinner.

Under året har verket beslutat om återkrav av utbetalat återtableringsstöd med 330 000 kr.

Ensamkommande barn

Länsstyrelsen har i uppdrag att skapa beredskap och kapacitet för mottagande av ensamkommande barn samt att förhandla med kommuner om boendeplatser. Arbetet sker under Migrationsverkets ledning. En översiktig delredovisning över samarbetet lämnades till regeringen den 1 maj 2011.

Kommunplatser

Kommunerna ansvarar för omhändertagandet av ensamkommande barn enligt socialtjänstlagen, vilket gäller både barn som är asylsökande och barn som har fått uppehållstillstånd.

För att underlätta länsstyrelsernas arbete att förhandla fram kommunplatser lämnade Migrationsverket i januari en beräkning till länsstyrelserna av platsbehovet för asylsökande ensamkommande barn och ungdomar fram till 2015. Av beräkningen framgår att det behövs cirka 1 200 asylplatser årligen för att klara av mottagandet av de ensamkommande asylsökande barnen.

Vid årsskifte 2010/11 fanns det kommunöverenskommelser om 2 237 platser för ensamkommande barn och ungdomar, varav minst 652 för asylsökande. I relation till det beräknade behovet om cirka 1 200 platser för asylsökande barn saknades det därför 550 platser. Vid årsskiftet 2011/2012 fanns det överenskommelser om 2 794 platser för ensamkommande barn och ungdomar, varav minst 785 för asylsökande. Antalet asylplatser under 2011 ökade endast med 133 platser, vilket är 67 färre än länsstyrelsernas prognostiserade utfall för året. Det saknades därför ett betydande antal platser för anvisning av asylsökande ensamkommande barn.

Under året har Migrationsverket kortat handläggningstiderna i ensamkommande barns asylärenden, vilket har lett till en ökad omsättning av asylplatserna. Flera kommuner har aviserat svårigheter med att hinna utöka antalet platser för barn som beviljats uppehållstillstånd. Som konsekvens har barn med uppehållstillstånd fått bo kvar på asylplatser i de anvisade kommunerna, vilket i sin tur har lett till att nyanlända asylsökande ensamkommande barn inte har kunnat anvisas till dessa asylplatser. Migrationsverket har därför ordnat tillfälliga tidsbegränsade överenskommelser med ett antal kommuner om ett mindre antal asylplatser i avväntan på att kommunerna ska lösa mottagandet i kommunen.

Kunskapsöverföring mellan myndigheterna

Under våren anordnade Migrationsverket i samverkan med länsstyrelserna seminarier för kunskapsöverföring. Seminarierna omfattade bland annat information om villkoren för mottagande av ensamkommande barn och ungdomar, nuläge och statistik, planering av samordnade förhandlingsbesök, information från Barnombudsmannen, från Sveriges Kommuner och Landsting om god mans förfarandet, anvisningsarbetet, asylprocessen, ersättningar och återsökningar samt information från Socialstyrelsen.

Migrationsverket har även genomfört regionala seminarier i länsstyrelsernas geografiska samarbetsområden. Tillsammans med respektive länsstyrelse har även gemensamma besök i kommunerna genomförts i syfte att för-

handla, höja länsstyrelsernas kunskapsnivå samt bygga upp och upprätthålla regionala nätverk.

Nationell handlingsplan

Migrationsverket och Sveriges Kommuner och Landsting har under året fortsatt arbetet med att ta fram en nationell handlingsplan för ett värdigt mottagande av ensamkommande barn och ungdomar. Arbetet har bedrivits i ett gemensamt projekt som inleddes 2010 och avslutades i december 2011. I handlingsplanen finns förslag på förbättringsåtgärder som kan integreras i mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar för alla berörda aktörer.

Förvar

Migrationsverket ansvarar för att beslut om förvarstaganade ska kunna verkställas. Förvar används företrädesvis för att säkerställa att en person som har fått ett beslut om att lämna landet är tillgänglig så att utresa kan ske.

Totalt hade Migrationsverket 235 förvarsplatser vid årets utgång fördelat på nio förvarsheter, varav en tillfällig enhet i Flen. Beläggningsgraden på förvaren har varit hög under året. Polisens återvändandesamarbete med Frontex har fortsatt under året, vilket har påverkat behovet av förvarsplatser på Migrationsverket. Vid årets utgång var 255 förvarstagna inskrivna vid förvaren, varav 50 personer var placerade i arrest, häkte eller anstalt. Den genomsnittliga vistelsen för samtliga förvarstagna var 16 dagar, vilket är en minskning jämfört med 2010.

Förvarsheten i Örkelljunga avvecklades under året eftersom Arbetsmiljöverket bedömt lokalens som olämplig. En ny förvarshet har i stället öppnats i Åstorp. Upphandlingen av ombyggnationen av lokalens där förvarsheten är belägen har kritiseras av Konkurrensverket. Migrationsverket har gjort en annan bedömning av ärendet. Dom i målet har meddelats den 14 februari 2012. Migrationsverket har ännu inte tagit ställning till om domen kommer att överklagas.

Justitieombudsmannen (JO) genomförde en inspektion av förvarsverksamheten under 2010. I JO:s beslut från maj 2011 framgår att JO bedömer att Migrationsverkets förvar fungerar väl, men att det finns problem och brister som i vissa delar anses allvarliga. Bland annat får verket kritik för att förvarstagna som utgör en allvarlig fara för sig själva placeras i häkte, och att reglerna om placering av förvarstagna som utgör en säkerhetsrisk tillämpas på ett felaktigt sätt. Migrationsverket får även kritik för att rätten att fatta beslut om placering delegerats till en för låg tjänstemannanivå. För att åtgärda bristfälligheterna har Migrationsverket utvecklat mer detaljerade rutiner för placering av förvarstagna. Verket kommer närmare utreda vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas.

Foto: Tomislav Stjepić

Kvinnor i förvar

Under 2010 identifierade verket fem fokusområden för att bättre bemöta förvarstagna kvinnors behov: att utveckla förvarets fysiska miljö, att stärka kvinnorna inför återvändandet genom olika hälsofrämjande aktiviteter, att ta fram arbetsredskap för personalen för att motverka utsatthet bland kvinnorna, och att samverka med frivilligorganisationerna och utveckla den organiserade sysselsättningen. Arbetet kring dessa frågor har under året fortsatt inom projektet "Kvinnor i förvar". För att implementera projektets arbetsmetoder inom hela förvarsverksamheten har en arbetsgrupp med representanter från alla förvar bildats. Gruppen har gjort en genomlysning av förvarsverksamheten utifrån ett kvinnoperspektiv och kommer att vidareutveckla projektets framtagna metoder.

Utvecklingsinsatser

Under året har det utvecklingsarbete som påbörjades 2010 fortsatt bland annat via projekten inom Kortare väntan 2. Syftet med utvecklingsarbetet är att arbeta mer enhetligt, rättssäkert och effektivt genom att fokusera på verksamhetsprocesser, ledning, system, kultur och beteende. Det slutliga målet är att uppnå kortare inskrivnings-

tider i mottagningssystemet samt ett ökat självmant återvändande. Vid årsskiftet arbetar samtliga mottagningsenheter och förvar enligt det nya arbetsättet. Resultaten av utvecklingsarbetet kommer att analyseras under 2012.

Standard för Migrationsverkets anläggningsboende

Under året har arbetet med att ta fram en svensk standard för Migrationsverkets anläggningsboende fortsatt. Migrationsverket har tillsammans med SIS (Swedish Standard Institute) tagit fram ett SIS Workshop Agreement för Migrationsverkets lägenhetsboende. Ett stort antal leverantörer, hyresvärdar, myndigheter och intresseorganisationer har deltagit i arbetet. Utgångspunkten är att samtliga boenden ska vara av lika god kvalitet och i möjligaste mån vara anpassade till personers olika behov, oavsett var i Sverige en asylsökande är bosatt. I arbetet har särskild tonvikt lagts på utsatta gruppars särskilda behov. Myndighetsstandarden kommer att fungera som ett stöd för personal som arbetar med lägenhetsboende, för leverantörer, entreprenörer och andra intressenter.

Figur 31

Förvarsvistelser 2011 för personer som förvarstagijs under 2011

		0-7 dagar	8-30 dagar	>30 dagar	Totalt	Genomsnittlig vistelsetid
Barn	K	12	2		14	1,9
	M	30		1	31	10,9
	Antal	42	2	1	45	8,1
	varav ensamkommande	8			8	1,0
Vuxna	K	160	102	27	289	12,2
	M	867	758	285	1 910	16,3
	Antal	1 027	860	312	2 199	15,6
	Totalt	1 069	862	313	2 244	15,6

Bosättning

MÅL

Migrationsverket ska anvisa plats för bosättning i en kommun snarast möjligt efter att det framkommit att den nyanlända har behov av plats och senast inom fyra veckor från beslut om uppehållstillstånd. Bosättningsprocessen bör uppgå till högst åtta veckor.

I bosättningsarbetet ska Migrationsverket ta hänsyn till personens förutsättningar för en ändamålsenlig etablering. Migrationsverket ska skyndsamt överlämna relevant underlag till kommunen.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska särskilt redovisa:

- Antalet personer som Migrationsverket har bosatt;
- Tider från uppehållstillstånd till anvisning respektive bosättning för personer som beviljas uppehållstillstånd och vistas på anläggningsboende fördelat på personer bosatta av Migrationsverket respektive Arbetsförmedlingen samt totalt.
- Migrationsverket ska i samband med årsredovisningen rapportera hur genomförandet av reformen om vissa nyanlända invandrares etablering framskridt och resultaten av verksamheten. Av redovisningen ska framgå hur myndigheten samverkar med övriga myndigheter och aktörer i reformens olika delar. Redovisningen ska särskilt behandla följande: Migrationsverket ska redovisa hur verksamheten för bosättning av nyanlända har genomförts. Redovisningen ska bland annat omfatta hur arbetet med att ge underlag till Arbetsförmedlingen om mottagningsbehov har fungerat.

MÅLUPPFYLLElse

Totalt har drygt 2 120 personer i anläggningsboende blivit anvisad en plats i en kommun under året. Migrationsverket har anvisat 26 personer och Arbetsförmedlingen har anvisat 2 094 personer. Av dessa har Arbetsförmedlingen anvisat 16 procent inom fyra veckor efter beslut om uppehållstillstånd. Den genomsnittliga väntetiden för de som anvisats av Arbetsförmedlingen var 100 dagar.

Arbetsförmedling har bosatt drygt 1 300 personer under året, varav 13 procent bosattes inom åtta veckor. Den genomsnittliga väntetiden från uppehållstillstånd till bosättning i en kommun var 116 dagar.

Migrationsverket har totalt bosatt 1 926 personer under året, varav 1 900 var kvotflyktingar och 26 var övriga personer som inte har rätt till någon etableringsplan. När det gäller målgruppen som omfattas av Migrationsverkets bosättningsansvar har ledtiderna endast i ett fåtal ärenden motsvarat målsättningen. Den genomsnittliga handläggningstiden för dessa mer utredningskrävande ärenden var 308 dagar.

Migrationsverket överlämnar relevant underlag till kommunen omedelbart i samband med en anvisning.

Ny bosättningsprocess

Etableringsreformen som trädde i kraft 1 december 2010, är baserad på flera delprocesser där planering och samspel är avgörande för att skynda på den nyanländas etablering. Etableringsprocessen involverar framförallt Arbetsförmedlingen, kommunerna, Migrationsverket, Skatteverket, Försäkringskassan och länsstyrelserna. Som framgår av Statskontorets uppföljning av etableringsprocessen påverkas bosättningsprocessen av faktorer som aktörerna i vissa fall har svårt att påverka. Det gäller i synnerhet tillgången på bostäder, men även vilken storlek och sammansättningen migrationen har.

Arbetsförmedlingen, som samordnar etableringsinsatserna, har genom reformen tagit över ansvaret från Migrationsverket vad gäller att anvisa nyanlända en kommunplacering. Migrationsverket har dock fortsatt bosättningsansvar för kvotflyktingar samt de hushåll som inte har rätt till en etableringsplan.

Handläggningstider

Till följd av etableringsreformen handlägger Arbetsförmedlingen majoriteten av alla bosättningsärenden, vilket är en förändring jämfört med tidigare år. Som konsekvens av detta är det svårt att jämföra handläggningstiden med föregående år.

De siffror som redovisas kring Arbetsförmedlingen har Migrationsverket fått från Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingen

Den totala vistelsen i Migrationsverkets mottagningssystem påverkas av Arbetsförmedlingens handläggningstider i bosättningsprocessen. Majoriteten av alla bosättningsärenden (90 procent) handläggs av Arbetsförmedlingen. Enligt de siffror som redovisas av Arbetsförmedlingen har den genomsnittliga tiden från beslut om uppehållstillstånd till anvisning av kommunplats varit 100 dagar (3,3 månader) för personer som har vistats i anläggningsboende, 16 procent har fått plats i kommun efter fyra veckor.

Den genomsnittliga handläggningstiden från beslut om uppehållstillstånd till bosättning har uppgått till 116 dagar (3,8 månader), vilket innebär cirka 13 procent inom åtta veckor.

Figur 32

Personer bosatta av arbetsförmedlingen

Kön/ålder	Vuxna	Barn	Totalt	Andel
Män	349	291	640	47 %
Kvinnor	448	278	726	53 %
Totalt	797	569	1 366	100 %

Migrationsverket

Totalt har Migrationsverket bosatt 1 926 personer under året, varav 26 personer som inte omfattades av Arbetsförmedlingens ansvar och 1 900 kvotflyktingar.

I bosättningsarbetet tar Migrationsverket i så stor

utsträckning som möjligt hänsyn till personens förutsättningar för en ändamålsenlig etablering utifrån den kunskap myndigheten har om arbetsmarknaden i olika delar av landet. För personer med en tydlig yrkes- eller utbildningsbakgrund verkar Migrationsverket för att bosättningen ska ske i en region där kompetensen kan tillvaratas på bästa sätt.

Migrationsverket överlämnar relevanta underlag till kommunen omedelbart i samband med en anvisning.

Personer som inte omfattas av etableringsreformen

Förutom kvotflyktingar ingår i Migrationsverkets bosättningsansvar personer som inte har rätt till någon etableringsplan. Denna grupp innefattar personer som har en prestationsförmåga som understiger 25 procent eller är över 65 år. Det handlar bland annat om personer med ett betydande vårdbehov, vilket ofta kräver att vårdgivare och andra aktörer är inblandade i bosättningsprocessen. Detta påverkar i sig handläggningstiden negativt. Det är dessutom ofta svårt och tidskrävande att hitta kommunplatser till denna målgrupp, vilket har en negativ inverkan på handläggningstiderna. Sammantaget har detta medfört att ledtiderna för denna grupp endast i ett fåtal ärenden motsvarat målsättningen. Den genomsnittliga handläggningstiden för dessa mer tidskrävande ärenden var 308 dagar.

Under 2011 har 90 personer aktualiseringar för behov av bosättning. Under året har 26 personer i mottagningssystemet anvisats en kommunplats av Migrationsverket. Av dessa gick tre i gymnasieskola, nio hade fyllt 65 år och sju var personer vars prestationsförmåga understiger 25 pro-

cent. Resterande ärenden bestod av personer som av andra skäl inte har rätt till en etableringsplan.

Kvotflyktingar

Under året har 1 950 kvotflyktingar varit aktuella för bosättning och av dessa har 1 765 anvisats en kommunplats, varav cirka 50 procent inom fyra veckor. Den genomsnittliga tiden efter beslut om uppehållstillstånd till anvisning av en kommunplats, var under året 53 dagar (1,7 månader). Andelen personer som blev anvisade en kommunplats inom fyra veckor efter beslut om uppehållstillstånd var 48 procent.

Tiden från uppehållstillstånd till bosättning i en kommun varierar beroende på en mängd olika omständigheter förknippade med vidarebosättningsprocessen (se vidare under kapitel Prövning av ansökan). Dessutom är tillgången till bostäder i kommunerna avgörande, vilket även påverkas av vilka behov de personer som ska bosättas har, exempelvis ensamstående personer eller större familjer.

Faktorer som påverkar bosättningsarbetet

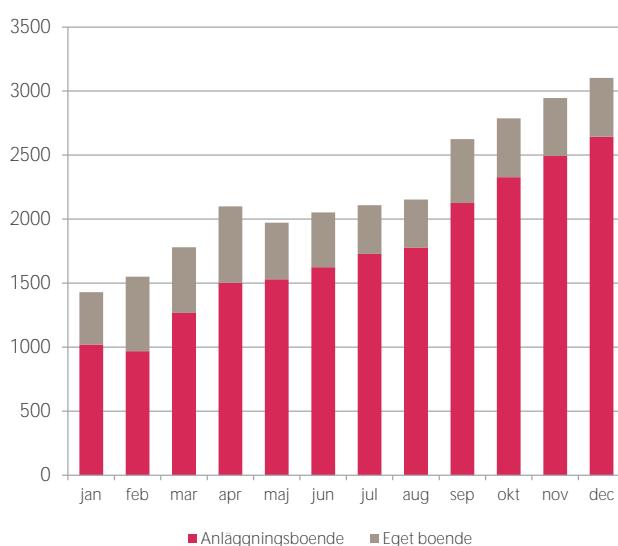
En konsekvens av långa ledtider i bosättningsprocessen är att vistelsen i Migrationsverkets mottagningsystem ökar vilket tidigare redogjorts för (se vidare under Verksamhetsområde Asyl). Antalet inskrivna personer i anläggningsboende med uppehållstillstånd och som väntar på bosättning i kommun har ökat konstant under året. Från knappa cirka 1 000 personer i januari till dryga 2 600 personer vid årets slut.

Den bostadsbrist som råder på många håll i landet, framförallt i storstadsregionerna, bidrar till att väntetiden på en anvisning kan bli lång. Detta drabbar särskilt ensamstående som behöver små lägenheter och stora familjer med behov av större bostäder. Bristen på lämpliga lägenheter inverkar negativt på personernas möjlighet till bosättning i en kommun eller en region med god arbetsmarknad. Dessutom har bostadsbristen en födröjande effekt på bosättningen av personer som på grund av ett specifikt vårdbehov bör bosättas i en viss kommun eller region.

Det är i många fall både svårt och tidskrävande att anvisa en kommunplats till de personer i mottagningssystemet som omfattas av Migrationsverkets bosättningsansvar. Som tidigare nämnts handlar det bland annat om personer med ett betydande vårdbehov, vilket ofta kräver att vårdgivare och andra aktörer är inblandade i bosättningsprocessen. När det gäller dessa personer hänvisar många kommuner till bristande resurser som ett hinder för mottagande. Migrationsverket har påbörjat ett utvecklingsarbete som syftar till att öka kvaliteten i det underlag som lämnas till kommunerna i samband med bosättning-

Figur 33

Antal inskrivna personer i mottagningssystemet med beviljade uppehållstillstånd vid utgången av varje månad 2011

en av personer med behov av vård- och stödinsatser. Det handlar om att utgå från individens behov och samverka med de aktörer som är berörda i bosättningen i det enskilda fallet.

Migrationsverket har ett fortsatt gott samarbete med kommunerna när det gäller bosättning av kvotflyktingar. Kommunernas positiva inställning till mottagande av denna målgrupp är en avgörande faktor när det gäller möjligheterna till en effektiv vidarebosättning. Viljan till mottagande som många kommuner visar, är också en starkt bidragande orsak till vidarebosättningens måluppfyllelse.

Under 2011 har Migrationsverket utvecklat processen för vidarebosättning med syfte att skapa ett jämnare flöde i ärendehanteringen. Som en tillfällig effekt av detta har igångsättandet av bosättningsarbetet i vissa fall födröjts, vilket har haft en viss negativ inverkan på ledtiderna i bosättningen av kvotflyktingar.

Etableringsreformen

Migrationsverket har tillsammans med Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna, Skatteverket, Sveriges Kommuner och Landsting samt den så kallade Samverkansdelegationen fortsatt arbetet med att genomföra etableringsreformen. Samverkansdelegationen används för samverkan kring mottagande och bosättning. Delegationen leds av Arbetsförmedlingen med deltagande av Försäkringskassan, Migrationsverket, länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Landsting. Under året har framför allt frågor kring folkbokföring, informationsöverföring, ledtider i bosättningsarbetet och länstal för länsstyrelsernas överläggningar med kommunerna lyfts och utvecklats.

Samverkan med Arbetsförmedlingen

För att underlättा samverkan mellan Migrationsverkets och Arbetsförmedlingens bosättningsfunktioner har arbetet bedrivits i gemensamma lokaler under året. Ett nära samarbete har byggts upp kring bland annat verkets uppdrag att lämna verksamhets- och utgiftsprognoser.

Migrationsverkets kartläggning av den nyanländes utbildnings- och yrkesbakgrund utgör ett underlag för Arbetsförmedlingens etableringssamtal. Utifrån vad som framkommit i Statskontorets delrapport (2011:24) kommer Arbetsförmedlingen och Migrationsverket genomföra en gemensam uppföljning av Migrationsverkets kartläggning och informationsöverföring i syfte att utveckla och förbättra kvaliteten. Ett område som kommer ägnas särskild uppmärksamhet är informationen om den nyanländes hälsotillstånd och andra personliga förhållanden.

Samarbete med Skatteverket

Migrationsverket och Skatteverket har inlett ett samarbete för att ta fram mer långsiktiga åtgärder för tidigareläggande av nyanländas folkbokföring. Myndigheterna har tagit fram en gemensam målbild för etableringsreformen om att de nyanlända ska tilldelas ett personnummer i så nära anknytning till beslut om uppehållstillstånd som möjligt. Detta skulle kunna ske genom att Migrationsverket tar emot och skickar anmälan om folkbokföring till Skatteverket. Processen skulle då underlättas genom elektronisk informationsöverföring och de nyanlända behöver då inte finna sig personligen på Skatteverket för att ansöka om folkbokföring.

En central fråga i detta arbete är konsekvenserna av att sekretesskyddet för Migrationsverkets utlänningsdatabas är högre än det är för Skatteverkets folkbokföringsdatabas, samt vilka krav på ändringar av relevanta regelverk detta medför.

Södertälje kommun

Ytterligare ett exempel på samverkan kring etableringsreformen är samarbetet som har utvecklats med Södertälje kommun och Arbetsförmedlingen beträffande asylsökandes bosättning. Målsättning är att skapa en nationell modell för etableringsprocessen kring nyanlända asylsökande. Genom att förse den asylsökande med verktyg för ett genombrottet långsiktigt val av boendeort, där behov av arbete, bostad och goda uppväxtvillkor för barn kan tillgodoses, kan processen leda till en mer hållbar etablering i det svenska samhället.

Samarbetet har skett genom ett antal möten och workshops. Bland annat har en processkartläggning genomförts som belyser migrantens resa genom Migrationsverket samt kommunernas och Arbetsförmedlingens välfärdssystem. Processkartläggningen visar att myndigheternas olika uppdrag delvis överlappar varandra, samt att välfärdssystemen ibland motarbetar varandra och inte alltid stödjer den enskilde.

Särskild dagersättning

Migrationsverket har betalt ut särskild dagersättning till drygt 860 personer för att täcka kostnader för försörjningen för tiden från det att bistånd enligt Lagen om mottagning av asylsökande upphört, fram till utbetalning av etableringsersättningen sker. Drygt 40 personer har fått beslut om förlängning av dagersättning.

Återvändande

MÅL

Tiden mellan lagakraftvunnet avvisnings- och utvisningsbeslut och utresa ska minska väsentligt i förhållande till verksamhetsåret 2010.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska redovisa:

- *en bedömning av effekterna av användningen av de särskilda medel som tilldelats för återvändandeverksamheten och*
- *samarbetet med andra berörda myndigheter för att effektivisera verksamheten med återvändande.*

UPPDRAG

Migrationsverket ska verka för att ett välfungerande mottagande kan ske i hemlandet för de ensamkommande barn som ska återvända enligt ett lagakraftvunnet beslut som avvisning eller utvisning. Verkställighet ska ske med beaktande av Barnkonventionen.

Migrationsverket ska särskilt redovisa hur vidtagna åtgärder har påverkat tiden i Migrationsverkets mottagande för personer med lagakraftvunna avvisnings- eller utvisningsbeslut. (Se även verksamhetsområde Asyl, Identitetsuppgifter.)

MÅLUPPFYLLElse

Tiden mellan avvisnings- och utvisningsbeslut och utresa har ökat med åtta dagar jämfört med föregående år. Migrationsverket har inte nått målet. Samarbetet med Rikspolisstyrelsen och Kriminalvården har fortsatt i syfte att effektivisera arbetet med återvändandet, bland annat inom projektet Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete (Reva).

Återvändandeprocessen

Den som får ett beslut om avvisning eller utvisning ska i första hand självmant lämna landet inom lagstadgad tid, eller så snart en utresa kan ske. Migrationsverket ansvarar för återresan. De personer som återvänder i Migrationsverkets regi lämnar landet självmant. Om personen avviker från mottagningssystemet lämnar Migrationsverket över ärendet till polisen. Om personen vägrar att medverka till att lämna landet, överlämnar Migrationsverket ärenget till polisen, men personen är fortsatt inskriven i Migrationsverkets mottagningssystem.

Migrationsverkets handläggning

Det är viktigt att skilja på handläggningstid för avslutade återvändandeärenden hos Migrationsverkets och handläggningstiden mellan beslut och utresa där personen lämnar landet med polisens hjälp. Migrationsverkets handläggning av återvändandeärenden pågår från dess att personen fått ett laga kraft vunnet beslut till dess att personen lämnar landet eller ärenget överlämnas till polisen för handläggning.

Migrationsverket registrerar ett återvändandeärende när ett beslut om avvisning eller utvisning vinner laga kraft eller i de fall verket bedömer att ansökan är uppenbart ogrundad. Ett återvändandeärende registreras även i de fall personen nöjdförklarar sig med beslutet om avvisning eller utvisning, återkallar sin asylansökan eller när ett uppehållstillstånd återkallas. Personen kallas därefter till samtal för information om återvändandeprocessen och möjliga stödåtgärder som till exempel återetableringsstöd.

Ett återvändandeärende avslutas hos Migrationsverket när utresa sker, när ärenget lämnas över till polismyndighet för verkställighet eller om personen får ett permanent uppehållstillstånd. Även om återvändandeärendet är avslutat och polisen ansvarar för att verkställa beslutet, är personen fortfarande inskriven i verkets mottagningsystem till dess att polisen har verkställt beslutet.

Tiden mellan beslut och utresa ska minska

Totalt lämnade drygt 13 000 personer landet under året. Av dessa lämnade cirka 80 procent landet med hjälp av Migrationsverket. Tiden mellan avvisnings- och utvisningsbeslut och utresa har ökat med 8 dagar jämfört med 2010. En förklaring till detta är bland annat färre asylsökande från Serbien jämfört med 2010. Många av dessa fick förra året ett beslut om omedelbar verkställighet, vilket innebar kortare handläggningstid. De serbiska medborgarna hade också i stor utsträckning identitetshandlingar, vilket är en förutsättning för snabb och kor-

rekt handläggning. Det effektiva återvändandet för dessa ärenden 2010 medförde att tiden mellan beslut och utresa blev något kortare. En mer rättvisande jämförelse av handläggningstiden vore därför att jämföra årets tid med 2009, vilket visar en oförändrad genomsnittlig handläggningstid.

Tiden mellan beslut och utresa är också beroende på vilken typ av ärende som handläggs. Migrationsverket har under året särskilt prioriterat Dublinärenden samt personer boende i anläggningsboende i återvändandearbetet. Den genomsnittliga handläggningstiden för ärenden där återvändandet har skett till hemlandet var 84 dagar (2,8 månader). Genomsnittstiden för överföring enligt Dublinförordningen var 59 dagar (1,9 månader). Migrationsver-

ket har som ambition att ytterligare förkorta handläggningstiderna för Dublinärenden. Vi har dock fortfarande, i likhet med många andra medlemsstater, problem med att få så kallat ankomstarrangemang i Italien. Dessa ärenden påverkar handläggningstiderna vad gäller Dublinhandläggningen totalt sett.

En anledning till de långa vistelsen är att många individer som är inskrivna i verkets mottagningssystem har ett återvändandeärende som handläggs av polisen. Vid årets slut rörde det sig om cirka 7 200 ärenden (20 procent). Dessa ärenden är mycket komplicerade, exempelvis på grund av oklar identitet.

Medborgare i Serbien, Irak och Kosovo utgjorde en tredjedel av det totala återvändandet under året.

Figur 34

Avgjorda återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider på Migrationsverket

	2009			2010			2011		
	Antal	Andel	Genomsnittlig handläggningstid i dagar	Antal	Andel	Genomsnittlig handläggningstid i dagar	Antal	Andel	Genomsnittlig handläggningstid i dagar
Självmant återvändande	7 443	40 %	79	11 049	48 %	71	9 741	48 %	79
Överlämnat till polisen – avviken	5 833	31%	89	5 802	25 %	97	4 851	24 %	88
Överlämnat till polisen – tvång	4 603	24 %	133	4 805	21 %	138	4 660	23 %	134
Avskrivna mm	870	5 %	219	1 210	6 %	137	1 052	5 %	190
Totalt	18 749	100 %	105	22 866	100 %	97	20 304	100 %	99

Självmant återvändande ökar

Migrationsverket har i många år satsat på att öka antalet ärenden där personen själv lämnar landet, eftersom verket anser att det är ett bättre sätt för den asylsökande. I år har verket fokuserat på att utveckla metodiken kring motivationssamtal med den asylsökande. Ett mer enhetligt arbetsätt har införts i hela landet. När fler återvänder självmant blir också den totala vistelsen i mottagningssystemet kortare. (Diarienummer 112-2010-31972)

Handläggningstiden för ärenden som rör självmant återvändande var under 2011 i genomsnitt 79 dagar (2,6 månader), 64 procent av personerna lämnade landet inom två månader från beslut. Nästan hälften av det totala återvändandet skedde till länder på västra Balkan (Serbien, Kosovo, Makedonien, Bosnien-Hercegovina, Albanien, Montenegro).

Av det totala antalet återvändandeärenden, lämnade Migrationsverket över knappt hälften till polisen för handläggning och verkställighet av beslut. Av de ärenden som överlämnades till polisen hade 24 procent avvikit och ungefär lika många procent lämnades över på grund av att tvång ansågs vara nödvändigt för att kunna verkställa beslut om avvisning eller utvisning.

Figur 35

Självmant återvändande totalt (hemland + Dublin)

År	Självmant återvändande	Andel	Genomsnittlig liggtid i dagar	Andel inom två mån
2009	7 443	40 %	79	62 %
2010	11 049	48 %	71	66 %
2011	9 741	51 %	79	64 %

Öppna återvändandeärenden

Vid årets slut hade Migrationsverket knappt 7 000 öppna återvändandeärenden, med en genomsnittlig handläggningstid på 294 dagar (9,7 månader). Cirka 20 procent av dessa individer hade dock någon form av tidsbegränsat uppehållstillstånd, uppehållskort, arbetstillstånd eller ett inhiberat ärende. Dessa personer har rätt att vistas i Sverige, vilket innebär att återvändandearbetet först återupptas när tillståndet löpt ut eller när beslut om inhibition upphävts. Den genomsnittliga tiden för de ärenden där ett återvändande faktiskt kan ske, var emellertid 219 dagar (7,2 månader). Det är en ökning mot föregående års 174 dagar (5,8 månader).

Ensamkommande barn

De senaste åren har antalet asylsökande ensamkommande barn ökat kraftigt. Mot denna bakgrund har Migrationsverket ökat sina insatser för att möjliggöra återvändande för ensamkommande barn och fortsatt att förstärka sitt internationella samarbete i frågan. Migrationsverket har bland annat anpassat sina frågeställningar till svenska ambassader angående möjligheter till ett ordnat mottagande i ursprungsländer. Detta innebär att en databas successivt byggs upp med information om möjligheter till ordnat mottagande, information som ofta är av avgörande vikt för handläggningen av återvändandeärenden som rör ensamkommande.

Många ensamkommande barn hinner fylla 18 innan utresa sker. Det beror till största delen på att mottagandet av ensamkommande barn i ursprungsländerna måste vara ordnat innan beslut om av- eller utvisning kan verkställas. Arbetet med den ordnade mottagandet är komplicerat och därför har mycket av återvändandearbetet fokuserat på efterforskning av föräldrar, i syfte att ordna mottagandet genom familjer. Ett försök att utveckla arbetet med efterforskning gjordes genom projekt "Återförening" som avslutades i december 2010. Projektet, vars huvud-

Figur 36

Antalet utresor från Sverige 2011 fördelat på medborgarskap och destination

Medborgarskap	Utresa med hjälp av Migrationsverket				Utresa med hjälp av polisen				
	Hemlandet	Dublinland	Övrigt	Totalt Migr	Hemlandet	Dublinland	Övrigt	Totalt polisen	Totalt
Serbien	2 558	118	92	2 768	166	8	46	220	2 988
Irak	729	223	37	989	386	54	29	469	1 458
Makedonien	816	15	74	905	16	5	3	24	929
Kosovo	480	105	101	686	58	9	18	85	771
Ryssland	337	119	27	483	77	8	3	88	571
Övriga	2 564	1 739	580	4 883	960	506	142	1 608	6 491
Totalt	7 484	2 319	911	10 714	1 663	590	241	2 494	13 208

fokus var Irak, visade tydligt svårigheterna med efterforskning och hur komplicerat utvecklingen av metoder kring efterforskning faktiskt är.

Erfarenheterna från projektet har visat sig vara värdefulla, både vad gäller det pågående utvecklingsarbetet inom Migrationsverket avseende återvändande och ensamkommande barn och för det pågående projektet "European Return Platform for Unaccompanied Minors" (ERPUM). Sistnämnda projekt är ett samarbete mellan Sverige, Storbritannien, Nederländerna och Norge i syfte att arbeta vidare med ett human och rättssäkert återväntande för ensamkommande barn och ungdomar till hemlandet. Projektet arbetar med erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling avseende metoder och praxis för efterforskning och återtableringsarbetet för ensamkommande barn.

ERPUM har under våren 2011 koncentrerat sitt arbete mot Afghanistan eftersom den största gruppen ensamkommande barn som ansöker om asyl i Sverige kommer från Afghanistan. Projektet har gett en god grund för fortsett dialog med företrädere för afghanska myndigheter i arbetet med frågor om familjeåterförening. De dialoger som förts med ministerier och olika organisationer under två delegationsresor till Afghanistan har resulterat i ett förslag till en så kallad ERPUM-modell. Modellen är en idéskiss om hur en rättssäker återväntandeprocess med

efterforskning av föräldrar eller släktningar och ett ordnat mottagande skulle kunna genomföras i Afghanistan.

Reintegreringsprojekt

Migrationsverket stödjer aktivt olika reintegreringsprojekt i samarbete med andra organisationer i syfte att underlätta för en persons återvändande. Under 2011 gjordes en utvärdering av avslutade reintegreringsavtal. En slutsats är att Migrationsverkets reintegreringsinsatser skulle främjas av att samordnas med långsiktigt utvecklingsbistånd till samhällen som tar emot återvändande individer.

I syfte att underlätta återväntandet och få fler personer att återvända självmant, infördes möjligheten att erhålla återtableringsstöd den 1 augusti 2007. För närvärande kan personer som återvänder till ett tjugotal länder bli aktuella för stödet som uppgår till 30 000 kronor. Under året kom 1 401 ansökningar om återtableringsstöd in till Migrationsverket. Bifallsandelen var 68 procent. Medborgare i Irak var den största gruppen både vad gäller ansökningar och erhållande av stöd. Det kom även in många ansökningar om återtableringsstöd från kosovaner. I december 2011 beslutade Migrationsverket att personer från Kosovo inte längre ska beviljas återtableringsstöd.

Samarbete med andra berörda myndigheter

Projektet Reva (Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete) är ett myndighetssamarbete mellan Migrationsverket, Polisen och Kriminalvården i syfte att öka effektiviteten och rättssäkerheten i verkställighetsarbetet. En ny arbetsmetod har testats av polismyndigheten och Migrationsverket i Skåne. Detta ledde till kortare ledtider. Vid slutet av året var metodiken implementerad hos totalt sex polismyndigheter samt de enheter på Migrationsverket som hanterar ansökan om verkställighetshinder. Implementeringen kommer att fortsätta under 2012.

Figur 37

Ensamkommande barn

Öppna återvändandeärenden vid årets utgång

År	Antal	Genomsnittlig handläggningstid i dagar	Andel inom 2 mån
2009	214	173	29 %
2010	189	264	22 %
2011	197	246	30 %

Figur 38

Ensamkommande barn - Avgjorda återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider på Migrationsverket

	2009			2010			2011		
	Antal	Andel	Genomsnittlig handläggnings- tid i dagar	Antal	Andel	Genomsnittlig handläggnings- tid i dagar	Antal	Andel	Genomsnittlig handläggnings- tid i dagar
Självmant återvändande	59	23 %	109	101	28 %	80	103	30 %	92
Överlämnat till polisen – avviken	116	46 %	67	163	44 %	92	101	30 %	97
Överlämnat till polisen – tvång	52	20 %	179	64	17 %	174	81	24 %	194
Avskrivna mm	28	11 %	212	42	11 %	134	53	16 %	297
Totalt	255	100 %	118	370	100 %	111	338	100 %	150

Samarbete med andra medlemsstater

Migrationsverket ingick under 2010 i ett samverkansprojekt tillsammans med Belgien, Nederländerna, Frankrike och Tyskland. Projektet Common Planning and Evaluation Platform är finansierat av EU:s återvändandefond i Belgien. Syftet med projektet var att hitta gemensamma reintegreringsprojekt där medlemsstaterna kan samverka och gemensamt fördela kostnaderna. Samverkansprojektet avslutades sista december 2011 och en slutrapport kommer att redovisas under 2012.

Särskilda medel

Migrationsverket har fått 40 000 000 kronor för att stärka arbetet med återvändande. Återvändandeverksamheten har bland annat förstärkts med cirka 30 årsarbetare och även de särskilda enheter som arbetar specifikt med återvändande har fått mer resurser. Samarbetet med polisen och kriminalvården genom projektet Reva har också fått ytterligare stöd under året genom de extra medlen. Liksom tidigare år har förvarskapaciteten stärkts, då ett extra förvar i Flen hållits öppet och därmed underlättat polisens arbete med verkställigheter.

Effektivitet

Produktivitetsutveckling

Antalet inskrivna personer i mottagningssystemet per årsarbetare har fortsatt att minska under 2011, från 30,0 personer under 2010, till 29,6 inskrivna personer per årsarbetare under 2011. Anledningen till minskningen är framförallt att andelen asylsökande som bosatt sig i anläggningsboende (ABO) har ökat. Cirka 21 500 personer var inskrivna i ABO i slutet av 2011, jämfört med 18 300 personer vid slutet av 2010. För eget boende (EBO) gick antalet ned från 16 300 personer vid slutet av 2010 till cirka 14 400 vid slutet av 2011. Det totala antalet inskrivna personer i mottagningssystemet vid slutet av 2011 var drygt 36 700, en ökning med cirka 1 300 personer jämfört med 2010 (cirka 35 500 personer). Andelen personer bosatta i ABO ökade från 51,6 procent vid slutet av 2010 till 58,5 procent vid slutet av 2011. Anläggningsboende är mer personalintensivt, och under 2011 var fördelningen 37 inskrivna personer per årsarbetare i ABO och 55 inskrivna personer per årsarbetare i EBO.

Ett utvecklingsarbete pågår för att bättre kunna mäta produktivitetsutvecklingen framöver. Bland annat kommer Migrationsverket genom den tidsredovisning som troligtvis kommer att införas bättre kunna mäta produktivitet per årsarbetare.

Figur 39

Antal återetableringsstöd

År	Inkomna	Avgjorda	varav bifall	varav avslag	varav avskrivna	varav övriga	Genomsnittlig handläggningstid i dagar	Bifallsandel totalt
2007	85	42	15	27			31	36 %
2008	1 385	1 341	1 071	227	27	16	30	80 %
2009	2 125	2 046	1 735	257	37	17	27	85 %
2010	1 863	1 954	1 428	468	26	32	30	73 %
2011	1 401	1 365	923	391	33	18	23	68 %

Figur 40

Mottagande av asylsökande mm

	ABO	EBO	Förvar	Övrigt	Summa
Kostnad för mottagande av asylsökande mm (tkr)	2 124 782	1 377 526	300 337	1 178 383	4 981 029
Varav ersättning till enskild	353 217	283 917	3 421	34 288	674 844
Varav ersättning till landsting och kommuner	964 502	859 472	2 605	724 705	2 551 283
Varav ersättning enligt utl. §1	0	0	0	81	81
Varav ersättning enligt utl. §4	0	0	0	1 128	1 128
Varav lokalutgifter	368 051	18 028	40 689	44 042	470 811
Varav personalutgifter	239 468	145 498	203 862	203 134	791 961
Varav övrigt	199 545	70 610	49 760	171 006	490 921
Kostnad per inskriven och dygn	333	245	3 562	1 685	390
varav andel organiserad verksamhet %	1,0 %	0,8 %	0,4 %	0,0 %	0,7 %
varav andel organiserad verksamhet kr	3	2	16	0	3

Kostnadsutveckling

Den totala kostnaden för verksamhetsgrenen har ökat med knappt 260 miljoner kronor jämfört med 2010. Kostnaden per inskriven person och dygn var 390 kronor, en ökning med 16 kronor jämfört med 2010. Den största ökningen av utgifterna/kostnaderna avser anslaget 1:2 (ersättningar och boendekostnader). Detta kan till stor del förklaras av att utgifterna för ensamkommande barn har ökat med drygt 150 miljoner kronor jämfört med 2010. Kostnaderna på anslag 1:2:3, har också ökat med knappt 90 miljoner kronor, vilket framförallt beror på fler bodygn i tillfälliga anläggningsboenden (ABT).

Det genomsnittliga antalet inskrivna personer ligger kvar på ungefär samma nivå som under 2010, det vill säga cirka 35 000. Antalet inskrivna personer som valt att bo i anläggningsboende (ABO) har fortsatt att öka, vilket har gjort att kostnaderna på anslag 1:1 för ABO ökat med drygt 30 miljoner kronor. En motsatt situation gäller för det minskade antalet inskrivna personer i eget boende (EBO), där kostnaderna minskat med samma belopp på samma anslag. Kostnaden för ABO har inte följt med ökningen i ABO på grund av viss eftersläpning i personalomställningen. Den totala bodygnskostnaden är därför densamma som under 2010 trots att bodygnen för ABO är dyrare. Kostnaden på anslag 1:1, exklusive förvar, har därför endast ökat marginellt jämfört med 2010.

Asylsökande som sökt sig till storstadsområdena och därmed bosatt sig i EBO, har fortsatt minska under 2011. Det alltjämt ökande antalet asylsökande som bosätter sig i ABO och den fördröjda bosättningsprocessen i kombination med ett stort antal asylsökande som beviljats uppehållstillstånd, har lett till att ett stort antal tillfälliga anläggningsboenden (ABT) har utvecklas under året. Förra året uppgick antalet bodygn i ABT till 265 100 och för 2011 är motsvarande siffra 368 060.

Kostnadsutveckling förvar

Den totala kostnaden för förvarsverksamheten ökade med knappt 37 mkr under 2011. Kostnaden per inskriven person och dygn ökade med 682 kronor, varav 560 kronor på anslag 1:1 och 122 kronor på anslag 1:2. Den ökade kostnaden kan bland annat förklaras av att antal platser i Skåne har ökat i och med att förvaret i Åstorp ersatte det i Örkelljunga, samt att förvaret i Flen haft extra platser. Den lägre beläggningsgraden under hösten har också påverkat dygnskostnaden. Det genomsnittliga antalet inskrivna personer per dygn var 231 personer, vilket är en minskning sedan föregående år. Beläggningsgraden gick ned från cirka 95 procent under 2010 till cirka 80 procent under 2011.

Figur 41

Kostnad för mottagande, bosättning, återvändande m m

	2009	2010	2011	varav kostnad för förvar
Kostnad för mottagande av asylsökande m m (tkr)	4 124 693	4 722 522	4 981 029	257 072 263 611 300 337
varav 1:1 Migrationsverket (tkr)	1 082 788	1 120 759	1 155 928	231 697 244 871 272 752
varav 1:2, Ersättningar och bostadskostnader (tkr)	2 903 601	3 480 003	3 727 490	3 368 3 594 14 156²⁾
varav övriga samkostnader (tkr) ¹⁾	91 106	58 247	51 392	19 739 12 714 11 178
varav 1:7, Utresor (tkr)	47 198	63 514	46 219	2 268 2 431 2 252
Antal boendedygn totalt respektive i förvaren	13 040 983	12 640 292	12 781 903	94 993 91 559 84 326
Antal boendedygn (exkl förvar)	12 945 990	12 548 733	12 697 577	
 Kostnad per inskriven och dygn totalt respektive i förvaren (kr)	 316	 374	 390	 2 706 2 879 3 562
 Kostnad per inskriven och dygn exklusive förvar (kr)	 299	 355	 369	
1:1 kostnad per inskriven och dygn totalt respektive i förvaren	83	89	90	2 439 2 674 3 234
1:1 kostnad per inskriven och dygn exklusive förvar (kr)	66	70	70	
 Genomsnittligt antal inregistrerade per dygn totalt	 35 729	 34 631	 35 019	
 varav förvar	 260	 251	 231	

¹⁾ I övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

²⁾ Den stora förändringen sedan tidigare år beror på att finansiering av livsmedel flyttats från anslag 1:1 till anslag 1:2 ap3.

Foto: Ida Ling Flanagan

Verksamhetsområde Arbete, besök och bosättning

Inom verksamhetsområdet hanteras flera olika typer av ärenden. Med arbete, besök och bosättning avses arbetsmarknadsärenden, anknytningsärenden, studerandeärenden, viseringsärenden, EES/registreringsärenden och besöksärenden. Även under 2011 var det framför allt arbetsmarknadsärenden som ökade i antal.

Ansökan ska i förstagångsärenden, enligt huvudregeln, lämnas in till en svensk utlandsmyndighet. Utlandsmyndigheten överlämnar därefter ärendet till Migrationsverket. Utlandsmyndigheten har i vissa fall bemyndigande att fatta beslut i ärendet. Med förlängningar avses framför allt ansökningar från personer som har ett gällande uppenthalts- eller arbetstillstånd och som vill förlänga detta tillstånd. Dessa ansökningar lämnas in till Migrationsverket. Under de senaste åren har det även blivit möjligt att lämna in en webbansökan via verkets webbplats.

Inom verksamhetsområdet hanteras flera olika typer av ärenden. Med arbete, besök och bosättning avses arbetsmarknadsärenden, anknytningsärenden, studerandeärenden, viseringsärenden, EES/registreringsärenden och besöksärenden. Även under 2011 var det framför allt arbetsmarknadsärenden som ökade i antal.

Ansökan ska i förstagångsärenden, enligt huvudregeln, lämnas in till en svensk utlandsmyndighet. Utlandsmyndigheten överlämnar därefter ärendet till Migrationsverket. Utlandsmyndigheten har i vissa fall bemyndigande att fatta beslut i ärendet. Med förlängningar avses framför allt ansökningar från personer som har ett gällande uppenthalts- eller arbetstillstånd och som vill förlänga detta tillstånd. Dessa ansökningar lämnas in till Migrationsverket. Under de senaste åren har det även blivit möjligt att lämna in en webbansökan via verkets webbplats.

Figur 42

Antal inkomna, avgjorda och öppna arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden vid Migrationsverket 2011

	Inkomna	Avgjorda	Öppna
Arbetsmarknadsärenden	46 334	39 319	13 982
Anknytningsärenden (första ansökan)	42 133	41 073	12 545
Anknytningsärenden (förlängningar)	22 169	19 450	8 583
Visumärenden	5 125	5 107	78
Studerandeärenden	26 279	26 128	4 228
EES/registreringsärenden	34 230	32 798	7 068
Besöksärenden	10 753	10 760	319
Totalt	187 023	174 635	46 803
Därutöver			
Passärenden	23 503	26 633	4 098

Figur 43

Ärendeutveckling 2009-2011 arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden vid Migrationsverket

	2009	2010	2011
Inkomna ärenden	153 992	174 816	187 023
Avgjorda ärenden	155 608	165 269	174 635
varav arbetsmarknadsärenden	21 399	28 638	39 319
varav anknytningsärenden (första ansökan)	46 806	43 904	41 073
varav anknytningsärenden (förlängningar)	19 033	20 590	19 450
varav visumärenden	4 118	4 329	5 107
varav studerandeärenden	29 556	29 453	26 128
varav EES/registreringsärenden	23 621	26 735	32 798
varav besöksärenden	11 075	11 620	10 760
Öppna ärenden vid årets slut	25 632	34 712	46 803

Arbetsmarknadsärenden

MÅL

I ärenden som rör arbetstagare från länder utanför EU/EES och Schweiz ska tiden från ansökan till beslut göras så kort som möjligt med hänsyn till arbetsgivarens samt sökandens behov.

I övriga arbetsmarknadsärenden, det vill säga avseende egna företagare, gästforskare, personer som deltar i internationellt utbyte samt anhöriga till personer inom dessa kategorier och anhöriga till arbetstagare från länder utanför EU/EES och Schweiz, ska beslut fattas senast tre månader från ansökan.

Migrationsverket ska motverka förekomsten av skenanställningar och miss bruk av reglerna.

ÅTERRAPPORTERING

Återrapporering avseende ärenden som rör arbetstagare från länder utanför EU/EES och Schweiz. Migrationsverket ska särskilt redovisa:

- hur myndigheten har beaktat arbetsgivares behov och arbetat för att upprätthålla en dialog med arbetsgivarna,
- på vilket sätt myndigheten arbetar systematiskt för att upptäcka miss bruk och skenanställningar samt
- en analys av utvecklingen i ärendekategorin bland annat omfattande yrken, medborgarskap och tillståndstider.

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket har totalt avslutat drygt 39 000 arbetsmarknadsärenden. Den genomsnittliga handläggningstiden totalt för både förstagångs- och förlängningsärenden var 82 dagar (2,7 månader).

Verket bedömer att vi inte har uppnått målet om att handläggningen ska ske så fort som möjligt med hänsyn till arbetsgivarens och den sökandes behov.

Verket bedömer vidare att vi under året har agerat för att motverka förekomsten av miss bruk och skenanställningar.

Figur 44

Antal inkomna förstagångsansökningar av arbetsmarknadsärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna

	2009	2010	2011
Inkomna totalt	24 363	26 672	35 312
varav andel inkomna direkt till Migrationsverket	42 %	57 %	70 %
varav andel inkomna till verket via utlandsmyndigheterna	30 %	42 %	29 %
varav andel inkomna enbart till utlandsmyndigheterna	28 %	1 %	1 %

Inkomna ärenden

Som arbetsmarknadsärenden räknar Migrationsverket arbetstagare från tredje land. I denna grupp ingår arbetstagare som ansöker från utlandet, men även arbetstagare som tidigare vistats i Sverige som asylsökande, student eller har haft ett visum. Som arbetsmarknadsärenden räknas också de som ansöker som egna företagare, gästforskare eller inom ramen för ett internationellt utbyte. Anhöriga till arbetstagare, egna företagare och gästforskare räknas även de som arbetsmarknadsärenden.

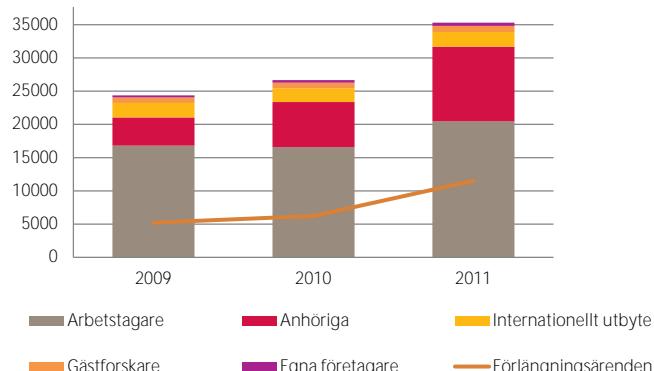
Antalet inkomna förstagångsansökningar gällande arbetsmarknadsärenden ökade med cirka 30 procent jämfört med föregående år. Precis som 2010 hanterades nästan samtliga ansökningar av Migrationsverket. Några utlandsmyndigheter hade under 2009 särskilda bemyndiganden från Migrationsverket att ta emot och bevilja ansökningar om arbetstillstånd från personer inom yrkesgruppen medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske. Till dessa tillhör plockare av vilda bär. Under 2010 och 2011 har utlandsmyndigheterna inte haft be myndigande att bevilja denna typ av tillstånd.

Arbetstagare som ansöker från utlandet stod för ungefär hälften av förstagångsansökningarna som inkom under året. Drygt 17 500 sådana ansökningar kom in 2011, vilket är cirka 3 000 fler ansökningar än föregående år. Antalet arbetstagare som innan ansökan om arbetstillstånd visstatts i Sverige som studenter har mer än fördubblats från föregående år, under 2011 kom det in nästan 1 500 ansökningar från denna grupp. Arbetstagare som haft ett visum ökade från cirka 120 personer till nästan 250. Personer som tidigare varit asylsökande var färre än föregående år, knappt 1 000 personer ansökte under 2011. Drygt 11 000 ansökningar från anhöriga inkom under året, vilket är en ökning med omkring 67 procent.

De största grupperna av förstagångssökande var indier, kineser, thailändare, irakier, syrier och turkar. I gruppen tidigare asylsökande kom majoriteten av ansökningarna från irakiska medborgare.

Figur 45

Inkomna arbetsmarknadsärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna 2009-2011

Inkomna förlängningsärenden ökade med 85 procent jämfört med föregående år, från drygt 6 200 till närmare 11 600.

Ny väg in

Med målsättning att underlätta för fler personer att komma till Sverige som arbetskraftsinvandrare har verket startat ett projekt, kallat "Ny väg in". Projektet drivs tillsammans med bland annat nätverket Global Utmaning och Arbetsförmedlingen.

Syftet är även att undersöka vilka faktorer som styr migranter att komma till Sverige, samt om det går att använda denna kunskap till förbättrande serviceåtgärder. Projektet kan genom ökad kunskap om valen, bidra till att förenkla myndighetens arbetsprocesser och göra det enklare för personer att komma till Sverige för att arbeta.

Avslutade ärenden

Migrationsverket och utlandsmyndigheterna har gemensamt avslutat drygt 39 000 arbetsmarknadsärenden. Av dessa har verket avslutat sammanlagt drygt 39 300 varav 77 procent var förstagångsansökningar.

Av de cirka 18 000 förstagångsansökningar för arbetsstagare har verket avslutat 70 procent inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 74 dagar (2,4 månader).

Faktorer som har påverkat måluppfyllelsen

De kategorier av ärenden som generellt sätter kräver en större arbetsinsats från verket var de ärenden som ökade mest under året, vilket också påverkade den genomsnittliga handläggningstiden negativt. Detta gäller exempelvis

servicenäreningen och särskilt beträffande arbetstagare som ska arbeta hos nystartade företag. Dessa ansökningar är mer komplexa och kräver i regel en mer omfattande materiell prövning. Fler kontroller behöver även göras av dessa ärenden i syfte att motverka missbruk av reglerna samt förekomsten av skenanställningar.

Migrationsverkets bedömning är att andelen ansökningar som behöver kompletteras har ökat successivt under året. Enligt mätningar som verket genomfört 2011 behöver ett flertal ansökningar kompletteras. Under hösten har verket systematiskt loggat vilka kompletteringar som behöver göras i de olika kategorierna av ärenden. Hälften av de kompletteringar som behöver göras beror på att det fackliga yttrandet saknas. Med anledning av denna höga andel inkompleta ärenden kommer ansökningsformulär och informationsmaterial att ses över och anpassas i syfte att öka andelen kompletta ansökningar och därigenom korta handläggningstiden. Verket kommer även att införa en standard för screening av inkomna ansökningar.

Med anledning av den ökade mängden ansökningar inrättade Migrationsverket en tredje arbetstillståndsenhet i Malmö i september 2011.

Beaktande av arbetsgivares behov

Tiden från ansökan till beslut ska göras så kort som möjligt med hänsyn till arbetsgivarens samt sökandens behov. Migrationsverket arbetar kontinuerligt för att öka möjligheten att beakta dessa behov. Verket går systematiskt igenom alla ansökningar som kommer in för att kunna tillgodose detta. Antalet inkommande ärenden har ökat markant jämfört med föregående år. Migrationsverket har inte kun-

Figur 46

Förstagångsansökningar vid Migrationsverket och utlandsmyndigheter 2009-2011

	2009	2010	2011
Inkomna ärenden	24 363	26 672	35 312
Avgjorda ärenden	23 250	23 673	30 551
varav Migrationsverket	16 324	23 374	30 337
varav utlandsmyndigheter	6 926	299	214
Genomsnittlig handläggningstid i dagar	36	52	80
varav Migrationsverket	46	50	80
varav utlandsmyndigheter	11	159	73
Andel ärenden som avgjorts inom tre månader	92 %	84 %	68 %
varav Migrationsverket	88 %	84 %	68 %
varav utlandsmyndigheter	99 %	75 %	94 %
Antal beviljade ansökningar	20 719	20 992	25 309
varav Migrationsverket	13 893	20 777	25 122
varav utlandsmyndigheter	6 826	215	187

nat fatta beslut i takt med den ökade mängden ansökningar och den genomsnittliga ledtiden för dessa ärenden har därfor ökat. De längre ledtiderna innebar att det var svårare för Migrationsverket att tillgodose arbetsgivarens samt sökandens behov under 2011.

I syfte att korta ledtiderna prövades under slutet av 2010 och början av 2011 en modell för certifiering av vissa utvalda företag som uppfyllde de kriterier verket ställt upp. I denna modell var det en arbetstagarorganisation som certifierade företagen. Denna visade sig dock inte vara ändamålsenlig och ett nytt system har därfor arbetats fram i samarbete med berörda intressenter.

I början av oktober inleddes Migrationsverket ett samarbete med ett antal företag i Sverige som då började använda certifieringssystemet. Syftet med arbetssättet är att kunna korta ledtiderna, vilket efterfrågats av arbetsgivarna. Eftersom systemet för certifiering togs i bruk först i slutet av året beräknas effekterna uppnås under 2012. En utvärdering av detta system kommer att genomföras i början av 2012.

Elektroniska ansökningar prioriteras

Det finns även möjlighet att ansöka om tillstånd via webben. Under 2011 var drygt hälften av såväl förstagångs- som förlängningsansökningarna elektroniska ansökningar. Verket har valt att prioritera dessa ansökningar framför pappersansökningar. Handläggningstiden var under året cirka 20 dagar kortare för de ansökningar som inkom via webben.

Figur 47

Totalt antal beviljade tillstånd för arbetstagare

	2009	2010	2011
Medhjälpare inom jordbruk mm	7 200	4 508	2 821
Dataspecialister	2 202	2 208	2 795
Storhushålls- mm	769	1 049	1 323
Städare m fl	295	487	798
Köks- och restaurangbiträde	257	548	796
Övriga	3 758	4 812	6 189
Totalt	14 481	13 612	14 722

Övriga arbetsmarknadsärenden

Med övriga arbetsmarknadsärenden avses egna företagare, gästforskare, personer som deltar i internationellt utbyte samt anhöriga till personer inom dessa kategorier och anhöriga till arbetstagare från länder utanför EU/EES och Schweiz. Migrationsverket avgjorde drygt 12 400 ärenden, varav 65 procent avslutades inom tre månader och den genomsnittliga handläggningstiden var 88 dagar (2,9 månader).

Under året kom det in drygt 600 ärenden avseende uppehållstillstånd för egna företagare. Under året har verket beslutat att egna företagare normalt ska beviljas tvååriga uppehållstillstånd vid första ansökningstillfället. Genom detta beslut ändrades den praxis som tidigare innebar att tillstånden som beviljades var ettåriga. I första gångsansökningar för egna företagare har beslut fattats inom tre månader i endast 17 procent och i förlängningsansökningarna är andelen beslut inom tre månader knappt 40 procent. Dessa ärenden är få men mycket resurskrävande. Verket arbetar kontinuerligt för att korta ledtiderna för dessa ärenden.

När det gäller ansökningar från gästforskare uppfyller verket tidsmålet.

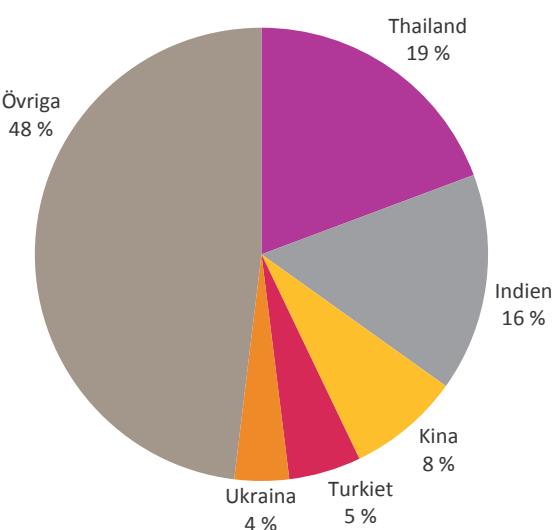
Beträffande personer som deltar i internationellt utbyte handläggs 89 procent av dessa ärenden inom tre månader.

Missbruk och skenanställningar

Vid indikation om missbruk av reglerna eller skenanställningar genomför verket utökade kontroller i de system som finns för kontroll av ett företags ekonomi. Exempel

Figur 48

Andel beviljade tillstånd vid Migrationsverket för arbetstagare uppdelat per fem största medborgarskapsländer 2011

på indikationer är ofta uppgifter som lämnats i samband med ansökan.

Inför sommaren ändrades exempelvis tillämpningen av reglerna gällande arbetstillstånd för plockare av vilda bär. Bland annat ställdes som krav att företaget skulle kunna visa en lönegaranti för varje enskild arbetstagare. Företag som tidigare anställt personal var även tvungna att visa att löner betalts ut. Det är Migrationsverkets bedömning att dessa krav medförde att en stor del av de oseriösa aktörer som tidigare förekommit i branschen stoppades. Antalet beviljade tillstånd halverades jämfört med föregående år och det har kommit få rapporter om saknade löneutbetalningar och inga fall beträffande utnyttjande i övrigt av tredjelandsmedborgare har kommit till verkets kännedom.

Under året har verket inlett ett samarbete med Skatteverket, Rikspolisstyrelsen, Arbetsmiljöverket och Rikskriminalpolisen. Syftet med detta samarbete är att motverka människohandel på arbetsmarknaden samt minska förekomsten av skenanställningar och miss bruk av reglerna.

I november beslutade verket att från januari 2012 ändra tillämpningen för ytterligare branscher, eftersom dessa branscher är överrepresenterade när det gäller utnyttjande av utländsk arbetskraft. Fördjupade kontroller kommer att ske för företag inom branscherna städning, hotell- och restaurang, service, bygg, bemanning, handel, jord- och skogsbruk, bilverkstad samt alla nystartade verksamheter.

Yrkesgrupper, medborgarskap och tillståndstider

Antalet beviljade tillstånd för arbetstagare har ökat jämfört med föregående år. Under året beviljades drygt 14 700 tillstånd jämfört med drygt 13 600 föregående år. De två största yrkesgrupperna som beviljades arbets tillstånd under året var medhjälpare inom jordbruk samt dataspecialister. Antalet beviljade tillstånd för medhjälpare inom jordbruk har minskat jämfört med 2010. Anledningen till detta är den ändrade tillämpningen av reglerna för plockare av vilda bär. Inom yrkesgruppen dataspecialister utgjordes majoriteten av de beviljade tillstånden av medborgare i Indien.

Liksom föregående år utgjorde medborgare i Thailand, Indien och Kina de största grupperna av beviljade tillstånd.

Trots att det totalt under året beviljades fler tillstånd än under 2010, minskade antalet tillstånd med tillståndstider inom intervallet 0-6 månader med omkring 2 000. Detta beror på den ändrade tillämpningen för plockare av vilda bär. Antalet tillstånd med tillståndstider på två år eller längre har nästan fördubblats jämfört med föregående år.

Bosättningsärenden

MÅL

Beslut om uppehållstillstånd på grund av anknytning till personer bosatta i Sverige ska fattas senast inom åtta månader från ansökningsdatum.

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket har avgjort drygt 41 000 förstagångs ansökningar varav 77 procent avgjordes inom åtta månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 197 dagar (6,5 månader), varav 109 dagar (3,6 månader) på Migrationsverket och 88 dagar (2,9 månader) på utlandsmyndigheterna. Verket konstaterar att vi inte har nått målet.

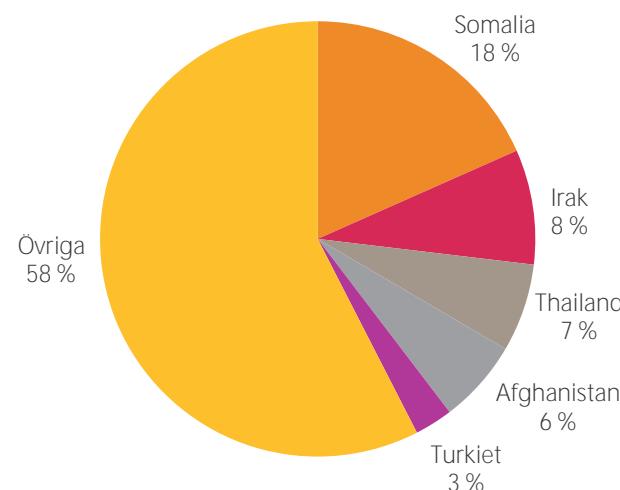
Inkomna ärenden

Antalet personer som ansökte om uppehållstillstånd på grund av anknytning till personer bosatta i Sverige var 2011 något färre än de föregående två åren, drygt 42 000. I likhet med föregående år var den största gruppen sökande somalier.

Migrationsverket delar in nya anknytningsärenden (förstagångsansökningar) i fyra kategorier; nyetablerade anknytningar, etablerade anknytningar, hushållsgemenskap samt övriga anknytningar. Etablerade anknytningar är förhållanden där parterna bott tillsammans utomlands under minst två år. Övriga förhållanden räknas som nyetablerade. Hushållsgemenskap har de personer som, utan att behöva ingå i kärnfamiljen, är nära anhöriga och har ingått i samma hushåll som personer som är bosatta i Sverige. Övriga anknytningar är bland annat barn med förälder i Sverige.

Figur 49

Antal inkomna förstagångsansökningar vid Migrationsverket 2011 för anknytningsärenden uppdelat per fem största medborgarskapsländer

Fördelningen mellan de olika kategorierna var 2011 ungefär densamma som föregående år. Nyetablerade anknytningar utgjorde drygt 60 procent av de inkomna ansökningarna. Liksom föregående år var de största grupperna sökande irakier, thailändare och somalier. Vad gäller etablerade anknytningar inkom drygt 6 000 ansökningar, varav mer än hälften kom från medborgare i Somalia. Många asylsökande vill återförenas med sina familjer så snart som möjligt efter att de har fått uppehållstillstånd i Sverige. Det finns därmed en direkt koppling till antalet beviljade tillstånd inom asylprocessen och antalet etablerade anknytningsärenden några månader senare.

Antalet förlängningsärenden har ökat något jämfört med föregående år, under året inkom drygt 22 000 ansökningar.

Figur 50

Antal inkomna och avgjorda förstagångsanökningar av anknytningsärenden vid Migrationsverket 2009-2011

	2009	2010	2011
Inkomna ärenden	44 377	44 934	42 133
Avgjorda ärenden	46 806	43 904	41 073
Genomsnittlig handläggningstid	153	169	197
varav tid på Migrationsverket	100	97	109
varav tid på utlandsmyndigheterna	53	72	88
Andel ärenden som avgjorts inom sex månader	84 %	84 %	77 %
Beviljade ansökningar	33 391	23 968	23 012

Avslutade ärenden

Tidsmålet ändrades av regeringen från sex månader 2010 till åtta månader 2011. Av regleringsbrevet framgår också att asylärenden har en högre prioritet än bosättningsärenden.

Migrationsverket avgjorde under året drygt 41 000 förstagångsansökningar, vilket är ungefär lika många som kom in till verket. Andelen avgjorda ärenden inom åtta månader var 77 procent. Föregående år var tidsmålet sex månader och då avgjordes 67 procent inom denna tid. Andelen avgjorda ärenden inom åtta månader föregående år var 84 procent.

Handläggningstiden har ökat

Den genomsnittliga handläggningstiden har ökat jämfört med föregående år, både hos Migrationsverket och hos utlandsmyndigheterna. Handläggningstiden på utlandsmyndigheterna räknas från det att de tar emot ansöknan till dess att ansöknan inkommit till Migrationsverket, inklusive postgången mellan myndigheterna. Ansökningarna skickas med kurirpost och tiden för detta varierar. Migrationsverkets möjligheter att nå tidsmålet minskar när tiden på utlandsmyndigheterna ökar.

Möjlighet att ansöka via webben

Huvudregeln är att ansökan ska lämnas in till en svensk utlandsmyndighet. Utlandsmyndigheten överlämnar däretter ärendet till Migrationsverket. Under månaderna september till november inleddes ett samarbete med ambassaderna i Bangkok och Moskva. Sökande fick där möjlighet att lämna in en webbansökan i syfte att förenkla ansökningsförfarandet och minska tiden från ansökan till beslut. Från och med december 2011 blev det möjligt för samtliga medborgare att lämna in en ansökan via Migrationsverkets webbplats. Verket bedömer att införandet av webbansökningar ökar verkets möjligheter att nå tidsmålet eftersom Migrationsverket kan påbörja handläggningen direkt i dessa ärenden.

Ändrade krav på pass och identitet

Migrationsöverdomstolen uttalade i ett antal avgöranden 2010 kraven på pass och klarlagd identitet i anknytningsärenden. Dessa avgöranden innebar att Migrationsverket ändrade tillämpningen beträffande kravet på pass och vilka beviskrav om identiteten som gäller för de olika grunderna av uppehållstillstånd. Identitetskraven är svåra att uppfylla för de sökande som inte har möjlighet att få ett godkänt pass eller andra identitetshandlingar på grund av situationen i ursprungslandet. I Somalia är situationen sådan, vilket medförde att endast ett fåtal somalier kunde beviljas tillstånd 2011. Av nästan 9 000 beslut beviljades endast 43 somalier tillstånd, vilket motsvarar cirka 0,5 procent bifall.

Kraven på pass och identitet har påverkat handläggningstiderna och måluppfyllelsen. Migrationsverkets ändrade tillämpning, med anledning av Migrationsöverdomstolens dom, godtogs inte helt av migrationsdomstolarna. Vid årsgränsen 2010/2011 återförvisades ett stort antal somaliska ärenden av domstolarna för förnyad handläggning av Migrationsverket. Detta innebar att verket ålades att handlägga dessa ärenden ytterligare en gång. Efter ytterligare klargörande beslut av Migrationsöverdomstolen har antalet återförvisade ärenden minskat.

Av samtliga avgjorda ärenden under året fick 56 procent bifall på sin ansökan, vilket är ungefär lika stor andel som 2010.

Antalet öppna ärenden

Regleringsbrev och Migrationsverket prioriterar asylärenden och återvändandeärenden i asylprocessen. Som en följd av detta fanns det i början av året inte tillräckligt med resurser för att kunna hantera samtliga ärenden inom prövningen av arbete, besök och bosättning. Enligt prioriteringsordningen prioriterades andra ärendekategorier framför en stor andel av anknytningsärendena. En bidragande orsak till att antalet öppna ärenden ökade under sommaren är att andra ärendekategorier måste prioriteras under denna period, som exempelvis studerandeärenden.

Prioriteringsordningen upphävdes under hösten i samband med att området påbörjade arbetet med att införa ett nytt arbetsätt och ändrade former för ärendefördelning. Efter sommaren omfördelades resurser i syfte att minska antalet öppna anknytningsärenden. Vid årets slut var antalet öppna ärenden ungefär lika många som vid årets början. Den ojämna beslutstakten hade en negativ inverkan på ledtiderna.

Försörjningskrav infördes

I april 2010 infördes försörjningskrav för anhöriginvandring. Undantagssituationerna är dock många och endast knappt 200 ansökningar avslogs under 2011 med anledning av dessa bestämmelser.

Studerandeärenden

MÅL

I ärenden som rör studerande ska tiden från ansökan till beslut göras så kort som möjligt med hänsyn till sökandens behov. Beslut ska fattas senast inom tre månader.

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket har avgjort drygt 26 000 studerandeärenden varav 71 procent avgjordes inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 72 dagar (2,4 månader). Det är Migrationsverkets uppfattning att verket under 2011 i högre utsträckning än tidigare kunnat möta de sökandes behov av snabba beslut. Verket bedömer dock att måluppfyllelsen inte var god.

Inkomna ärenden

Antalet ansökningar om uppehållstillstånd för studier från medborgare utanför EU/EES, har minskat jämfört med föregående år. Antalet studenter som ansöker om tillstånd för första gången har nästan halverats jämfört med föregående år. Den främsta orsaken till minskningen är troligen att Sverige infört anmälnings- och studieavgifter för dessa studenter avseende studier som påbörjades höstterminen 2011. Anmälningsavgiften betalas av den sökande i samband med en anmälan till utbildning på grund- och avancerad nivå. Studieavgiften betalas av den sökande när denne har blivit antagen till utbildningen. Respektive universitet och högskola bestämmer själva studieavgiftens storlek.

Foto: Ida Ling Flanagan

Mari följe sitt hjärta

”

Jag träffade Tomas på en fest i Osaka när Tomas var gäststudent i Japan och studerade industriell ekonomi. Tomas var tvungen att åka tillbaka till Sverige ensam men vi kände att vi ville leva tillsammans och nu är vi förlovade. Vi kunde båda tänka oss att bo i Japan, Sverige eller något annat EU-land. Valet föll på Sverige eftersom vi vill bo i ett tryggt land och dessutom har Tomas sin familj här. Därför kontaktade jag svenska ambassaden i Tokyo och sökte tillstånd att flytta till Sverige som anhörig till Tomas. Eftersom det är svårt för mig att få jobb i Sverige och Tomas japanska är bättre än min svenska, flyttar vi kanske tillbaka till Japan en dag.

Figur 51

Antal inkomna förstagångsansökningar av studerandeärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna

	2009	2010	2011
Inkomna totalt	19 834	20 405	10 251
varav andel inkomna direkt till Migrationsverket	3 %	2 %	5 %
varav andel inkomna till verket via utlandsmyndigheterna	76 %	72 %	66 %
varav andel inkomna enbart till utlandsmyndigheterna	21 %	26 %	29 %

Antalet förlängningsansökningar fortsätter att öka och orsaken till detta är de senaste årens stora antal första-gångsansökningar. Med förlängningsansökningar avses ansökningar från studenter som tidigare beviljats tillstånd för studier i Sverige och som fortsätter sin utbildning här.

Utländska studenter som ansöker om uppehållstillstånd för studier för första gången kan lämna in sin ansökan till en svensk ambassad (pappersansökan) eller direkt till Migrationsverket via en webbansökan. Vissa ambassader har bemynsigats av Migrationsverket att bevilja uppehållstillstånd för studerande.

Förlängningsansökningar lämnas in till Migrationsverket. Även i dessa fall finns det möjlighet att lämna in en ansökan via verkets webbplats, vilket drygt 63 procent av studenterna valde att göra under året. Det är en ökning med 8 procentenheter jämfört med föregående år.

I likhet med de föregående två åren kom de flesta ansökningarna från medborgare i Kina, Pakistan och Iran.

Avslutade ärenden

Under 2011 avgjorde Migrationsverket sammanlagt drygt 26 000 ansökningar om uppehållstillstånd på grund av studier. Av dessa avgjordes 71 procent inom tre månader. Den totala genomsnittliga handläggningstiden var 72 dagar (2,4 månader), vilket är 14 dagar kortare än föregående år.

Ungefär 85 procent av förstagångsansökningarna avgjordes inom tre månader och den totala genomsnittliga handläggningstiden för dessa ärenden var 53 dagar (1,7 månader). Av dessa svarade Migrationsverkets handläggning för 34 dagar och utlandsmyndigheternas handläggning, inklusive postgång, för 19 dagar.

De flesta ansökningar måste hanteras under sommarmånaderna i perioden mellan beskedet om antagning till terminsstart. Nästan 50 procent av förstagångsansökningarna inkom under perioden maj-juli. Under denna period prioriterar verket förstagångsansökningar framför förlängningsansökningar. Prioriteringen grundar sig på att de studenter som ansöker för första gången behöver sina tillstånd för att kunna resa in i Sverige och påbörja sin utbildning. De som ansöker om förlängning kan vara kvar i Sverige och studera under tiden verket prövar deras ansökan.

Samarbete med Verket för högskoleservice

Migrationsverket har sedan tidigare ett samarbete med Verket för högskoleservice (VHS). Samarbetet har intensifierats under året med anledning av införandet av anmälnings- och studieavgifter för utländska studenter. Det har bland annat resulterat i ett elektroniskt filöverföringssystem där Migrationsverket förses med uppgifter om antagning, betalning av studieavgift och studieavbrott. En effekt av dessa överföringar är att Migrationsverket snabbare kunnat fatta beslut eftersom uppgifterna är nödvändiga för beslutsfattandet.

Figur 52

Antal inkomna och avgjorda studerandeärenden vid utlandsmyndigheterna och Migrationsverket 2009-2011

	2009	2010	2011
Inkomna ärenden	32 810	37 113	29 304
Avgjorda ärenden	33 826	34 783	29 039
varav Migrationsverket	29 570	29 468	26 128
varav utlandsmyndigheterna	4 256	5 315	2 911
Genomsnittlig handläggningstid totalt i dagar	57	55	67
för ärenden som avgjorts av Migrationsverket	61	86	72
för ärenden som avgjorts av utlandsmyndigheterna	25	24	15
Andel ärenden som avgjorts inom tre månader	90 %	82 %	74 %
för ärenden som avgjorts av Migrationsverket	88 %	9 %	71 %
för ärenden som avgjorts av utlandsmyndigheterna	99 %	99 %	100 %
Beviljade ansökningar	28 065	30 400	26 232
varav Migrationsverket	23 852	25 124	23 352
varav utlandsmyndigheterna	4 213	5 276	2 880

Förenklat ansökningsförfarande

Migrationsverket har initierat ett samarbete med Högskolan i Jönköping för att förenkla ansökningsförfarandet för studenter. Mätningar som genomfördes visade att endast 20 procent av ansökningarna behövde kompletteras. Detta gäller både pappers- och webbansökningar. Det kan jämföras med ett kompletteringsbehov i 24 procent av inkomna webbansökningar och 44 procent i pappersansökningar innan samarbetet. Ambitionen är att involvera ytterligare lärosäten under kommande år.

Övriga ärenden

Viseringsärenden

Det är utlandsmyndigheterna som tar emot ansökningar om visum och de fattar även beslut i de allra flesta ärenden. Endast en liten andel överlämnas till Migrationsverket för beslut. Under året kom det in cirka 220 000 visumansökningar till utlandsmyndigheterna. Det är en ökning med drygt 14 000 ansökningar jämfört med föregående år. Migrationsverket avgjorde cirka 5 000 ärenden om visum under året. En del av dessa överlämnades till verket av utlandsmyndigheterna eftersom de behövde vägledning eller av säkerhetsskäl. I dessa ärenden ingår också sådana ansökningar som har överlämnats till Migrationsverket av de nordiska länderna som representerar Sverige.

Den genomsnittliga handläggningstiden för dessa ärenden var 23 dagar, varav 10 dagar på Migrationsverket.

EES/registreringsärenden

Migrationsverket ansvarar för att registrera EES-medborgares uppehållsrätt samt utfärda uppehållskort för EES-medborgares familjemedlemmar som är tredjelandsmedborgare. Migrationsverket avgjorde cirka 32 000 sådana ärenden 2011, vilket är drygt 6 000 fler än föregående år. Det är ungefär 3 000 fler arbetstagare som registrerat sin uppehållsrätt 2011 jämfört med året innan.

Besök

Migrationsverket avgjorde cirka 11 000 besöksärenden 2011. Det är ungefär lika många ärenden som föregående år. Exempel på besöksärende är ett turistbesök eller förlängningar av visum.

Effektivitet

Produktivitet

Ett sätt att mäta utvecklingen av produktiviteten på Migrationsverket är att jämföra antalet avgjorda ärenden per årsarbetare. Utifrån detta sätt att mäta har produktiviteten ökat med sju procent.

För att ge en mer rättvisande bild av prestation tar vi hänsyn till att de olika ärendekategorierna är olika resurskrävande. Det innebär att variationer mellan åren påverkar resultatet av antalet avgjorda ärenden per årsarbetare. Detta baseras på en analys av antal avgjorda ärenden och genomförda tidsuppskattningar på enheterna. Med utgångspunkt i denna tidsuppskattning har ett produktivitetsindex räknats fram. Indexet möjliggör jämförelser av produktionen över tid på ett mer rättvisande sätt, eftersom den eliminerar förändringar i inflödet mellan mer resurskrävande respektive mindre resurskrävande ärenden. Med denna metod att mäta har produktiviteten ökat med en procent jämfört med 2010.

En större utvecklingsinsats har genomförts under hösten i form av en genomlysning av samtliga ärendeslag. Detta är en del i det omfattande förbättringsarbete som området påbörjade under årets sista kvartal för att minska kompletteringsbehov, korta handläggningstider och öka produktiviteten. Området kommer att fortsätta arbetet med att införa ett nytt arbetssätt och ändrade former för ärendefördelning under 2012.

Kostnadsutveckling

Under året har kostnaderna för verksamhetsgrenen ökat med nästan 11 procent, till följd av de omprioriteringar verket gjort under 2011. Förvaltningskostnaden har ökat med drygt 47 miljoner kronor eller 12 procent. Ökningen har samband med nyrekryteringen av personal under 2011 och ökade lokalkostnader. Samtidigt har kostnaderna för rättshjälp minskat med 3 procent. Bemanningen har varit 407 årsarbetare, vilket är nästan 11 årsarbetare lägre jämfört med 2010, mest beroende på att nyrekryteringarna slutfördes sent under 2011.

Kostnader för DNA-analyser har minskat med 45 procent till drygt 1 miljon kronor. Minskningen beror på den praxisändring för sökande som inte kan styrka sin identitet som skedde i april 2010.

Kostnad per ärende

Kostnad per ärende har ökat med 112 kronor (4 procent). Det beror huvudsakligen på nyrekryteringen av personal som behöver en period av inlärning innan dessa kan producera med samma effektivitet som erfarna handläggare och de ökade lokalkostnaderna. Produktionen av ärenden 2011 är i stort densamma som 2010, men effektiviteten ökar först när alla nyrekryterade är i full produktion, vilket beräknas inträffa årsskiftet 2011-2012. Det ger en gynnsammare utveckling för kostnaden per ärende framöver.

Figur 53

Produktivitetsutveckling för arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden 2009-2011

	2009	2010	2011
Avgjorda ärenden per årsarbetare	467	498	533

Figur 54

Kostnad för prövning av ansökan om Arbete, besök och bosättning ¹⁾

	2009	2010	2011
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	438 527	413 187	457 208
varav 1:1 (tkr)	390 782	386 283	433 719
varav rättshjälp (tkr)	5 736	5 968	5 799
varav övriga samkostnader (tkr) ²⁾	42 007	20 936	17 601
Kostnad per avgjort ärende (kr)	2 818	2 500	2 612
1:1 Kostnad per avgjort ärende (kr)	2 511	2 337	2 478

¹⁾ Kostnader för processföring i domstol ingår ej.

²⁾ I övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

**EUROPEISKA UNIONEN
SVERIGE
PASS**

Foto: Migrationsverket

Verksamhetsområde Svenskt medborgarskap

MÅL

Beslut i ärenden om svenskt medborgarskap ska fattas senast inom sex månader från det att ansökan kommit in till Migrationsverket.

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket har avgjort nästan 29 000 ärenden om svenskt medborgarskap varav 58 procent avgjordes inom sex månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 175 dagar (5,8 månader). Verket bedömer att måluppfyllelsen inte varit god.

Inkomna ärenden

Antalet inkomna grundärenden har ökat de senaste åren. Med grundärenden menas naturalisationsärenden, anmälningsärenden samt ansökningar om bibehållande av eller befridelse från svenskt medborgarskap. Under 2011 var antalet inkomna ärenden drygt 34 600. Drygt 7 000 av ansökningarna kom ifrån irakiska medborgare.

Ett grundläggande krav för att kunna få svenskt medborgarskap är att sökanden har permanent uppehållstillstånd i Sverige. Från 2003 och framåt skedde en succesiv ökning av antalet beviljade uppehållstillstånd. Efter 2006 och framåt har antalet beviljade uppehållstillstånd ökat markant, vilket är en orsak till att antalet ansökningar om svenskt medborgarskap ökat.

Sedan mars 2010 har det varit möjligt att ansöka om svenskt medborgarskap via verkets webbplats. Under året lämnades 48 procent av ansökningarna in via webben, en ökning med 12 procent jämfört med 2010.

Avgjorda ärenden

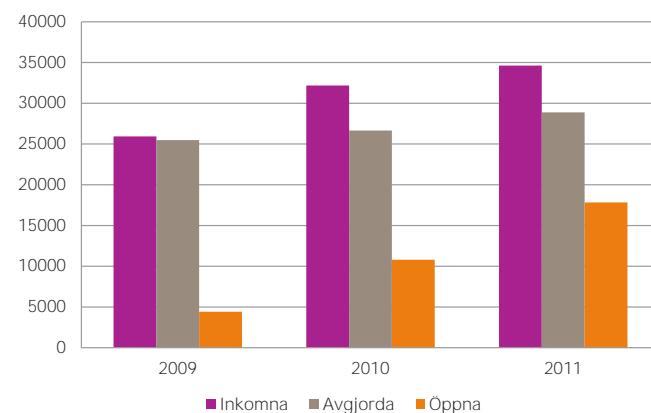
Måluppfyllelsen har försämrats jämfört med föregående år. Den genomsnittliga handläggningstiden har ökat från 70 dagar (2,3 månader) till 175 dagar (5,8 månader) och andelen avgjorda grundärenden inom sex månader har minskat från 87 procent till 58 procent.

Måluppfyllelsen har de senaste åren varit mycket hög och betydligt högre än för andra ärendekategorier. Migrationsverket har de senaste två åren gjort omprioriteringar i syfte att öka måluppfyllelsen för andra ärendekategorier, exempelvis asylsökande. Den stora ökningen av antalet inkommande ärenden i kombination med minskade resurser för medborgarskapsprövning, är orsakerna till den minskade måluppfyllelsen.

Fram till och med 2010 var måluppfyllelsen alltid hög. Detta berodde på att Migrationsverket så långt som

Figur 55

Antal inkomna, avgjorda och öppna medborgarskapsärenden 2009-2011

möjligt höll fast vid det framgångsrika arbetssättet som utvecklats under åren, vilket innebär bland annat att kompletta ansökningar prioriteras.

Antalet öppna ärenden ökade under 2010 och denna utveckling har fortsatt under 2011. Under början av året prioriterade Migrationsverket andra ärendeslag framför medborgarskapsärenden och antalet öppna ärenden var efter sommaren omkring 20 000. I det läget togs beslut om att tillföra resurser till prövningen av medborgarskapsärenden med drygt tio årsarbetare.

Totalt har drygt 39 årsarbetare arbetat med medborgarskapsprövning under året.

Effektivitet

I takt med att antalet öppna ärenden ökade fick Migrationsverket avsätta mer resurser till att administrera dessa ärenden och vidta åtgärder som egentligen inte var nödvändiga för att kunna avgöra ärendet. Många sökande hörde exempelvis av sig med förfrågningar om sina ärenden via mejl eller telefon. Det ökade antalet öppna ärenden var en konsekvens av att verket prioriterade andra ärendeslag framför medborgarskapsärenden. Trots det stora antalet ansökningar har produktiviteten fortsatt att öka även detta år. Ett skäl till detta är att medborgarskapsprövningen arbetar strukturerat med effektiviseringar i verksamheten i syfte att öka produktiviteten. Arbetsättet ses kontinuerligt över och anpassas efter de faktiska förhållandena.

Kostnadsutveckling

Kostnaderna för verksamhetsgrenen under året har ökat med knappt 684 tkr (2,2 procent). Detta beror på ökade kostnader för nyrekrytering av personal. Kostnaderna består främst av personal- och lokalkostnader relaterade till prövning av medborgarskapsärenden. Förvaltningskostnaden har ökat med drygt 972 tkr, 3,3 procent. Bemanningen har ökat med 3 procent till drygt 39 årsarbetare 2011.

Kostnaden per medborgarskapsärende har minskat med 68 kronor (5,8 procent) till följd av ökad produktion under hösten 2011. Förvaltningskostnaden per ärende har minskat med 54 kronor, 4,9 procent.

Figur 56

Antal avgjorda medborgarskapsärenden per årsarbetare

År	2009	2010	2011
Avgjorda ärenden per årsarbetare	600	705	748

Figur 57

Kostnad för prövning av ansökan om svenskt medborgarskap

	2009	2010	2011
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	35 324	31 344	32 028
varav 1:1 (tkr)	31 695	29 519	30 491
varav övriga samkostnader (tkr) ¹⁾	3 630	1 829	1 574
Kostnad per avgjort ärende (kr)	1 387	1 177	1 109
1:1 kostnad per avgjort ärende (kr)	1 244	1 109	1 055

¹⁾ I övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

Figur 58

Inkomna medborgarskapsärenden 2009-2011

	2009	2010	2011
Totalt	25 937	32 184	34 620
varav naturalisationsärenden	23 460	29 242	31 398
varav anmälningsärenden	1 853	2 199	2 301
varav bibehållande-/befrielseärenden	624	743	921

Figur 59

Antal avgjorda medborgarskapsärenden 2009-2011

	2009	2010	2011
Totalt	25 476	26 621	28 889
Andel bifall	83 %	84 %	87 %
Avgjorda inom sex månader	95 %	87 %	58 %
Genomsnittlig handläggningstid	53	70	175
Avgjorda naturalisationsärenden	22 899	23 713	26 164
Andel bifall	85 %	86 %	89 %
Avgjorda inom sex månader	95 %	86 %	55 %
Genomsnittlig handläggningstid	55	75	187
Avgjorda anmälningsärenden	1 938	2 186	1 839
Andel bifall	71 %	71 %	70 %
Avgjorda inom sex månader	99 %	99 %	88 %
Genomsnittlig handläggningstid	31	33	84
Avgjorda bibehållande-/befrielseärenden	639	722	886
Andel bifall	75 %	70 %	72 %
Avgjorda inom sex månader	97 %	99 %	98 %
Genomsnittlig handläggningstid	30	22	27

Figur 60

Antal öppna medborgarskapsärenden 2009-2011

	2009	2010	2011
Totalt	4 418	10 800	17 833
varav yngre än sex månader	92 %	72 %	65 %
Naturalisationsärenden	4 272	10 571	17 052
varav yngre än sex månader	92 %	72 %	64 %
Anmälningsärenden	120	182	705
varav yngre än sex månader	88 %	88 %	96 %
Bibehållande-/befrielseärenden	26	47	76
varav yngre än sex månader	100 %	79 %	86 %

EUROPEISKA
SVERIGE
PASS

Foto: Tomislav Stjepić

Omprövning av beslut och processföring

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska för varje verksamhetsområde redovisa:

- hur många omprövningsbeslut som hade en handläggningstid på över en vecka och vad som var orsaken till detta,
- antalet domar av migrationsdomstolarna som myndigheten överklagat och antalet meddelade prövningstillstånd samt kommentarer till utfallet,
- eventuella slutsatser och åtgärder med anledning av migrationsdomstolarnas domar samt
- de åtgärder som vidtagits med anledning av Migrationsöverdomstolens samt EU-domstolens och Europadomstolens domar (Se Utgiftsområde Migrationspolitik).

Migrationsverket ska även samlat redovisa myndighetens kostnader härförliga till instans- och processordningen.

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket avgjorde cirka 31 000 omprövningsbeslut, varav 88 procent avgjordes inom en vecka. Den genomsnittliga handläggningstiden var 5 dagar. Handläggningstiden översteg en vecka i nästan 4 000 ärenden, vilket motsvarar 12 procent av avgjorda ärenden.

Migrationsverket överklagade totalt 477 ärenden till Migrationsöverdomstolen. Domstolen meddelade prövningstillstånd i 26 ärenden, varav 12 avsåg asylärenden.

Omprövning

Med omprövning och processföring avses den verksamhet som är följd av att en sökande överklagar ett avslagsbeslut på sin tillståndsansökan. När ett ärende överklagas gör Migrationsverket en omprövning av sitt ärende. Om beslutet inte ändras lämnar verket överklagan vidare till Migrationsdomstol. I domstolsprocessen är Migrationsverket part och företräds av särskilda processförare.

Figur 61

Överklaganden 2009 - 2011

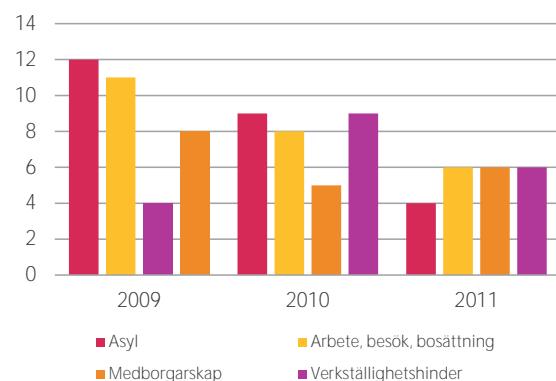
	2009	2010	2011
Asyl			
Inkomna	13 484	12 933	14 399
Avgjorda	13 979	13 476	14 290
varav antal med handläggningstid längre än en vecka	6 723	4 442	1 361
varav andel med handläggningstid längre än en vecka	48 %	33 %	10 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	12	9	4
Öppna överklaganden 31/12	673	159	89

Asylprövning

Andelen överklagandeärenden som överlämnats till Migrationsdomstol med en handläggningstid på över en vecka, har minskat kraftigt som ett resultat av verkets utvecklingsarbete. Det är numera den enhet som avgjort grundbeslutet som omprövar ärendet.

Figur 62

Genomsnittlig handläggningstid för överklaganden

Att en del omprövningsbeslut har en handläggningstid som överstiger en vecka beror ofta på att verket behövt tid för att komplettera ärendet, exempelvis med ett yttrande innan det överlämnats till migrationsdomstolen. En annan orsak till längre handläggningstider är att det

tillsammans med överklagandet kommer in dokument som måste skickas på översättning innan omprövning kan ske.

Verkställighetshindersärenden

Antalet omprövade ärenden rörande verkställighets hinder var under året cirka 2 800. Ärendena hade en genomsnittlig handläggningstid på 6 dagar. Cirka 800 ärenden översteg en handläggningstid på en vecka, vilket till exempel berodde på att den sökande inlämnat handlingar som behövde översättas eller att komplettering behövde göras. Totalt ändrade verket 3 beslut till bifall.

Arbete, besök och bosättning

Verket omprövade nästan 13 000 ärenden inom kategorin arbete, besök och bosättning, varav beslut ändrades till bifall i 167 ärenden. Den genomsnittliga handläggningstiden var 6 dagar, en minskning från 8 dagar 2010. Antal ärenden med en handläggningstid på mer än en vecka var nästan 1 600, vilket motsvarade 12 procent av alla ärenden. En av orsakerna till den längre handläggningstiden är att det kom in kompletterande information i ärendet som tidigare inte varit känt för verket, men som skulle kunna ligga till grund för ett uppehållstillstånd.

Antalet inkomna överklaganden minskade jämfört med föregående år med cirka 1 300 ärenden. Det berodde främst på att antalet överklagade familjeåterföreningsärenden avseende somalier minskade från cirka 8 800 till

Figur 63

Överklaganden 2009 – 2011 av verkställighetshindersärenden

	2009	2010	2011
Prövning av verkställighetshinder (överklagade)			
Inkomna	2 888	3 599	2 868
Avgjorda	2 874	3 611	2 854
varav antal med handläggningstid längre än en vecka	936	1 580	817
varav andel med handläggningstid längre än en vecka	33 %	44 %	29 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	8	9	6
Öppna överklaganden 31/12	78	53	41

Figur 64

Överklaganden 2009 – 2011 av ärenden avseende arbete, besök och bosättning

	2009	2010	2011
Arbete, besök och bosättning			
Inkomna	8 723	14 451	13 118
Avgjorda	8 572	14 797	12 995
varav antal med handläggningstid längre än en vecka	4 386	2 998	1 574
varav andel med handläggningstid längre än en vecka	51 %	20 %	12 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	11	8	6
Öppna överklaganden 31/12	481	95	171

cirka 7 700. Antalet överklaganden från somalier utgjorde drygt 60 procent av alla överklaganden. Det höga antalet överklaganden berodde i huvudsak på en dom från Migrationsöverdomstolen som slog fast att den sökandes identitet måste vara klarlagd om uppehållstillstånd ska kunna beviljas.

Höstterminen 2011 infördes studieavgifter för gäststudierande, vilket påverkade antalet överklaganden avseende studier. Dessa minskade med cirka 600 ärenden jämfört med 2010.

Svenskt medborgarskap

Verket omprövade drygt 800 ärenden och av dessa ändrades 147 ärenden till bifall. Den genomsnittliga handläggningstiden var 6 dagar och andelen omprövningar med längre handläggningstid än en vecka var 10 procent. Den främsta orsaken till att handläggningstiden blev längre, var att den sökande fick möjlighet att komplettera sitt ärende. Att vänta några extra dagar för att verket ska kunna ompröva överklagandet ger en total processekonomisk vinst och snabbare besked till den sökande.

Processföring

Verkets processföring som part i domstol handläggs på särskilda förvaltningsprocessenheter lokalisera i Stockholm, Göteborg och Malmö, vilka också är de orter där migrationsdomstolarna finns.

Processföringen sker genom att verket som part i domstolen kan föreläggas att lämna yttrande i utlänningsärendet eller bli kallad till muntlig förhandling i domstol. Bägge delarna kan förekomma i ett och samma ärende. Muntliga förhandlingar sker i huvudsak i asylärenden och skedde under året i cirka 25 procent av samtliga avgjorda asylmål i migrationsdomstolarna.

De fem största nationaliteterna där muntlig förhandling genomförts var iranier, afghaner, irakier, statslösa och somalier.

Under året lämnades närmare 20 400 yttranden i arbete, besök och bosättningsärenden. I ett och samma ärende kan det förekomma flera yttranden.

Figur 65

Överklaganden 2009 - 2011

	2009	2010	2011
Svenskt medborgarskap			
Inkomna	876	695	848
Avgjorda	1 078	798	829
varav antal med handläggningstid längre än en vecka	97	81	79
varav andel med handläggningstid längre än en vecka	9 %	10 %	10 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	4	5	6
Öppna överklaganden 31/12	6	7	10

Figur 66

Processföring (muntlig och skriftlig)

	2009	2010	2011
Muntliga förhandlingar			
Asyl (prövning ansökan)	4 029	2 527	2 362
Asyl (prövning verkställighetshinder)	24	22	31
Arbete, besök och bosättning	83	93	117
Svenskt medborgarskap	10	10	22
Övrigt (förvar m m)	162	130	229
Yttranden			
Asyl (prövning ansökan)	16 305	11 997	12 157
Asyl (prövning verkställighetshinder)	1 477	826	499
Arbete, besök och bosättning	4 046	5 720	5 625
Svenskt medborgarskap	426	300	263
Övrigt (förvar m m)	1 057	1 737	2 105

Slutsatser och åtgärder med anledning av migrationsdomstolarnas domar

Domar från migrationsdomstolarna samt Migrationsöverdomstolen finns tillgängliga som dokument i verkets ärendehanteringssystem. Det underlättar analysen av domarna eftersom fler kan ta del av domarna direkt. Verket följer domarna liksom i vilken utsträckning ändring av grundbeslut sker. Under 2011 ändrade domstolarna verkets beslut i 7 procent av asylärendena, 3 procent av arbete, besök och bosättningsärenden och 10 procent av medborgarskapsärendena.

Verket jämför migrationsdomstolarnas domar och kan i vissa fall uppfatta att domstolarna tillämpar lagstiftningen olika. Verket kan i dessa fall välja att överklaga till Migrationsöverdomstolen. Verket överklagade 40 asylärenden till Migrationsöverdomstolen under 2011 rörande 20 olika nationaliteter. Tolv prövningstillstånd beviljades.

Under 2011 har verket överklagat 371 somaliska anknytningsärenden till Migrationsöverdomstolen efter det att migrationsdomstolarna återförvisat ärenden till verket. Frågan har rört tolkningen av ett tidigare beslut från Migrationsöverdomstolen. (Se även Utgiftsområde Migrationspolitik.)

Figur 67

Ärenden där verket överklagat Migrationsdomstolarnas avgöranden
2009 - 2011

	2009	2010	2011
Asyl			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	185	95	40
Antal meddelade prövningstillstånd	44	39	12
Arbete, besök och bosättning			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	78	227	433
Antal meddelade prövningstillstånd	20	8	6
Svenskt medborgarskap			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	2	1	0
Antal meddelade prövningstillstånd	0	0	0
Prövning av verkställighetshinder			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	7	13	4
Antal meddelade prövningstillstånd	1	2	8
Totalt			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	272	336	477
Antal meddelade prövningstillstånd	65	49	26

Effektivitet

Kostnadsutveckling

Kostnaden per omprövat ärende minskade under 2011 med 315 kronor till 3 641 kronor per ärenden jämfört med 3 956 kronor 2010. Totalt minskade kostnaderna för omprövning och processföring med knappt 12,2 miljoner kronor jämfört med året innan. Vilket motsvarar en minskning med cirka 11 procent. De minskade kostnaderna för omprövningen av överklagade ärenden är främst en följd av verkets pågående utvecklingsarbete. I och med att ärenden oftast överlämnas utan kompletterande yttrandet till migrationsdomstolarna, så har resursinsatsen för omprövningar minskat. Resurser har istället överförts till hanteringen av ärenden rörande verkställighetshinder. Övriga samkostnader svarade för en mindre del av de minskade kostnaderna motsvarande lite drygt 0,8 miljoner kronor.

Figur 68

Kostnader för omprövning och processföring

	2009	2010	2011
Kostnad för omprövning av beslut (tkr)	90 826	114 537	102 376
varav 1:1, Migrationsverket, omprövning av beslut,	90 006	108 189	96 893
varav 1:6:2, Offentligt biträde i utlänningsärenden	211	76	38
varav övriga samkostnader	609	6 273	5 445
Kostnad per avgjort ärende, omprövning (kr)	3 844	3 956	3 641
varav 1:1 kostnad per avgjort ärende, omprövning (kr)	3 809	3 737	3 446

Foto: Migrationsverket

Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete

UPPDRAF

Migrationsverkets internationella arbete ska bidra till att uppfylla målen för utgiftsområdet. Samarbetet inom EU är i detta avseende särskilt viktigt.

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverkets praktiska samarbete inom Nätverket för de europeiska migrationsmyndigheternas generaldirektörer (GDISC) och Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO), har fördjupats under året. Migrationsverket anser att verkets arbete har bidragit till att uppfylla målet för utgiftsområdet.

Harmonisering och praktiskt samarbete inom EU

För att bidra till en ökad harmonisering av asyl- och migrationspolitiken i EU, är Migrationsverket aktivt i det praktiska samarbetet och stödjer regeringen med experter i EU:s arbetsgrupper. Förhandlingsarbetet rörande en ökad samordning av harmonisering och rättssäkerhet för asylsökande har tagit ny fart under året. Förhoppningen är att inrätta ett EU-gemensamt asylsystem senast 2012. Parallelt med förhandlingsarbetet har medlemsstaterna arbetat med praktiskt asylsamarbete inom ramarna för General Directors' Immigration Services Conference (GDISC) och europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO).

Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO)

EASO invigdes i juni i år och har inrättat en beredskapspool med asylexperter. Experterna ska vid behov

hjälpa till om ett medlemsland begär stöd från andra medlemsstater, vilket Grekland gjorde redan i februari 2011. Migrationsverket har medarbetare som deltar i insatsen i Grekland, vilken kommer att pågå under cirka två år. Arbetet är av stor strategisk vikt eftersom problemen i Grekland får betydelse för det gemensamma asylsystemet inklusive Schengensamarbetet i Europa. Dessutom påverkar det arbetet med Dublinärenden. Det kan inte uteslutas att insatser i andra medlemsstater kan bli aktuella framöver och Migrationsverket har ett 30-tal experter i beredskap för EASO:s asylteam.

Nätverket för de europeiska migrationsmyndigheternas generaldirektörer (GDISC)

Den 10 januari 2011 tog Sverige över ordförandeskapet i GDISC, vilket varar fram till den 1 juli 2013. Inom Migrationsverket finns ett sekretariat för nätverket vars huvudsakliga uppgift är att vara en drivande aktör och knutpunkt för nätverkets praktiska samarbete inom asyl- och migrationsområdet i Europa. Under året har arbetet fokuserats på att stödja EASO, eftersom kontorets möjligheter att bistå medlemsstater med praktiskt stöd ännu är mycket begränsade.

En prioritet för GDISC är frågan om överföring av GDISC-projekten till EASO, speciellt då EAC. På en GDISC-workshop om Nordafrika deltog Migrationsverket och bidrog till diskussionen om hur GDISCs medlemsstater kan stötta stödkontoret för asylfrågor i uppbyggnaden av ett så kallat "early warning" system. Under året har GDISC vidare fokuserat på medlemsstaternas behov av praktiskt

samarbete, vilket har lett till ett utökat samarbete kring metoder både avseende effektivitet och sakfrågor. Exempelvis har GDISC hållit sin årliga asylkonferens i direkt anslutning till projektet Kortare Väntans slutkonferens där Migrationsverket presenterade sitt utvecklingsarbete inom ramen för projektet. Erfarenhets- och kunskapsutbyte kring ID-frågor och rättsfall är ytterligare samarbetsexempel.

European Asylum Curriculum (EAC)

En av EASO:s huvuduppgifter är att förvalta EAC, som fram till slutet av 2011 drivits som GDISC-projekt med Migrationsverket som projektledare.

EAC har lyfts fram både i Stockholmsprogrammet och av migrationsmyndigheterna i Europa som ett viktigt projekt för att främja en harmonisering av asylprocessen inom EU.

EAC:s uppdrag är att tillhandahålla en kvalitativ, bred och likvärdig utbildning för asylhandläggare. De tretton träningsmodulerna är nu färdigutvecklade och hittills har över 2 000 asylhandläggare i Europa följt en EAC-kurs. Genom EAC har personal från Migrationsverket möjlighet att följa kurser både i Sverige och såsom blivande lärare i Europa. EASO har tillsatt en särskild expertpool med lärare och ämnes experter för uppdatering och utveckling av utbildningsmodulerna i EAC. Alla medlemsstater kan nominera kandidater till expertpoolen. I dagsläget bidrar Migrationsverket med ett 15-tal experter.

Europeiska migrationsnätverket (EMN)

Migrationsverket är kontaktpunkt för det europeiska migrationsnätverket (EMN). Den nationella kontaktpunkten samlar in och analyserar data och information för att möjliggöra objektiva, jämförbara och tillförlitliga informationsutbyten med övriga medlemsländer inom EMN. Under året har arbete skett genom så kallade ad-hoc frågor, periodiska rapporteringar, studier samt olika möten och konferenser. Därtill genomfördes en årlig policyrapport på migrationsområdet, vilken utgör en del av kommissionens uppföljning av EU:s pakt om migration och asyl samt Stockholmsprogrammet. I syfte att nå en bredare målgrupp för det material som tas fram har en svensk webbsida utvecklats och lanserats under året.

EU-fonder för utvecklingsprojekt

Europeiska flyktingfonden III (ERF) och Europeiska återvändandefonden (RF) syftar ytterst till att ge EU-länderna en gemensam grund för arbetet med asylsökande, flyktingar med flera respektive arbetet med återvändande. Fonderna ingår i EU:s ramprogram SOLID (Solidarity and Management of Migration Flows) och programperioden pågår 2008–2013. I Sverige medfinansierar fonderna utvecklingsprojekt som drivs av exempelvis kommuner, frivilligorganisationer och Migrationsverket. Den första delutvärderingen av samtliga SOLID-fonder kommer att genomföras under 2012, i enlighet med EU-kommisionens krav. Migrationsverket är ansvarig myndighet för de svenska delarna av fonderna och på Migrationsverkets hemsida kungörs vilka projekt som beviljats stöd av fonderna.

Slutrapporteringen under året av ERF III och RF för programår 2008 innebär att erfarenheter och exempel kan tillvaratas inför arbetet med kommande programår. Det ger fondförvaltningen möjligheter att ytterligare förbättra arbetssätt och rutiner, bland annat att underlätta och förbättra projektens rapportering av måluppfyllelse. Baserat på dessa erfarenheter och med anledning av den kommande översynen av SOLID-programmet har Migrationsverket tagit fram ett så kallat non-paper till EU-kommisionen. Syftet är att redan på förhandlingsstadiet för den kommande asyl- och migrationsfonden påtala övergripande och tekniska synpunkter som kan påverka Migrationsverkets arbete inom fondförvaltningen och som mottagare av fondfinansierade projektmedel.

Migration och utveckling

Inriktningen för Migrationsverkets utvecklingssamarbete har sin utgångspunkt i Sveriges politik för global utveckling (PGU) och i Migrationsverkets vision. I oktober redovisade Migrationsverket till regeringen hur myndigheten bidragit till genomförandet av PGU. Utvecklingssamarbeteet har främst inriktats på den östliga dimensionen.

Cirkulär migration

Verket ser cirkulär migration som en möjlig väg till utveckling för individer och samhällen. Det blir allt vanligare att migration är tillfällig eller upprepad istället för permanent. I mars presenterades den statliga utredningen "Cirkulär migration och utveckling – förslag och framåtblick". I verkets remissvar ställer sig verket positivt till de flesta av förslagen i utredningen och vill på några områden gå ännu längre.

Östliga dimensionen

Sverige har under året varit ordförandeland för Söderköpingsprocessen och Migrationsverket har under året haft ett projektsekretariat för genomförandet av ordförandeskapet. Processens ursprungliga målländer är Moldavien, Ukraina och Vitryssland. Migrationsverkets insatser har bidragit till att även Armenien, Azerbajdzjan och Georgien formellt blev deltagande länder i början av 2011. Därmed deltar samtliga Östliga partnerskapets sex länder också i Söderköpingsprocessen och Sverige har bedrivit ett aktivt arbete för en integrering av processen i det Östliga partnerskapet. Inom Östliga partnerskapet har en ny panel för asyl- och migrationsfrågor inrättats där man bygger vidare på struktur och erfarenheter från Söderköpingsprocessen. I anslutning till högnivåmötet i december övertog panelen, som leds av EU-kommissionen, Söderköpingsprocessens upparbetade resultat. Genom den nya panelen utvidgas den tidigare Söderköpingsprocessen till att omfatta de sex partnerländerna och samtliga EU-medlemsstater. Insatserna under året har bidragit

till att stärka den östra dimensionen i EU:s arbete med migration och utveckling, vilket är prioriterat för Sverige.

Tillsammans med polska inrikesministeriet kommer Migrationsverket också driva ett Twinningprojekt i Armenien. I oktober i år blev Migrationsverket utvalt att genomföra projektet som startar formellt våren 2012. Syftet med projektet är att stärka hanteringen av migrationsfrågorna i Armenien och att bidra till en EU-anpassning av den armeniska lagstiftningen inom asyl- och migrationsområdet.

Global Approach to Migration and Mobility (GAMM)

Cirkulär migration, arbetskraftsvandring, migration och utveckling samt vidarebosättning omfattas av EU:s GAMM och utgör några av Migrationsverkets kärnfrågor i det internationella samarbetet. GAMM kommer fokusera mer på rörlighets- och viseringspolitik och blir mer operativt inriktat. I syfte att förbättra genomslaget för svensk politik och operativa åtgärder har Justitiedepartementet under året inrättat en samrådsgrupp med Migrationsverket.

Figur 69

Utlämnningar 2011

	Antal ansökningar	Antal beviljade projekt	Totalt beviljat belopp *)
Flyktingfonden III	36	16	92 443 164 SEK
Återvändandefonden	3	1	28 883 275 SEK
Summa	39	17	121 326 439 SEK

*)EU-finansiering och s.k. utökad nationell finansiering

Foto: Tomislav Stjepić

Organisationsstyrning

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska särskilt redovisa hur myndigheten arbetar med långsiktig kompetensförsörjning samt med att bibehålla och vidareutveckla kompetensen rörande etiska frågor och mänskliga rättigheter.

I redovisningen ska också ingå en analys av kompetensbehovet för Migrationsverkets personal när det gäller kvinnor och barn samt särskilt utsatta grupper såsom hbt-personer och personer med funktionsnedsättningar.

MÅLUPPFYLLElse

Migrationsverket har ett väl utvecklat utbildningsprogram som möter behovet för långsiktig kompetensförsörjning. Därtill tillhandahålls utbildningar kring etiska frågor och mänskliga rättigheter, varför verket anser att målet uppfylls.

Beträffande analys av kompetensbehovet på verket rörande kvinnor och barn samt särskilt utsatta grupper bedömer verket att målet delvis uppnåtts.

Medarbetare

Verket arbetar kontinuerligt med att anpassa bemanningen efter verksamhetens kompetensbehov, omfattning samt tillgänglig budget.

Antalet anställda vid årets slut var 3 353 personer, vilket är 124 personer fler än 2010. Totalt under året påbörjades 661 anställningar och 537 avslutades. Andelen tidsbegränsat anställda var oförändrad jämfört med föregående år (15 procent).

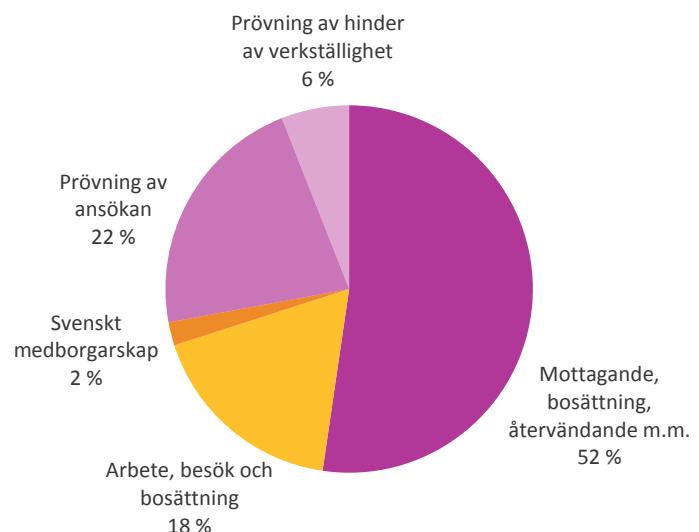
Antalet årsarbetare, det vill säga tillgänglig arbetskraft,

var under året i genomsnitt 2 877, vilket är 178 fler än föregående år.

Andelen kvinnor på verket uppgår till 63 procent vilket är oförändrat jämfört med 2010. Sett över tid har dock andelen män ökat med cirka 1 procentenhets per år under de närmast föregående åren. Andelen kvinnor på ledande befattningar uppgår till cirka 45 procent. Könsfördelningen är alltså jämnare när det gäller arbeten med personalansvar än inom verket totalt, men utifrån perspektivet att män och kvinnor ska ha lika möjlighet att göra karriär borde dock könsfördelningen i chefsgrupperna bättre återspeglas hos verket i stort. Vid analys av löneskillnader mellan män och kvinnor visar det sig att kvinnornas medellön är 95 procent av männen, oförändrat jämfört med

Figur 70

Procentuell fördelning av årsarbetare per verksamhet 2011

föregående år. Den största orsaken till skillnaden i lön är en sned könsfördelning på våra olika befattningar. Det är fler kvinnor som är assistenter och en högre andel män bland experterna. Inga osakliga löneskillnader identifierades vid lönekartläggningen 2010.

En knapp tredjedel av de anställda är 50 år eller äldre, 56 procent mellan 30 - 50 år och drygt 10 procent är under 30 år. Jämfört med 2010 ökade andelen anställda något i gruppen under 30 år. Andelen kvinnor är något högre i denna åldersgrupp jämfört med genomsnittet för hela verket, medan andelen kvinnor är något lägre i åldersgruppen 30 - 50 år.

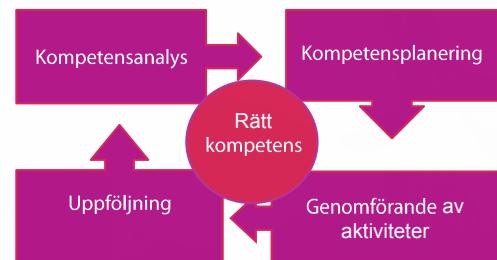
Migrationsverket strävar efter att vara en öppen myndighet där alla människor ska känna sig välkomna att arbeta. Däremot har verket valt att inte arbeta mot ett specifikt mål kring ökad etnisk och kulturell mångfald. Orsaken till detta är svårigheten i att kartlägga medarbetarnas etniska eller kulturella bakgrund. Dels kan det vara integritetskränkande och missuppfattas, dels kan det finnas diskrepans mellan den vedertagna definitionen av bakgrund och individens egen upplevelse av hans eller hennes bakgrund.

Kompetensförsörjning

Migrationsverkets kompetensförsörjningsprocess handlar om att uppnå rätt kompetens genom att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla kompetens. Ett utvecklingsarbete pågår för att komplettera och integrera en färdiktning som anger vilka färdigheter och förutsättningar som behövs, samt vad som ska premieras och hur detta ska belönas.

Att arbeta med lean innebär även att utveckling och förbättringar till största delen sker i det dagliga arbetet, vilket ställer nya krav och behov av kompetensförsörjningsaktiviteter. Denna utveckling ställer även krav på en arbetsmiljö och ett arbetsklimat som gynnar lärande i det dagliga arbetet. För att skapa dessa förutsättningar är Migrationsverkets ledarskap avgörande, liksom att verket har aktiva medarbetare som tar ansvar för sin kompetensutveckling och delar med sig av kunskaper och erfarenheter. Omfattande utvecklingsinsatser för chefer och teamledare har genomförts under året i form av utbildningar, workshops och nätverk för att utveckla ett coachande förhållningssätt. Vidare har en interaktiv utbildning om grundtankarna i lean utarbetats och denna vänder sig till alla medarbetare.

Kompetensförsörjningsprocessen

Därutöver förändras utbildningsformerna och allt mer fokus läggs på möjligheterna att höja kompetensen via interaktivitet. Ett exempel är introduktionsutbildningen för alla nyanställda där verket prövat nya metoder för lärande i form av seminarier, fallbaserad utbildning och egna hemuppgifter.

Ytterligare ett exempel på interaktiv utbildning är European Asylum Curriculum (EAC). Under 2011 har 12 EAC utbildningar genomförts där verkets personal deltagit.

Utveckling av kompetensarbetet

Migrationsverket har under året arbetat aktivt med att förbättra den grundläggande kompetensutvecklingen. Detta är ett långsiktigt arbete och som ett led i utvecklingen har bland annat en kompetenspolicy tagits fram i syfte att skapa en gemensam utgångspunkt för verkets kompetensarbete. Kompetens på Migrationsverket innebär "förmågan och viljan att lösa en uppgift". En bredare syn kring vad kompetens är har utvecklats och verket bedömer att större effekter i utvecklingsinsatser har uppnåtts genom att fokusera på de kompetensbehov som leder till ökat värde och nyta.

Under året har även en metod för kompetensanalys utarbetats och implementeringen av denna påbörjats. Metoden utgår från verkets olika mål och uppdrag, vilket medför att kompetensutvecklingsbehovet fokuseras på att kunna lösa uppdragene. Eftersom metoden bygger på delaktighet hos medarbetarna blir effekten dels en bred samsyn och dels att större framförhållning i planeringen av kompetensutvecklingsaktiviteter skapas. Detta ger i sin tur förutsättningar för en långsiktig kompetensförsörjning.

De övriga stegen är under utveckling tillsammans med ett nytt upplägg av utvecklings- och planeringssamtal.

Kompetens rörande etiska frågor

Respekt för människan ska genomsyra verkets arbete. För att konkretisera vad respekt för människan innebär i varldagen har en "dialogkarta" utarbetats. Denna innehåller olika övningar som syftar till att skapa bättre förståelse för vad respekt för människan innebär i praktiken, liksom vad som krävs i fråga om bemötande både gentemot sökande och medarbetare emellan. Övningarna påbörjades under hösten 2011 och kommer att fortsätta under 2012. Resultaten från övningarna och diskussionerna kommer att utgöra grunden för verkets fortsatta värdegrundssarbete.

Andra exempel på aktiviteter rörande etik som genomförts under året är olika temadagar, föreläsningar samt diskussionsforum kring värdegrundsfrågor.

Kompetens rörande mänskliga rättigheter

Förutom den information som Migrationsverkets landinformationsenhet tar fram gällande mänskliga rättigheter, som är tillgänglig för all personal, har verket två utbildningar som fokuserar på mänskliga rättigheter. Den ena vänder sig till samtliga nya medarbetare och den andra är en fördjupning för medarbetare inom asylprocessen.

Den största kompetensutvecklingen sker dock i det dagliga arbetet i utbytet medarbetare emellan och vid de olika möten, studiebesök, delegationsresor med mera som verket deltar vid. Som exempel kan nämnas att Migrationsverket är representerat i UNHCR-projektet "Kvalitet i svensk asylprövning" och att verket ingår i nätverk som arbetar med bland annat frågor rörande hedersrelaterat våld och människohandel.

Särskild analys gällande utsatta grupper

Under 2011 har en arbetsgrupp inom Migrationsverket utarbetat ett verksövergripande förslag rörande kompetensutveckling i barnfrågor. Utifrån detta förslag ska verket genomföra en pilotutbildning under våren 2012. Utbildningsmodellen är en del i ett långsiktigt kompetensutvecklingsarbete för att vidareutveckla barnkompetensen på Migrationsverket. Målet är att alla medarbetare ska ha relevant barnkompetens så som formulerat i verkets barnpolicy, vilket tagits fram under året tillsammans med Barnombudsmannen. Kompetensen ska vara relevant i förhållande till medarbetarnas arbetsuppgifter.

Migrationsverkets personal inom asylprövning har haft möjlighet att gå på utbildning i normkritiskt tänkande som möjliggör en mer rättssäker utredning och bedömning av mäns och kvinnors skäl. Vidare har personalen deltagit i externa utbildningar som anordnats av Röda Korset, bland annat utbildningen "Genusperspektiv på asylrätten" samt Brottsoffermyndighetens utbildning om människohandel.

Under året har ett flertal utvecklingsprojekt beträffande utsatta grupper genomförts och inom dessa projekt har bland annat bedömningar av kompetensbehov gjorts. Vad gäller frågor rörande människohandel har ett hundratal medarbetare utbildats under året. Ytterligare utbildningar kommer att genomföras under kommande år, totalt beräknas cirka 500 medarbetare behöva utbildas kring dessa frågor. Verket bedömer att utbildningsinsatserna har medfört att personalen lättare kan upptäcka fall av prostitution och människohandel.

Genusområdet är ett annat exempel där kunskaps- och kompetensbehov har undersökts. Slutsatserna är att kompetensnivån på verket behöver höjas inom hela

genusområdet, dels genom olika former av utbildnings-satsningar och dels genom utarbetande av konkreta verktyg i form av metodhandledning och checklistor.

Ett ytterligare exempel rör förvarstagna kvinnor. Verket bedömer att kompetensutveckling behövs i syfte att öka medvetenheten kring kvinnornas utsatta situation, liksom frihetsberövandets effekter med fokus på kris och trauma.

Vad gäller hbtq-personer har verket tidigare arbetat med dessa frågor bland annat genom projektet Beyond borders. En utbildning i normkritiskt synsätt har införlivats i Migrationsverkets utbildningsprogram och en särskild samordnare för hbtq- och gender frågor har tillsatts under året. Utbildningarna påbörjades under hösten och kommer att fortsätta under kommande år.

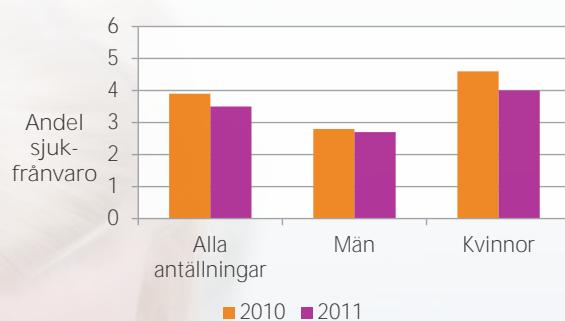
Arbetsmiljö

Under året har Migrationsverkets satsning på arbetsmiljöfrågorna fortsatt. Fokus har legat på att öka kännedomen om policyer och rutiner på arbetsmiljöområdet samt att belysa chefernas uppgiftsfördelning. Verket bedömer att kopplingen mellan arbetsmiljöfrågorna och lean har förtydligats och att medvetenheten om arbetsmiljöfrågorna ökat i organisationen.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har under 2011 minskat till 3,5 procent jämfört med 3,9 procent 2010. Vid en nedbrytning på kön framgår att männen sjukfrånvaro har minskat något i jämförelse med 2010 och är nu 2,7 procent (2,8 procent 2010). Bland kvinnorna ser vi en kraftigare minskning till 4,0 procent 2011 jämfört med 4,6 för 2010. Vid nedbrytning på ålder ser vi en minskning för alla tre grupperna.

Figur 71
Utveckling av sjukfrånvaro

Den yngsta gruppen (alla yngre än 30 år) har en sjukfrånvaro på 2,5 procent 2011 jämfört med 2,7 procent året innan, gruppen 30 till 49 år minskar från 3,3 procent 2010 till 3,0 procent 2011. Den kraftigaste minskningen ser vi i gruppen medarbetare över 50 år som har en sjukfrånvaro på 4,6 procent år 2011 jämfört med 5,2 procent 2010.

Frisktalet för 2011 har försämrats något och är 66 jämfört med 67 föregående år. Vid en jämförelse med övriga nyckeltal på hälso- och sjukfrånvaroområdet ser vi att inflödet i sjukfrånvaro som överstiger dag 29 minskar medan sjukfall och nyckeltal för upprepade sjukfall ökar. Detta tyder på att Migrationsverkets långa sjukfrånvaro minskar medan de kortare sjukfallen ökar. Under 2011 har två nya nyckeltal för lång- och kortsjukfrånvaro tillkommit i vår statistik. Långtidssjukfrånvaron är 1,8 procent för 2011 och korttidssjukfrånvaron är 1,6 procent. Med långtidssjukfrånvaro avses här sjukfallsperioder som överstiger 14 kalenderdagar och korttidssjukfrånvaro är sjukfallsperioder upp till 14 kalenderdagar.

Foto: Migrationsverket

Ekonomin översikt 2011 (belopp i tkr)

Intäkter/kostnader	ASYLPROCESSEN			ARBETE, BESÖK OCH BOSÄTTNING	SVENSKT MEDBORGAR- SKAP	
	Prövning av ansökan	Mottagande, bosättning, åter- vändande m m	Prövning av hinder mot verkställighet	Prövning av ansökan	Prövning av ansökan	Summa
Intäkter	5 781	16 108	609	6 990	291	29 780
Kostnader för personal	-443 518	-792 783	-40 617	-314 705	-25 509	-1 617 132
Kostnader för lokal	-45 978	-463 888	-4 091	-39 967	-2 318	-556 242
Övriga driftskostnader	-130 437	-340 997	-6 543	-109 699	-3 780	-591 456
Finansiella kostnader	-505	-1 315	-31	-363	-18	-2 232
Avskrivningar	-9 276	-26 621	-865	-10 959	-420	-48 141
Lämnda bidrag	-592 384	-7 764 946	-3 286	-16 042	-847	-8 377 505
Summa	-1 216 318	-9 374 442	-54 824	-484 744	-32 601	-11 162 929
Varav samkostnader	-135 585	-243 779	-11 609	-95 943	-8 051	-494 968
TOTAL KOSTNAD	-1 216 318	-9 374 442	-54 824	-484 744	-32 601	-11 162 929
1:1 Migrationsverket	601 360	1 155 928	50 409	462 242	31 215	2 301 155
1:2:2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting		3 271 805				3 271 805
1:2:3 Bostäder för asylsökande		455 685				455 685
1:3:4 Återvandringsförberedelser	1 212	2 178	104	859	72	4 425
1:3:5 Återvandringsbidrag	78	140	7	55	5	285
1:3:6 Vidarebosättning m.m	365 180					365 180
1:3:7 Resor vid vidarebosättning m.m	15 454					15 454
1:3:8 Anhörigresor	373	670	32	264	22	1 360
1:6:2 Offentligt biträde i utlänningsärenden	206 925		473	5 807		213 204
1:7:1 Utresor för avvisade och utvisade		46 219		88		46 307
1:8:1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	36 031	48 404	2 127	17 581	1 475	105 618
1:2:1 Extra ersättning 2010		71 790				71 790
1:2:2 Ny schablonersättning		-4 511				-4 511
1:2:3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd		52 902				52 902
1:2:10 Grundersättning		153 982				153 982
1:2:11 Schablonersättning		1 953 357				1 953 357
1:2:12 Ersättningar för äldre och funktionshindrade		104 076				104 076
1:2:13 Ersättningar för ensamkommande barn		1 553 865				1 553 865
1:2:14 Extraordinära ersättningar		59 867				59 867
1:2:15 Sjukvårdsersättningar		183 717				183 717
1:2:16 Extra ersättning 2007-2009		10 480				10 480
SUMMA FINANSIERING	1 226 612	9 120 554	53 152	486 896	32 789	10 920 003

Väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2007	2008	2009	2010	2011
Låneram					
Beviljad i regleringsbrevet	140 000	147 900	180 000	286 000	254 000
Utnyttjad (vid räkenskapsårets slut)	63 098	113 275	157 456	206 793	240 113
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	100 000	100 000	130 000	206 000	210 000
Maximalt utnyttjad	0	0	25 006	70 113	92 819
Räntekonto					
Ränteintäkter	10 085	5 175	553	125	2 007
Räntekostnader	0	0	70	70	55
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter, avgiftsfinansierad verksamhet (migrationsstöd, twinning)	56	0	0	0	0
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten ³⁾	1 184	1 935	3 073	12 505	5 550
Avgiftsintäkter som inte disponeras av myndigheten	111 506	82 875	270 314 ²⁾	216 531	255 657
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrevet	536 759	720 104	780 494	927 718	883 842
Utnyttjad kredit	26 325	0	262 516	655 208 ¹⁾	162 863
Anslag					
Anslagssparande (samliga ramanslag)	911 783	1 254 068	317 715	384 634	1 001 004
Bemyndigande					
Åtaganden	0	0	0	0	243 926
Tilldelade	0	0	0	0	440 000
Medeltal under året					
Årsarbetskrafter	2 468	2 771	2 681	2 699	2 814
Anställda	2 933	3 191	3 125	3 176	3 270
Driftkostnader					
per årsarbetarkraft	814	823	855	937	983
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-79 434	-601 207	-169 887	-119 746	-237 845
Balanserad kapitalförändring	-573 224	-636 942	-1 048 709	-1 217 623	-1 337 308

¹⁾ Enligt regeringsbeslut 2011-02-10 har Migrationsverket medgivits ett överskridande på anslag 1:2 med 175 000 tkr.

²⁾ Ökningen 2009 beror på medel som erhållits från EU för Europeiska flyktingfonden och Återvändandefonden.

³⁾ Jämförlesesiffrorna är justerade då inte alla intäkter som disponeras av myndigheten tidigare har medräknats.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2011	2010
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	2 786 185	2 542 050
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	5 550	12 505
Intäkter av bidrag	3	20 761	16 533
Finansiella intäkter	4	2 491	1 654
Summa		2 814 987	2 572 742
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-1 617 133	-1 501 158
Kostnader för lokaler	6	-556 242	-486 830
Övriga driftkostnader	7	-591 456	-540 181
Finansiella kostnader	8	-2 051	-1 846
Avskrivningar och nedskrivningar		-48 141	-42 787
Summa		-2 815 023	-2 572 802
Verksamhetsutfall		-36	-60
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		279 314	232 893
Medel som tillförlits statens budget från uppbördsverksamhet		-255 657	-216 531
Saldo	9	23 657	16 362
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1	8 115 241	8 288 345
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	1 014
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		0	93
Finansiella intäkter	4	978	2 818
Finansiella kostnader	8	-180	-842
Lämnade bidrag	10	-8 377 505	-8 427 476
Saldo		-261 466	-136 048
Årets kapitalförändring	11	-237 845	-119 746

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	12	200 329	149 703
Summa immateriella anläggningstillgångar		200 329	149 703
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	9 336	14 437
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		57 228	58 437
Summa materiella anläggningstillgångar		66 564	72 874
Fordringar			
Kundfordringar		317	240
Fordringar hos andra myndigheter		51 960	47 306
Övriga fordringar		2 328	1 630
Summa fordringar		54 605	49 176
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	14	86 045	92 457
Upplupna bidragsintäkter		3 764	5 061
Övriga upplupna intäkter		53 356	20 569
Summa periodavgränsningsposter		143 165	118 087
Avräkning med statsverket	15	164 066	270 620
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	16	165 992	0
Kassa och bank		14 775	12 978
Summa kassa och bank		180 767	12 978
SUMMA TILLGÅNGAR		809 496	673 438
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statsskapital	17	7 359	133
Balanserad kapitalförändring	18	-1 337 308	-1 217 623
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	19	-237 845	-119 746
Summa myndighetskapital		-1 567 794	-1 337 236
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	8 615	10 689
Övriga avsättningar	21	23 538	25 099
Summa avsättningar		32 153	35 788
Skulder m. m.			
Lån i Riksgäldskontoret	22	240 113	206 793
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	16	0	1 936
Skulder till andra myndigheter		42 841	40 126
Leverantörsskulder		147 354	127 340
Övriga skulder		100 236	80 983
Summa skulder m. m.		530 544	457 178
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	1 745 213	1 469 865
Oförbrukade bidrag		24 028	14 577
Övriga förutbetalda intäkter		45 352	33 266
Summa periodavgränsningsposter		1 814 593	1 517 708
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		809 497	673 438
ANSVARSFÖRBINDELSE			
Övriga ansvarsförbindelser	24		

Anslagsredovisning

Redovisning mot inkomsttitlar

Inkomsttitel (belopp i tkr)	Inkomster
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	
024 Expeditions- och ansökningsavgifter ¹⁾	170 594
2714 Sanktionsavgifter m.m.	
441 Särskild avgift, Migrationsverket	148
6911 Övriga bidrag från EG	
005 Europeiska flyktingfonden III	73 395
007 Europeiska återvändandefonden	11 520
Summa 6911	84 915
SUMMA	255 657

¹⁾ Avser ansökningsavgifter för medborgarskap, uppehålls- och arbetsstillstånd, främlingspass, resedokument m.m.

Finansiella villkor

Belopp i tkr	Villkor	Utfall 2011
1:1 Migrationsverket		
1:1 ap 1 Migrationsverket (ram)		
Förstärka återvändandearbetet	40 000	39 982
Kartläggning av asylsökandes utbildnings- och yrkesbakgrund	10 000	10 000
Stationering av personal vid svenska utlandsmyndigheter	17 500	17 388
1:7 Utresor för avvisade och utvisade		
1:7 ap 1 Migrationsverket (Ram)		
Åtgärder i samband med utlänningsars återvändande	14 000	4 732

Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag (belopp i tkr)	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtagande	Utestående åtagande			
			2011	2012	2013	2014
Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	440 000	0	243 926	187 000	30 000	26 926

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (belopp i tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgiffter 2011-01-01 -- 2011-12-31	Utgående överföringsbelopp	Not
UTGIFTSOMRÅDE 8 Migration									
1:1 Migrationsverket (Ramanslag)									
1:1 ap 1 Migrationsverket (Ram)	-133 297	2 416 981				2 283 684	2 301 154	-17 470	25
1:2 Ersättningar och bostadskostnader (Ramanslag)									
1:2 ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting (Ram)	-288 490	3 508 747	-80 000			3 140 257	3 271 805	-131 548	26
1:2 ap 3 Boende för asylsökande (Ram)	-30 800	392 640	80 000			441 840	455 685	-13 845	27
Summa 1:2	-319 290	3 901 387				3 582 097	3 727 490	-145 393	
1:3 Migrationspolitiska åtgärder (Ramanslag)									
1:3 ap 4 Återvandringsförberedelser (Ram)	2 565	5 300				-2 565	5 300	4 425	875
1:3 ap 5 Återvandringsbidrag (Ram)	868	1 000				-868	1 000	285	715
1:3 ap 6 Vidarebosättning m.m. (Ram)	-1 367	365 180	1 500			365 313	365 180	133	28
1:3 ap 7 Resor vidarebosättning m.m. (Ram)	1 288	16 150				-1 288	16 150	15 454	696
1:3 ap 8 Anhörigresor (Ram)	2 709	4 500	-1 500			-2 709	3 000	1 360	1 640
Summa 1:3	6 063	392 130	0			-7 430	390 763	386 704	4 059
1:6 Offentligt biträde i utlämningsärenden (Ramanslag)									
1:6 ap 2 Migrationsverket (Ram)	105 987	230 005					335 992	213 204	122 788
1:7 Utresor för avvisade och utvisade (Ramanslag)									
1:7 ap 1 Migrationsverket (Ram)	3 688	66 202				-3 688	66 202	46 307	19 895
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ramanslag)									
1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ram)	92 572	136 880				-79 550	149 902	105 618	44 284
Summa utgiftsområde 8	-244 277	7 143 585	0	0	-90 668	6 808 640	6 780 477	28 163	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anstag (belopp i tkr)

Anstag	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2011-01-01 -- 2011-12-31	Utgående överförlags- belopp	Not
UTGIFTSMRÅDE 13 Integration och jämförbarhet									
1:2 Kommunersättningar vid flyktningmottagande (Ramanslag)									
1:2 ap 1 Extra ersättning för mottagna 2010 (Ram)	2 340	152 230	-30 000		-2 340	122 230	71 790	50 440	32
1:2 ap 2 Ny schablonersättning (Ram)		216 227	-96 227			120 000	-4 511	124 511	33
1:2 ap 3 Ersättning för initialet ekonomiskt bistånd (Ram)		84 143	-9 143			75 000	52 902	22 098	34
1:2 ap 10 Grundersättning (Ram)	2 814	156 255			-2 814	156 255	153 982	2 273	
1:2 ap 11 Schablonersättning (Ram)		110 837	1 637 148	362 852	-110 837	2 000 000	1 953 357	46 643	35
1:2 ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m. (Ram)	14 379	190 000	-30 000		-14 379	160 000	104 076	55 924	36
1:2 ap 13 Ersättning för ensamkommande barn (Ram)	-30 780	2 286 000	-242 482			2 012 738	1 553 865	458 873	37
1:2 ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader (Ram)	26	60 000			-26	60 000	59 867	133	
1:2 ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård (Ram)	21 921	180 000	45 000		-21 921	225 000	183 717	41 283	38
1:2 ap 16 Extra ersättning 2007 till 2009 (Ram)	22 640	18 280			-22 640	18 280	10 480	7 800	
Summa utgiftsområde 13	144 177	4 980 283	0	0	-174 957	4 949 503	4 139 525	809 978	
Summa utgiftsområde 8 och 13	-100 100	12 123 868	0	0	-265 625	11 758 143	10 920 002	838 141	

Finansieringsanalys

Belopp i tkr	Not	2011	2010
DRIFT			
Kostnader	39	-2 770 501	-2 770 501
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		2 786 185	2 542 050
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	40	4 760	9 749
Intäkter av bidrag		20 761	16 533
Övriga intäkter		2 491	1 654
Summa medel som tillförs för finansiering av drift		2 814 197	2 569 986
Minskning (+) av kortfristiga fordringar		4 406	-8 840
Ökning (+) av kortfristiga skulder		77 932	50 507
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT		126 034	93 035
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-27 180	-42 480
Investeringar i immateriella tillgångar		-65 518	-56 666
Summa investeringsutgifter		-92 698	-99 146
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		79 158	92 263
- amorteringar		-45 838	-42 925
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		7 286	0
Försäljning av anläggningstillgångar		891	2 823
Aktivering av avskrivningskostnader		124	502
Summa medel som tillförs för finansiering av investeringar		41 621	52 663
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-190	-3 427
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		-51 267	-49 910
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		279 314	232 893
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-34 913	-1 590
Inbetalningar i uppbördssverksamhet		244 401	231 303
Medel som tillförs statsbudgeten från uppbördssverksamhet		-255 657	-216 531
KASSAFLÖDE TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET		-11 256	14 772
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		-8 377 505	-8 427 476
Finansiella kostnader		-180	-842
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		259 189	137 716
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-8 118 496	-8 290 602
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		8 115 241	8 288 345
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag		0	1 014
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		0	93
Finansiella intäkter		978	2 818
Summa medel som tillförs för finansiering av transfereringsverksamhet		8 116 219	8 292 270
KASSAFLÖDE TILL TRANSFERERINGSVERKSAMHET		-2 277	1 668
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		61 234	59 565
Belopp i tkr		2011	2010
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		283 598	224 033
Ökning (+) av kassa och bank		1 796	-329
Ökning (+) av tillgodohavande Riksgäldskontoret		165 992	-51 300
Minskning (-) av avräkning med statsverket		-106 554	111 194
Summa förändring av likvida medel		61 234	59 565
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		344 832	283 598

Tilläggsupplysningar och noter

Åtgärder 2012 med anledning av brister i den interna styrningen och kontrollen

Verket har under 2011 arbetat med att åtgärda de brister som lyftes fram i årsredovisningen 2010 beträffande upphandling tillfälligt anläggningsboende och betalning av hyra.

De åtgärder som har vidtagits under 2011 för att komma till rätta med konstaterade brister är vid årets slut ännu inte fullt ut genomförda. Vissa brister kvarstår därför. Exempelvis inledes under 2011 en ramavtalsupphandling av platser för tillfälligt anläggningsboende. Anbudshanteringen beräknas pågå fram till mars 2012.

En översyn görs också av inköpsprocessen och inköpsorganisationen. Denna översyn har kommit att sammanfalla med verkets förberedelser inför det obligatoriska införandet av "e-handel" den 31 december 2012.

Inom ramen för förbättringsarbetet är ambitionen att förtydliga följande: Vilka får beställa, hur beställning ska genomföras (direktupphandling, avrop, upphandling etc.) leveranskontroll, attest med produkt-, leverans- och priskontroll, utbetalningsorder, betalning och kvalitetsuppföljning. Det ska finnas tydliga riktlinjer, god kompetens i varje led samt granskning och uppföljning.

Genomförandet av dessa åtgärder kommer att ytterligare stärka kvaliteten vid upphandling av tillfälligt anläggningsboende. Det kommer dessutom att bidra till en ökad efterlevnad av det administrativa regelverket.

Migrationsverkets chefer och medarbetare ska fortsatt arbeta i enlighet med den process som följer av förordningen om intern styrning och kontroll. De olika processtegen omfattar riskanalys, kontrollåtgärder och uppföljning. Migrationsverket kommer under 2012 att följa upp kontrollåtgärder.

Kommentarer till finansiella delarna

Belopp redovisas i tkr där inte annat anges. Avrundningsdifferenser gör att totalsumman inte alltid stämmer vid summering av delposterna.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Förändrade redovisningsprinciper

Migrationsverket har ändrat redovisningen av kostnader för läkemedel för asylsökande från kostnadsmässig redovisning till kassamässig redovisning. Ändringen har skett efter förändring av Anslagsförordningen (2011:223) och i enlighet med Ekonomistyrningsverkets anvisningar.

Likvida medel/betalningar

Migrationsverket har två betalningsflöden. I räntebärande flöde finns anslag 1:1 Migrationsverket. Övriga anslag är icke räntebärande.

Värderingar av fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I januari faktiskt utbetalad löne-skuld har bokförts under övriga skulder. Skulder i utländsk valuta har värderats till kurs som gällde den 31 december 2011.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärdé på minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider.

Materiella anläggningstillgångar:

Datorutrustning	3-5 år
Bilar	5 år
Inventarier i anläggningsboende	3 år
Övriga inventarier och maskiner	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	kvarvarande hyrestid om den bedöms uppgå till 3 år eller längre tid

Immateriella anläggningstillgångar:

Licenser och programvaror	3-5 år
Utgifter för utveckling	3-5 år

Vid utrustning av nya enheter har de inventarier som inte var för sig uppfyllt definitionen på anläggningstillgångar lagts samman till en "fungerande enhet" och aktiverats.

Aktiverade utgifter för utveckling börjar avskrivas när de tas i bruk.

Periodavgränsningsposter

Förutbetalda kostnader och intäkter samt upplupna kostnader och intäkter bokförs som periodavgränsningspost, om beloppet överstiger 100 tkr.

Avsättningar

Under posten redovisas avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt övriga avsättningar. Som övrig avsättning redovisas avsättning för kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder samt lön till personal som inte har arbetsplikt under ordinarie uppsägningstid. Även avvecklingskostnader för lokaler, engångspremier till SPV samt tvister redovisas som övrig avsättning.

Brytdag

Brytdagen, som är gemensam för statsförvaltningen, inföll den 5 januari 2012. Fakturor och dylikt för år 2011 måste ha inkommit senast brytdagen för att ingå i den lopande redovisningen.

Undantag från EA-regler

Enligt regleringsbrevet undantas Migrationsverket från kravet enligt 3 kap 1 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag när det gäller redovisningen av grunder för beviljade tillstånd samt antalet utlänningar som ansökt om asyl fördelade efter medborgarskap, kön och ålder.

Migrationsverket medges också undantag från bestämmelsen i 5§ Kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) samt 16§ Anslagsförordningen (1996:1189) för anläggningstillgångar

som helt eller till väsentlig del finansieras från anslaget 1:8. Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar. Undantaget omfattar hela finansieringen av berörda anläggningstillgångar även eventuell del som belastar annat än angivet anslag. Berörda anläggningstillgångar ska till sin helhet anslagsfinansieras. Anslaget skaavräknas det år anskaffningen sker och med det belopp som motsvarar anskaffningsvärdet. (Hänvisningarna i regleringsbrevet är skrivna innan förordningarna ändrades i mars 2011. Aktuella paragrafer ska vara 2 kap. 1§ Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) och 125 Anslagsförordningen (2011:223)).

Enligt regleringsbrevet undantas verkets avgiftsbelagda verksamhet från regeln om full kostnadstäckning enligt 5§ första stycket avgiftsförordningen.

Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.
Migrationsverket gör bedömningen att omsättningen i företagsverksamheten inte uppgår till de tröskelvärden på 40 miljoner euro som lagen anger och att lagen därför inte är tillämplig för verkets del.

Uppgifter om Ledningens och insynsrådets ersättningar och förmåner enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Generaldirektör Dan Eliasson erhöll 1 189 341 kronor i lön och skattepliktiga förmåner för år 2011.

Christina Werner erhöll 281 312 kronor i lön under sin tid som vicardirektör 2011 (oktober – december).

Ledamöterna i Migrationsverkets insynsråd erhöll arvoden med 1 450 kronor per sammanträde. Resersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå.

Nedan anges arvode och ersättningar till ledamöter under året.

Mikael Cederbratt	4 350 kr
Gun Drugge	8 700 kr
Lars Gustafsson	7 250 kr
Ulla Hoffmann	8 700 kr
Lotta Hedström	4 350 kr
Monica Werenfels-Röttorp	7 250 kr
Göte Wahlström	5 800 kr

Verkets ledning och insynsrådets ledamöter har haft följande uppdrag som styrelse- eller rådsledamöter:

Dan Eliasson	Försvarshögskolan, Nationella rådet för innovation och kvalité i offentlig verksamhet
Christina Werner	Inga övriga uppdrag
Mikael Cederbratt	Inga övriga uppdrag
Gun Drugge	Lekmannarevisor i Apotekproduktion & Laboratorier AB (APL)
Lars Gustafsson	Inga övriga uppdrag
Ulla Hoffmann	Inga övriga uppdrag
Lotta Hedström	Inga övriga uppdrag
Monica Werenfels-Röttorp	Vinporten AB
Göte Wahlström	Inga övriga uppdrag

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 1

Intäkter av anslag och medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag

Jämförelse mellan medel som anslagsavräknats i balansräkningen och intäkter som redovisas i resultaträkningen

Anslag/Intäkter av anslag	2011	2010
Utgiftsområde 8 Migration		
1:1 Migrationsverket	2 301 154	2 166 322
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	3 727 490	3 480 003
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	386 704	324 418
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	213 204	176 369
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	46 307	63 514
1:8 Från EU- budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	105 618	114 175
Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet		
1:2 Kommunerersättningar vid flyktingmottagande	4 139 525	4 515 543
Avräknat anslag	10 920 002	10 840 344
Intäkter av anslag enligt resultaträkning	2 786 185	2 542 050
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag enligt resultaträkningen	8 115 241	8 288 345
Summa intäkter	10 901 426	10 830 395
Differens ¹⁾	18 576	9 949

¹⁾11 290 tkr av differensen motsvarar en minskning av semesterlöneskuld sparad före 2009 och som tagits ut under 2011 och bokförts direkt mot anslaget. 7 286 tkr avser anläggningstillgångar finansierade med anslagsmedel.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Typ av intäkt	2011	2010
Intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen	4 388	9 465 ²⁾
Offentligrättsliga avgifter som disponeras av myndigheten	46	79
Intäkter av andra ersättningar:		
Icke statliga medel enligt 1§ kap. 6 Kapitalförsörjningsförordningen	326	205
Realisationsvinst ¹⁾	790	2 756
Summa	5 550	12 505

Specifikation av "Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt 4 § Avgiftsförordningen"

Typ av intäkt	2011	2010
Lokaler	426	132
Konsultuppdrag	4 430	9 132
Övriga intäkter	-468	201
Summa	4 388	9 465

Specifikation av "Intäkter av icke statliga medel enligt 1§ kap. 6 Kapitalförsörjningsförordningen"

Typ av intäkt	2011	2010
Skadestånd och försäkringsersättningar	316	124
Övriga ersättningar	10	81
Summa	326	205

¹⁾ Realisationsförlust för 2011 uppgår till 16 tkr, som redovisas under övriga driftkostnader i resultaträkningen.

²⁾ År 2010 är omräknat då en periodiseringspost tidigare år felaktigt redovisats som intäkt av övriga ersättningar.

Not 3

Intäkter av bidrag

Intäkter	2011	2010
Bidrag från EU	16 702	8 523
Bidrag från övriga länder och internationella organisationer	500	-135
Bidrag från statliga myndigheter	9 947	7 854
- anställningsstöd	3 288	1 311
- lönebidrag	1 072	520
Övriga	0	1 017
Periodiseringsposter	-10 748	-2 557
Summa	20 761	16 533

Not 4

Finansiella intäkter

Intäkter	2011	2010
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	2 007	125
Kursvinster	283	891
Övriga ränteintäkter	201	638
Summa finansiella intäkter verksamhet	2 491	1 654
Kursvinster transfereringsverksamhet	978	2 818
Summa finansiella intäkter transfereringar	978	2 818

Not 5

Kostnader för personal

Kostnader	2011	2010
Asyl	-964 963	-913 411
Besök och bosättning	-238 153	-223 113
Medborgarskap	-20 592	-19 592
Samkostnader inkl. förvaltningsprocess	-393 425	-345 042
Summa	-1 617 133	-1 501 158
därav lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgift, pensions- premier o andra avgifter enligt lag)	-1 098 639	-1 018 835

Not 6

Kostnader för lokaler

Ökningen av lokalkostnaderna beror till största delen på att allt fler asylsökande väljer att bo i anläggningsboende (ABO). Antalet personer med uppehållstillstånd i anläggningsboende har också ökat under året till följd av fördjöning i bosättningsprocessen i kombination med att ett stort antal asylsökande beviljats uppehållstillstånd. Detta har inneburit att verket fått hyra tillfälliga anläggningsboenden till en högre kostnad än ordinarie boenden.

Not 7

Övriga driftskostnader

Ökningen av övriga driftkostnader beror delvis på ökade kostnader för sängkläder, livsmedel m.m. relaterat till ett stort antal asylsökande i anläggningsboenden. Även kostnaderna för tolk och översättning har ökat under 2011. Det förklaras av att verket handlagt fler komplexa asylärenden och färre ärenden rörande omedelbar verkställighet. Under året har uppehållstillståndskort införts, dessa är gemensamma för alla EU-länder. Uppehållstillståndskorten är betydligt dyrare än tidigare använda tillståndsmärken vilket också förklarar en stor del av ökningen av övriga driftkostnader.

Not 8

Finansiella kostnader

Kostnader	2011	2010
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	-55	-70
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	-1 703	-443
Dröjsmålsräntor	-88	-99
Övriga räntor	-66	-920
Kursförluster	-139	-314
Summa finansiella kostnader verksamhet	-2 051	-1 846
Kursförluster transfereringsverksamhet	-180	-842
Summa finansiella kostnader transfereringar	-180	-842

Not 9

Saldo Uppbördsverksamhet

Skillnaden mellan intäkter och medel som tillförts statsbudgeten består främst av periodiseringssposter avseende Europeiska flyktingfonden och Återvändandefonden. Förändringen jämfört med föregående år beror på fondernas olika programår och tidpunkterna för utbetalning från Kommissionen, t.ex. var utbetalningarna från Kommissionen lägre 2011 än tidigare år.

Not 10

Lämnade bidrag

Bidrag	2011	2010
Mottagning m.m:		
Dagersättning, boendeersättning, särskilda bidrag	-650 998	-674 586
Ersättning enligt sjukvårdsförordning:		
Schablonersättning, sjukvård	-539 061	-531 966
Kostnadskrävande vård	-138 261	-113 748
Sjuk-, hälso- och tandvård (förvar)	-2 102	-1 972
Hälsoundersökningar/hälsosamtal	-30 864	-27 327
Läkemedel	-33 967	-36 240
Delsumma	-744 255	-711 253
Ersättning enligt asylersättnings- förordningen:		
Ersättning för skolkostnader	-352 860	-317 497
Placering av barn i annat hem än barnets eget	-125 765	-113 166
Placeringskostnader ensamkommande barn	-1 195 798	-1 145 602
Bistånd åt utlänningar (till kommuner)	-1 698	-2 402
Utredningskostnader för ensamkommande barn	-61 547	-49 537
God man	-53 957	-49 145
Extraordinära kostnader	-6 408	-1 775
Delsumma	-1 798 033	-1 679 124
Kostnader för organiserad sysselsättning:		
Svenskundervisning	-13 809	-28 605
Övriga kostnader	-6 888	-16 675
Delsumma	-20 697	-45 280
Övrig omsorg och omvärdnad:		
Barnomsorg	-75	-298
Placering av familjer och vuxna	-48 964	-33 784
Övriga kostnader	-11 509	-12 083
Delsumma	-60 548	-46 165
Övriga lämnade bidrag:		
Förebyggande stödinsatser för barn (till kommuner)	-50 000	-50 000
Övrigt	-104	-96
Delsumma	-50 104	-50 096
Återetableringsstöd	-20 088	-46 406
Delsumma mottagning m.m	-3 344 723	-3 252 910

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Forts not 10 lämnade bidrag	2011	2010
Kostnader för Kommunerättnings vid flyktingmottagande		
Extra ersättning 2010 (1:2 ap 1)	-64 020	-90 050
Ny schablonersättning (1:2 ap 2) ¹⁾	-43 551	-7 260
Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd (1:2 ap 3)	-54 486	-3 724
Grundersättning (1:2 ap 10)	-153 982	-151 956
Schablonersättning (1:2 ap 11) ¹⁾	-1 835 926	-2 794 732
Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m. (1:2 ap 12)	-96 534	-102 133
Ersättning för ensamkommande barn (1:2 ap 13)	-1 843 719	-1 091 300
Ersättning för vissa särskilda kostnader (1:2 ap 14)	-60 602	-103 229
Ersättning för stöd, service, hälso och sjukvård (1:2 ap 15)	-193 060	-172 716
Extra ersättning 2007 till 2009 (1:2 ap 16)	-9 120	-40 876
Delsumma	-4 355 000	-4 557 976
Bidrag Övrigt		
Bidrag migrationspolitiska åtgärder	-384 358	-322 092
Ersättning till offentliga biträden	-207 712	-177 735
Bidrag utresor för avvisade och utvisade	-39 700	-59 814
Europeiska flyktingfonden	-46 012	-55 840
Finansierade med "externa medel"	0	-1 109
Delsumma	-677 782	-616 590
Summa lämnade bidrag	-8 377 505	-8 427 476

¹⁾Schablonersättningarna har minskat till följd av att utbetalningar från Migrationsverket för personer som omfattas av etableringsreformen sker till ett lägre belopp.

Anslagsposten 1:2 ap 2 Ny schablonersättning avser ersättning för personer med uppehållstillstånd som omfattas av etableringsreformen. Anslagsposten 1:2 ap 11 Schablonersättning avser ersättningar för personer som inte omfattas av etableringsreformen.

Not 11

Årets kapitalförändring

Specifikation	2011	2010
Avskrivningar (exkl. avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet)	-36	-60
Periodiseringsposter i uppbördssavsnittet	23 657	16 362
Periodiseringsposter i transfereringsavsnittet	-261 466	-136 048
Summa	-237 845	-119 746

Not 12

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	2011-12-31	2010-12-31
Anskaffningsvärde, ingående balans	267 226	221 443
Årets anskaffningar	65 518	56 666
avgår avyttrade anläggningar	-482	-10 883
Anskaffningsvärde, utgående balans	332 262	267 226
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-117 523	-121 228
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-14 892	-7 178
avgår avskrivning avyttrade anläggningar	482	10 883
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-131 933	-117 523
Bokfört värde	200 329	149 703

Ökningen av bokfört värde år 2011 beror främst på årets nyaktiveringar i VLS-projektet och e-migration.

Not 13

Materiella anläggningstillgångar

Specifikation	2011-12-31	2010-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffningsvärde, ingående balans	97 064	89 857
Årets anskaffningar och överföringar	3 337	10 291
avgår avyttrade anläggningar	-3 720	-3 084
Anskaffningsvärde, utgående balans	96 681	97 064
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-82 626	-75 063
Årets avskrivningar	-8 438	-10 629
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	3 719	3 066
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-87 345	-82 626
Bokfört värde	9 336	14 437
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Anskaffningsvärde, ingående balans	306 323	297 617
Årets anskaffningar	23 843	32 189
avgår avyttrade anläggningar	-43 207	-23 483
Anskaffningsvärde, utgående balans	286 959	306 323
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-247 886	-245 380
Årets avskrivningar	-24 936	-25 482
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	43 091	22 976
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-229 731	-247 886
Bokfört värde	57 228	58 437

Not 14

Periodavgränsningsposter

Specifikation	2011-12-31	2010-12-31
Förutbetalda kostnader		
Hyror	67 789	69 151
Datatjänster m.m.	14 563	14 529
Viseringsmärken m.m.	2 840	7 404
Övrigt	853	1 373
Delsumma	86 045	92 457
Upplupna bidragsintäkter		
Övriga upplupna intäkter	3 764	5 061
EU-Kommissionen ¹⁾	53 100	17 713
Övrigt	256	2 856
Delsumma	53 356	20 569
Summa	143 165	118 087

¹⁾Det finns en viss osäkerhet i verkets fordran mot EU-kommissionen beroende på oklarheter kring regeltolkningen avseende programår 2008.

Not 15

Avräkning med statsverket

Specifikation	2011-12-31	2010-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-1 020	-144
Redovisat mot inkomsttitel	-255 657	-216 531
Uppbörsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	256 129	215 655
Skulder avseende Uppbörd	-548	-1 020
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	64 665	49 447
Redovisat mot anslag	8 618 849	8 674 022
Medel hämförbara till transferringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-8 596 132	-8 658 804
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	87 382	64 665
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	133 297	26 988
Redovisat mot anslag	2 301 154	2 166 322
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-2 416 981	-2 060 013
Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	17 470	133 297
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	74 659	84 677
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-11 290	-10 018
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	63 369	74 659
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	-981	-1 542
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	402 017	343 012
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-8 744 646	-8 785 600
Betalningar hämförbara till anslag och inkomsttitlar	8 340 003	8 443 149
Övriga skulder på statens centralkonto i Riksbanken	-3 607	-981
Summa Avräkning med statsverket	164 066	270 620

Not 16

Räntekonto i Riksgäldskontoret

Beviljad kreditram uppgår till 210 000 tkr, vilket är en ökning med 4 000 tkr jämfört med år 2010. Migrationsverket har som mest utnyttjat räntekontokrediten med 92 819 tkr i januari 2011. Vid årets slut har föregående års underskott på -1 936 tkr bytts ut till ett positivt saldo på 165 992 tkr. Ökningen av saldot är till största delen häftig till resursförbrukning i förhållande till tilldelade anslagsmedel.

Not 17

Statsskapital

Specifikation	2011	2010
Ingående balans	133	1 106
Kapitalförändring från föregående år	7 226	-973
Utgående balans	7 359	133

Under 2011 har anläggningstillgångar finansierade med anslag anskaffats för 7 286 tkr som främst avser utveckling av immateriella anläggningstillgångar.

Not 18

Balanserad kapitalförändring

Specifikation	Ingående balans 2011-01-01	Årets kapital- förändring 2010 ¹⁾	Utgående balans 2011-12-31
Ingående balans	-1 217 623		-1 217 623
Omf 2010 års kapitalförändring, periodisering uppbörd		16 361	16 361
Omf 2010 års kapitalförändring, periodisering		-136 047	-136 047
Summa	-1 217 623	-119 686	-1 337 308

¹⁾ Årets kapitalförändring 2010 uppgick till 119 746 tkr varav 60 tkr överförs till statsskapital

Not 19

Kapitalförändring enligt resultaträkningen

Se not 11.

Not 20

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Specifikation	2011-12-31	2010-12-31
Ingående avsättning	10 689	8 080
Årets pensionskostnad	1 141	7 675
Årets pensionsutbetalningar	-3 215	-5 066
Utgående avsättning	8 615	10 689

Not 21

Övriga avsättningar

Specifikation	2011-12-31	2010-12-31
Engångspremier SPV	658	3 422
Särskild löneskatt SPV	160	830
Kompetensväxlingsåtgärder	20 468	17 235
Avsättning för personal	1 718	2 637
Avsättning för lokaler	470	745
Tvister	64	230
Utgående avsättning	23 538	25 099

Not 22

Lån i Riksgäldskontoret

Specifikation	2011	2010
Ingående skuld	206 793	157 456
Lån upptagna under året	79 158	92 262
Årets amorteringar	-45 838	-42 925
Utgående skuld	240 113	206 793
Beviljad låneram	254 000	286 000

Av befinnliga lån avser 67 767 tkr kreditiv för finansiering av utveckling av immateriella anläggningstillgångar. Ännu ej belånade tillgångar avseende anskaffningar under december 2011 uppgår till 19 457 tkr.

Not 23

Periodavgränsningsposter

Specifikation	2011-12-31	2010-12-31
Upplupna kostnader		
Placering barn	955 022	652 766
Sjuk- och hälsovård	270 730	242 895
Semesterlöneskuld (inklusive sociala avgifter)	122 701	112 415
Ubildning	133 908	114 199
Schablonersättningar vid flyktingmottagande mfl övriga transfereringar	195 288	279 598
Offentliga biträden	38 578	44 070
Lönekostnader	3 672	7 809
Övrigt	25 314	16 113
Delsumma	1 745 213	1 469 865
Oförbrukade bidrag		
Bidrag från icke statliga organisationer	11 339	4 664
Bidrag från annan statlig myndighet	12 689	9 913
Delsumma	24 028	14 577
Övriga förutbetalda intäkter	45 352	33 266
Summa	1 814 593	1 517 708

Not 24

Övriga ansvarsförbindelser

Migrationsverkets ansvarsförbindelser avser

- Konkurrensverket har lämnat in en ansökan om upphandlingskostnadsavgift hos Förvaltningsrätten i Linköping. Dom i målet har meddelats 2012-02-14. Migrationsverket har ännu inte tagit ställning till om domen kommer att överklagas.
- Hewal Fastigheter AB har lämnat in en stämningsansökan om skadestånd enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) till Norrköpings tingsrätt. Dom i målet har inte meddelats.
- Karlskronan AB har genom ombud meddelat sin avsikt att lämna in en stämningsansökan om skadestånd för förstörd egendom, stilleståndskostnader m.m. Någon stämningsansökan har inte delgivits Migrationsverket.
- Crawford & Company AB har riktat ett regresskrav mot Migrationsverket avseende en brandskada på ett boende för asylsökande. Migrationsverket har bestritt kravet.
- Ånge fastighetsbolag AB har framställt krav på Migrationsverket avseende kostnader för återställande av lägenheter för asylsökande som Migrationsverket tidigare hyrt. Migrationsverkets ombud bedömer att kraven är grundlös.

NOTER TILL ANSLAGSREDOVISNING

För budgetåret 2011 tilldelades Migrationsverket medel från Justitiedepartementet enligt regleringsbrev, regeringsbeslut II:3, 2010-12-22 (Ju2010/9791/SIM m.fl.). Från Integrations- och jämställdhetsdepartementet tilldelades Migrationsverket medel för utgiftsområde 13 enligt regleringsbrev, regeringsbeslut II:13, 2010-12-16 (IJ2010/2190/IU m.fl.).

För budgetåret 2011 har Justitiedepartementet beslutat om fyra ändringar av Migrationsverkets regleringsbrev. Ändringarna är beslutade i regeringsbeslut II:2, 2011-04-28 (Ju2011/3035/SIM), regeringsbeslut II:1, 2011-06-30 (Ju2011/4897/SIM m.fl.), regeringsbeslut II:1, 2011-11-24 (Ju2011/7663/SIM m.fl.) och regeringsbeslut II:1 (Ju2011/9160/SIM m.fl.)

För utgiftsområde 13 har Arbetsmarknadsdepartementet beslutat om två ändringar av Migrationsverkets regleringsbrev. Ändringarna är beslutade i regeringsbeslut II:2, 2011-10-06 (A2011/3723/IU) och regeringsbeslut II:3, 2011-12-01 (A2011/4350/IU m.fl.)

Not 25

1:1 ap 1 Migrationsverket

Anslagskrediten har under året utökats med 85 000 tkr till 157 509 tkr. Av den har verket utnyttjat 17 470 tkr. Det relativt låga utnyttjandet av anslagskrediten förklaras till stor del av att rekryteringen för att utöka kapaciteten för att pröva asyl- och tillståndsärenden har skett i längsammare takt än beräknat.

Not 26

1:2 ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting

Under året har anslagsposten ökats med 705 000 tkr. Anslagskrediten har utökats med 74 338 tkr till 210 525 tkr. Verket har utnyttjat 131 548 tkr av anslagskrediten.

Not 27

1:2 ap 3 Boende för asylsökande

Anslagsposten har under året ökats med 170 000 tkr. Anslagskrediten har utökats med 24 132 tkr till 39 264 tkr. Av den har verket utnyttjat 13 845 tkr. Främsta orsaken till utnyttjandet av anslagskrediten är bl.a. att allt fler asylsökande väljer att bo i anläggningsboende (ABO). Antalet personer med uppehållstillstånd i anläggningsboende har också ökat under året till följd av fördräjning i bosättningsprocessen i kombination med att ett stort antal asylsökande beviljats uppehållstillstånd. Detta har inneburit att verket fått avtala om mer kostsamma boenden än beräknat.

Not 28

1:3 ap 6 Vidarebosättning m.m.

I enlighet med regleringsbrevet har ett schabloniserat belopp omförlagts till anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. För 2011 har 365 180 tkr belastat anslagsposten i juni och december 2011. Beloppet motsvarar 1 900 överförda flyktingar multiplicerat med 192 200 kr.

Anslagsposten har genom omdisponering inom anslaget ökats med 1 500 tkr. Anslaget beräknas för överföring av 1 900 personer. År 2009 överförde verket 1 950 flyktingar till följd av att brytpunkten för beräkning av överförda flyktingar ändrades genom ett regeringsbeslut. Detta medförde att anslagskrediten utnyttjades med 8 259 tkr. År 2010 överfördes 1 858 flyktingar, vilket medförde ett utnyttjande av anslagskrediten med 1 367 tkr. Anslagskrediten för 2011 har inte utnyttjats.

Not 29

1:3 ap 8 Anhörigresor

Anslagsposten har under året minskats med 1 500 tkr genom omdisponering inom anslaget.

Not 30

1:6 ap 2 Migrationsverket

Det höga utgående överföringsbeloppet förklaras med att offentliga biträden har förordnats i mindre utsträckning än beräknat. Detta till följd av att färre asylärenden än beräknat har avgjorts då rekryteringen för att utöka kapaciteten för att pröva asyl- och tillståndsärenden har skett i längsammare takt än planerat.

Not 31

1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Det höga utgående överföringsbeloppet beror på att granskning av slutrapparter och därmed slututbetalningar för Europeiska flyktingfonden (ERF) III:s andra programår (2009) kraftigt försenats. Därtill har kontrakt för ERF III och Återvändandefonden programår 2012 inte kunnat färdigställas under 2011 i planerad utsträckning och försiktig för dessa projekt har därför inte utbetalats.

Not 32

1:2 ap 1 Extra ersättning för mottagna 2010

Anslagsposten har under året minskats med 30 000 tkr till följd av omdisponering inom anslaget.

Not 33

1:2 ap 2 Ny schablonersättning

Under året har anslagsposten minskats med 96 227 tkr till följd av omdisponering inom anslaget. Att anslagsposten har ett högre utgående överföringsbelopp än totalt disponibelt belopp beror bl.a. på att ett schabloniserat belopp omförlagts från anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder i enlighet med regleringsbrevet. 365 180 tkr har tillförlits anslagsposten i juni och december 2011. Beloppet motsvarar 1 900 överförda flyktingar multiplicerat med 192 200 kr.

Not 34

1:2 ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd

Anslagsposten har under året minskats med 9 143 tkr till följd av omdisponering inom anslaget.

Not 35

1:2 ap 11 Schablonersättning

Anslagsposten har ökat med 362 852 tkr under året till följd av omdisponering inom anslaget.

Not 36

1:2 ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.

Under året har anslagsposten minskats med 30 000 tkr till följd av omdisponering inom anslaget.

Not 37

1:2 ap 13 Ersättning för ensamkommande barn

Anslagsposten har under året minskats med 242 482 tkr. Det höga utgående överföringsbeloppet beror på att ett stort antal ansökningar som avser 2011 ännu inte betalats ut. Beloppet har periodiseras men inte belastat anslaget i enlighet med reglerna för anslagsavräkning av transfereringar.

Not 38

1:2 ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård

Anslagsposten har under året ökats med 45 000 tkr.

NOTER TILL FINANSIERINGSANALYSEN

Not 39

	2011	2010
Kostnader enligt resultaträkningen	-2 815 023	-2 572 802
Justeringer:		
Avskrivningar	48 141	42 787
Realisationsförlust	16	459
Avsättningar	-3 635	10 938
Kostnader enligt finansieringsanalysen	-2 770 501	-2 518 618

Not 40

	2011	2010
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	5 550	12 505
Justeringer:		
Realisationsvinst	-790	-2 756
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	4 760	9 749

Förklaringar till bilagorna

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl.

Konventionsflyktingar

AF Flykting UtL kap 4:1§ (Genevekonventionen)

Alternativt skyddsbehövande

AT Tortyr, alternativt skyddsbehövande 4 kap 2 §

AC Väpnad konflikt, alternativt skyddsbehövande 4 kap 2 §

Övriga skyddsbehov

AV Väpnad konflikt, övrig skyddsbehövande 4 kap 2 a §

AS Svåra motsättningar, övrig skyddsbehövande 4 kap 2 a §

KV Organiserad överföring av flyktingar m.m. (kvot)

G Synnerligen ömmande omständigheter 5 kap 6 §

Grunder för beviljade tillstånd efter verkställighetshindersprövning

M4 Hinder mottagarlandet tar inte emot

M5 Medicinska hinder

M6 Hinder annan särskild anledning

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga

B Anhöriga till personer som bor i Sverige, exklusive personer under K

B3 Anknytning på grund av tidigare vistelse i Sverige

B4 Annan anhörig som har ingått i samma hushållsgemenskap som någon som bor i Sverige eller som har uppehållstillstånd för bosättning i Sverige

B5 Anhöriginvandring som regleras av EG-direktiv

B6 Anhöriginvandring som regleras av nationell lagstiftning

B7 Försörjningskravet uppfyllt

B8 Försörjningskravet inte uppfyllt, men särskilda skäl

CA Anhörig till gästforskare

CB Anhöriga till egna företagare

CG Anhöriga till arbetstagare

K Anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått uppehållstillstånd av flyktlingskäl, som skyddsbehövande i övrigt eller på humanitära grunder

K1 Anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd enligt den tillfälliga lagen

K4 Annan flyktinganhörig till personer som bor i Sverige, som fått uppehållstillstånd av flyktlingskäl, som skyddsbehövande i övrigt eller på humanitära grunder

K7 Försörjningskrav uppfyllt för anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd av flyktlingskäl eller humanitära grunder

K8 Försörjningskrav ej uppfyllt, särskilt skäl för anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd av flyktlingskäl eller humanitära grunder

Tillstånd enligt EES-avtalet

R1 Arbetstagare

R2 Egenföretagare

R4 Studerande

R5 Pensionär

R6 Make/maka/barn

R7 Föräldrar

Q1 Make/maka/sambo/barn som beviljats uppehållskort

Q2 Föräldrar/barn över 21 som beviljats uppehållskort

Beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land samt medborgare i Schweiz

H1 Arbetstagare

H2 Egenföretagare

H4 Studerande

H5 Pensionär

H6 Make/maka/barn

LS/LT Avtal Schweiz

Tidsbegränsade uppehållstillstånd:

T2 Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av amärkning på skötsamhet

T3 Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av humanitära/medicinska skäl

T4 Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder

T9 Tidsbegränsat tillstånd, förundersökning/huvudförhandling i brottmål

Arbetsmarknad

C0 Arbetstagare

C7 Arbetstagare asyl

C8 Arbetstagare visum

C9 Arbetstagare tidigare student

CF Egna företagare

CH Aupair

CI Idrottsutövare/tränare

CP Praktikanter

CR Gästforskare EU-dirketiv

CU Artister

CW Ungdomsutbyte

Övriga tillstånd

D Gäststuderande

F Adoptivbarn

Bilaga 1

Asylansökningar 2011

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Totalt
Afghanistan	Under 18 år	2 469
	Mellan 18-64 år	1 631
	Över 64 år	22
	Män	3 125
	Kvinnor	997
	Totalt	4 122
Somalia	Under 18 år	730
	Mellan 18-64 år	3 158
	Över 64 år	93
	Män	2 709
	Kvinnor	1 272
	Totalt	3 981
Serbien	Under 18 år	1 223
	Mellan 18-64 år	1 466
	Över 64 år	16
	Män	1 391
	Kvinnor	1 314
	Totalt	2 705
Eritrea	Under 18 år	370
	Mellan 18-64 år	1 250
	Över 64 år	27
	Män	855
	Kvinnor	792
	Totalt	1 647
Irak	Under 18 år	338
	Mellan 18-64 år	1 160
	Över 64 år	135
	Män	968
	Kvinnor	665
	Totalt	1 633
Kosovo	Under 18 år	536
	Mellan 18-64 år	661
	Över 64 år	13
	Män	668
	Kvinnor	542
	Totalt	1 210
Iran	Under 18 år	215
	Mellan 18-64 år	888
	Över 64 år	17
	Män	668
	Kvinnor	452
	Totalt	1 120
Övriga	Under 18 år	3 818
	Mellan 18-64 år	9 281
	Över 64 år	131
	Män	8 556
	Kvinnor	4 674
	Totalt	13 230
TOTALT	Under 18 år	9 699
	Mellan 18-64 år	19 495
	Över 64 år	454
	Män	18 940
	Kvinnor	10 708
	Totalt	29 648

Asylansökningar ensamkommande barn 2011

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Totalt
Afghanistan	0-6 år	4
	7-12 år	71
	13-17 år	1 618
	Pojkar	1 595
	Flickor	98
	Totalt	1 693
Somalia	0-6 år	15
	7-12 år	28
	13-17 år	208
	Pojkar	190
	Flickor	61
	Totalt	251
Serbien	0-6 år	10
	7-12 år	7
	13-17 år	50
	Pojkar	22
	Flickor	45
	Totalt	67
Eritrea	0-6 år	2
	7-12 år	5
	13-17 år	57
	Pojkar	23
	Flickor	41
	Totalt	64
Irak	0-6 år	4
	7-12 år	6
	13-17 år	54
	Pojkar	49
	Flickor	15
	Totalt	64
Algeriet	0-6 år	
	7-12 år	
	13-17 år	
	Pojkar	
	Flickor	
	Totalt	54
Etiopien	0-6 år	1
	7-12 år	4
	13-17 år	26
	Pojkar	7
	Flickor	24
	Totalt	31
Övriga	0-6 år	23
	7-12 år	24
	13-17 år	386
	Pojkar	317
	Flickor	116
	Totalt	433
TOTALT	0-6 år	59
	7-12 år	145
	13-17 år	2 453
	Pojkar	2 257
	Flickor	400
	Totalt	2 657

Bilaga 2

Självmant återvändande (inkl Dublinären) 2009-2011, fördelat på medborgarskap

Medborgarskap	År	Antal	varav inom 14 dagar	varav inom 28 dagar	Genomsnittlig handläggningstid
Serbien	2009	477	62	122	101
	2010	3 987	1 517	2 501	45
	2011	2 622	589	1 020	63
Makedonien	2009	46	10	22	67
	2010	407	153	271	30
	2011	858	371	575	33
Irak	2009	2 374	256	743	59
	2010	1 495	71	207	110
	2011	735	62	158	149
Kosovo	2009	543	77	203	62
	2010	645	76	159	85
	2011	582	47	142	101
Ryssland	2009	420	108	176	85
	2010	330	61	123	63
	2011	407	70	152	99
Mongoliet	2009	182	50	92	54
	2010	194	38	74	76
	2011	270	59	103	76
Somalia	2009	234	19	70	51
	2010	478	17	100	78
	2011	268	12	77	64
Iran	2009	188	53	92	69
	2010	218	50	109	60
	2011	255	60	110	64
Statslös	2009	146	29	49	156
	2010	170	19	56	114
	2011	253	15	45	140
Bosnien och Hercegovina	2009	110	24	36	111
	2010	63	14	22	92
	2011	177	63	102	52
Azerbajdzjan	2009	126	31	51	68
	2010	108	32	51	51
	2011	163	35	57	99
Övriga	2009	2 655	573	957	95
	2010	2 849	547	1 023	88
	2011	3 15	737	1 303	80
SUMMA	2009	7 501	1 292	2 613	79
	2010	10 944	2 595	4 696	71
	2011	9 741	2 120	3 844	79

Bilaga 3

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl. 2011

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod							
		AF	AT	AC	AV	AS	KV	G	Totalt
Afghanistan	Under 18 år	190	360	746	8	163	192	513	2 172
	därav barn utan vårdnadshavare	57	223	681	6	106	3	470	1 546
	Mellan 18-64 år	257	253	125	7	58	205	46	951
	Över 64 år	2	3	8	3	1	7	7	31
	Män	238	452	777	14	152	174	501	2 308
	Kvinnor	211	164	102	4	70	230	65	846
Totalt		449	616	879	18	222	404	566	3 154
Somalia	Under 18 år	114	66	439	3	6	299	14	941
	därav barn utan vårdnadshavare	33	34	155	1	3	9	9	244
	Mellan 18-64 år	122	253	1 271	119	33	275	4	2 077
	Över 64 år	2	10	88	2	2	13	1	118
	Män	76	215	970	80	25	305	9	1 680
	Kvinnor	162	114	828	44	16	282	10	1 456
Totalt		238	329	1 798	124	41	587	19	3 136
Eritrea	Under 18 år	84	232	2			144	5	467
	därav barn utan vårdnadshavare	18	51				13	3	85
	Mellan 18-64 år	93	775	12			223	3	1 106
	Över 64 år	3	8				2	3	16
	Män	52	509	6			236	3	806
	Kvinnor	128	506	8			133	8	783
Totalt		180	1 015	14			369	11	1 589
Irak	Under 18 år	123	48	2	2	45	3	28	251
	därav barn utan vårdnadshavare	23	10			2		9	44
	Mellan 18-64 år	477	103	1	6	94	8	66	755
	Över 64 år	49	5	2		20	3	21	100
	Män	356	70	2	5	52	5	47	537
	Kvinnor	293	86	3	3	107	9	68	569
Totalt		649	156	5	8	159	14	115	1 106
Iran	Under 18 år	96	16				13	6	131
	därav barn utan vårdnadshavare	8	1				2		11
	Mellan 18-64 år	427	49				20	13	509
	Över 64 år	1	1					2	4
	Män	303	39				21	6	369
	Kvinnor	221	27				12	15	275
Totalt		524	66				33	21	644
Övriga	Under 18 år	234	172	36	34	30	214	362	1 082
	därav barn utan vårdnadshavare	32	32	12	2	3	22	113	216
	Mellan 18-64 år	593	303	45	20	51	273	237	1 522
	Över 64 år	3	4			3	2	14	26
	Män	494	291	50	28	48	256	319	1 486
	Kvinnor	336	188	31	26	36	233	294	1 144
Totalt		830	479	81	54	84	489	613	2 630
TOTALT	Under 18 år	841	894	1 225	47	244	865	928	5 044
	därav barn utan vårdnadshavare	171	351	848	9	114	49	604	2 146
	Mellan 18-64 år	1 969	1 736	1 454	152	236	1 004	369	6 920
	Över 64 år	60	31	98	5	26	27	48	295
	Män	1 519	1 576	1 805	127	277	997	885	7 186
	Kvinnor	1 351	1 085	972	77	229	899	460	5 073
Totalt		2 870	2 661	2 777	204	506	1 896	1 345	12 259

Bilaga 4

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga 2011

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod															Totalt
		B	B3	B4	B5	B6	B7	B8	CA	CB	CG	K	K1	K4	K7	K8	
Irak	Under 18 år	194			6	1	1		15	247	617	7	6				1 094
	Mellan 18-64 år	22	1	4	1 099	162	20	5	6	159	548	20	16	32	3		2 097
	Över 64 år	3			2			1		2	11		4		1		24
	Män	106		2	503	132	4	5	5	157	469	9	6	1	3		1 402
	Kvinnor	113	1	2	604	31	17	1	16	251	707	18	20	31	1		1 813
Thailand	Totalt	219	1	4	1 107	163	21	6	21	408	1 176	27	26	32	4	3 215	
Thailand	Under 18 år	731			11	24				22		1				1	790
	Mellan 18-64 år	10	2		411	1 276			2	1	23				1		1 726
	Över 64 år				1											1	
	Män	349			25	75				21						470	
Kina	Kvinnor	392	2		398	1 225			2	1	24	1			2		2 047
	Totalt	741	2	423	1 300				2	1	45	1			2		2 517
Kina	Under 18 år	80			7				47	9	323						466
	Mellan 18-64 år	1	2		248	275	2		51	11	424	3					1 017
	Över 64 år				1						2					2	
	Män	45	1		45	40	2		30	9	317	1				490	
	Kvinnor	36	1		210	235			68	11	432	2				995	
Indien	Totalt	81	2	255	275	2	98	20	749	3							1 485
Indien	Under 18 år	14							43	2	480	1					540
	Mellan 18-64 år	2			76	27	1		68	7	729	2					912
	Över 64 år																
	Män	7			40	17			28	1	287	2					382
Turkiet	Kvinnor	9			36	10	1		83	8	922	1				1 070	
	Totalt	16		76	27	1	111	9	1 209	3							1 452
Turkiet	Under 18 år	143			2				4	5	307	3					464
	Mellan 18-64 år	12	2	1	398	251	2	1	5	7	167	6					852
	Över 64 år				1	1					1					3	
	Män	74	2		210	181	1	1	4	6	179	3					661
	Kvinnor	81	1		189	73	1		5	6	296	6					658
Iran	Totalt	155	2	1	399	254	2	1	9	12	475	9					1 319
Iran	Under 18 år	64			1	1			18	9	130	30		1			254
	Mellan 18-64 år	11	1	1	417	172		1	24	14	197	46	2	4	1		893
	Över 64 år				1	4	2				4	1				12	
	Män	36	1		132	65		1	8	5	141	30	2				421
Syrien	Kvinnor	39	1	1	290	110			34	18	190	47		5	1	2	738
	Totalt	75	1	2	422	175		1	42	23	331	77	2	5	1	2	1 159
Syrien	Under 18 år	29			1				14	422	22						488
	Mellan 18-64 år	6	1	1	222	130	5		1	4	250	27			1		648
	Över 64 år				1						2					2	
	Män	21			113	62	2		1	10	277	22					508
	Kvinnor	14	1	1	110	68	3		8	397	27				1		630
Övriga	Totalt	35	1	1	223	130	5		1	18	674	49			1		1 138
Övriga	Under 18 år	2 369	6	5	74	41		4	179	64	1 940	702	18	100	2	3	5 507
	Mellan 18-64 år	221	73	18	5 893	5 419	30	10	158	67	1 565	626	28	111	14	5	14 238
	Över 64 år	10	7	3	33	11		1	2	1	8	4		4			84
	Män	1 322	43	6	2 742	2 462	7	7	125	43	1 288	589	23	82	5	6	8 750
TOTALT	Kvinnor	1 278	43	20	3 258	3 009	23	8	214	89	2 225	743	23	133	11	2	11 079
	Totalt	2 600	86	26	6 000	5 471	30	15	339	132	3 513	1 332	46	215	16	8	19 829
TOTALT	Under 18 år	3 624	6	5	100	69	1	4	291	118	3 871	1 376	25	107	2	4	9 603
	Mellan 18-64 år	285	82	25	8 764	7 712	60	17	309	117	3 514	1 258	50	131	48	11	22 383
	Över 64 år		13	7	4	41	14		2	2	1	19	16		8		128
	Män	1 960	46	9	3 810	3 034	16	14	196	79	2 667	1 116	34	88	6	9	13 084
	Kvinnor	1 962	49	25	5 095	4 761	45	9	406	157	4 737	1 534	41	158	44	7	19 030
TOTALT	Totalt	3 922	95	34	8 905	7 795	61	23	602	236	7 404	2 650	75	246	50	16	32 114

Bilaga 5

Grunder för registrering av uppehållsrätt för EES-medborgare och beviljade uppehållskort 2011

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod								Totalt
		R1	R2	R4	R5	R6	R7	Q1	Q2	
Polen	Under 18 år	4	2	3	5	1 120		1		1 135
	Mellan 18-64 år	2 596	301	132	75	799	2			3 905
	Över 64 år	1			35	3	1			40
	Män	1 825	197	75	26	683				2 806
	Kvinnor	776	106	60	89	1 239	3	1		2 274
	Totalt	2 601	303	135	115	1 922	3	1		5 080
Tyskland	Under 18 år	3		39	8	394		1		445
	Mellan 18-64 år	856	40	967	245	227	5			2 340
	Över 64 år				56	2				58
	Män	507	25	418	174	242	1			1 367
	Kvinnor	352	15	588	135	381	4	1		1 476
	Totalt	859	40	1 006	309	623	5	1		2 843
Rumänen	Under 18 år	2		4	3	311				320
	Mellan 18-64 år	1 088	46	110	114	311				1 669
	Över 64 år	1	1		32		2			36
	Män	793	34	49	64	212				1 152
	Kvinnor	298	13	65	85	410	2			873
	Totalt	1 091	47	114	149	622	2			2 025
Litauen	Under 18 år	1			3	303		1		308
	Mellan 18-64 år	633	50	88	25	218	1			1 015
	Över 64 år				3		3			6
	Män	449	36	26	12	188	1	1		713
	Kvinnor	185	14	62	19	333	3			616
	Totalt	634	50	88	31	521	4	1		1 329
Storbritannien	Under 18 år			2	3	189				194
	Mellan 18-64 år	563	20	161	103	121				968
	Över 64 år	2			18					20
	Män	415	19	83	81	121				719
	Kvinnor	150	1	80	43	189				463
	Totalt	565	20	163	124	310				1 182
Frankrike	Under 18 år			14	1	89				104
	Mellan 18-64 år	328	8	410	42	73				861
	Över 64 år				2					2
	Män	215	6	266	28	68				583
	Kvinnor	113	2	158	17	94				384
	Totalt	328	8	424	45	162				967
Lettland	Under 18 år	1		2	4	180				187
	Mellan 18-64 år	477	38	62	21	111		4		713
	Över 64 år				3		1			4
	Män	252	22	16	10	110		3		413
	Kvinnor	226	16	48	18	181	1	1		491
	Totalt	478	38	64	28	291	1	4		904
Övriga	Under 18 år	4		41	13	944		238		1 240
	Mellan 18-64 år	2 743	110	1 476	444	598	11	1 423	3	6 808
	Över 64 år	6	1		85	3	1	4	2	102
	Män	1 903	85	816	279	624	3	705	3	4 418
	Kvinnor	850	26	701	263	921	9	960	2	3 732
	Totalt	2 753	111	1 517	542	1 545	12	1 665	5	8 150
TOTALT	Under 18 år	15	2	105	40	3 530		241		3 933
	Mellan 18-64 år	9 284	613	3 406	1 069	2 458	19	1 427	3	18 279
	Över 64 år	10	2		234	8	8	4	2	268
	Män	6 359	424	1 749	674	2 248	5	709	3	12 171
	Kvinnor	2 950	193	1 762	669	3 748	22	963	2	10 309
	Totalt	9 309	617	3 511	1 343	5 996	27	1 672	5	22 480

Bilaga 6

Grunder för beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land och för medborgare i Schweiz 2011

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod						Totalt
		H1	H2	H4	H5	H6	LS/LT	
Schweiz	Under 18 år						40	40
	Mellan 18-64 år						258	258
	Över 64 år						1	1
	Män						166	166
	Kvinnor						133	133
	Totalt						299	299
Nigeria	Under 18 år						34	34
	Mellan 18-64 år	35					19	54
	Över 64 år							
	Män	31					25	56
	Kvinnor	4					28	32
	Totalt	35					53	88
Pakistan	Under 18 år						22	22
	Mellan 18-64 år	15	1		1	5		22
	Över 64 år							
	Män	12	1		1	11		25
	Kvinnor	3				16		19
	Totalt	15	1		1	27		44
Marocko	Under 18 år						5	5
	Mellan 18-64 år	27				1	4	32
	Över 64 år							
	Män	26			1	4		31
	Kvinnor	1				5		6
	Totalt	27			1	9		37
Ghana	Under 18 år						6	6
	Mellan 18-64 år	17					11	28
	Över 64 år							
	Män	16					3	19
	Kvinnor	1					14	15
	Totalt	17					17	34
Övriga	Under 18 år					1	67	2
	Mellan 18-64 år	108	7	6	5	38	7	171
	Över 64 år					3		3
	Män	71	6	2	5	45	4	133
	Kvinnor	37	1	4	4	60	5	111
	Totalt	108	7	6	9	105	9	244
TOTALT	Under 18 år				1	134	42	177
	Mellan 18-64 år	202	8	6	7	77	265	565
	Över 64 år					3	1	4
	Män	156	7	2	7	88	170	430
	Kvinnor	46	1	4	4	123	138	316
	Totalt	202	8	6	11	211	308	746

Bilaga 7

Grunder för beviljade tillstånd avseende tidsbegränsade uppehållstillstånd 2011

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod				Totalt
		T2	T3	T4	T9	
Bulgarien	Under 18 år				7	7
	Mellan 18-64 år				5	5
	Över 64 år					
	Män				8	8
	Kvinnor				4	4
	Totalt				12	12
Kosovo	Under 18 år		2			2
	Mellan 18-64 år		5			5
	Över 64 år					
	Män		4			4
	Kvinnor		3			3
	Totalt		7			7
Rumänen	Under 18 år					
	Mellan 18-64 år	1			6	7
	Över 64 år					
	Män				2	2
	Kvinnor		1		4	5
	Totalt		1		6	7
Serbien	Under 18 år		3		1	4
	Mellan 18-64 år		3			3
	Över 64 år					
	Män		2			2
	Kvinnor		4		1	5
	Totalt		6		1	7
Övriga	Under 18 år		3		3	6
	Mellan 18-64 år	5	7	6	17	35
	Över 64 år			1		1
	Män	5	5	7	4	21
	Kvinnor		5		16	21
	Totalt	5	10	7	20	42
TOTALT	Under 18 år		8		11	19
	Mellan 18-64 år	5	16	6	28	55
	Över 64 år			1		1
	Män	5	11	7	14	37
	Kvinnor		13		25	38
	Totalt	5	24	7	39	75

Bilaga 8

Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende arbetsmarknadsärenden 2011

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod												Totalt
		C0	C7	C8	C9	CF	CH	CI	CP	CR	CU	CW		
Thailand	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	2 848		4	7	6	18		1	6	6			2 896
	Över 64 år													
	Män	2 356		3	2	4				1	6			2 372
	Kvinnor	492		1	5	2	18		1	5				524
Indien	Totalt	2 848		4	7	6	18		1	6	6			2 896
	Under 18 år		2											2
	Mellan 18-64 år	2 249	1		80				1	2	123	34		2 490
	Över 64 år													
	Män	1 932	1		72				1	2	102	24		2 134
Kina	Kvinnor	319			8					21	10			358
	Totalt	2 251	1		80				1	2	123	34		2 492
	Under 18 år		1											1
	Mellan 18-64 år	1 073		3	128	17	10	6	7	201	9			1 454
	Över 64 år		3											3
Ukraina	Män	749		3	75	15		5	4	123	2			976
	Kvinnor	328			53	2	10	1	3	78	7			482
	Totalt	1 077		3	128	17	10	6	7	201	9			1 458
	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	560	2	8	14	2	20	4	161	19	36			826
Turkiet	Över 64 år													
	Män	383	1	6	6	2		2	105	13	15			533
	Kvinnor	177	1	2	8		20	2	56	6	21			293
	Totalt	560	2	8	14	2	20	4	161	19	36			826
	Under 18 år													
Usa	Mellan 18-64 år	719	22	1	43	4	1	2	1	17	5	1		816
	Över 64 år													
	Män	638	15	1	40	4		2	1	9	4			714
	Kvinnor	81	7		3		1			8	1	1		102
	Totalt	719	22	1	43	4	1	2	1	17	5	1		816
Syrien	Under 18 år						1							1
	Mellan 18-64 år	346		11	13	6	34	144	2	80	84			720
	Över 64 år		5							8	4			17
	Män	224		6	11	5	3	91	1	61	52			454
	Kvinnor	127		5	2	1	32	53	1	27	36			284
Övriga	Totalt	351		11	13	6	35	144	2	88	88			738
	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	569	25		7	3			1	1	33			639
	Över 64 år		4											4
	Män	485	23		7	3			1	1	32			552
TOTALT	Kvinnor	90	2								1			93
	Totalt	575	25		7	3			1	1	33			645
	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	5 213	273	81	812	69	57	247	72	411	390	320		7 945
	Över 64 år		13	2	1		1			4	3			24
Övriga	Män	4 157	229	75	663	57	7	215	50	281	277	209		6 220
	Kvinnor	1 082	46	7	149	13	52	32	22	134	116	133		1 786
	Totalt	5 239	275	82	812	70	59	247	72	415	393	342		8 006
	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	13 577	323	108	1 104	107	140	404	247	858	597	321		17 786
TOTALT	Över 64 år		25	2	1		1			12	7			48
	Män	10 924	269	94	876	90	10	316	164	591	412	209		13 955
	Kvinnor	2 696	56	15	228	18	133	88	83	279	192	134		3 922
	Totalt	13 620	325	109	1 104	108	143	404	247	870	604	343		17 877

Bilaga 9

Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende gäststudenter och adoptivbarn 2011

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod		
		D	F	Totalt
Kina	Under 18 år	2	113	115
	Mellan 18-64 år	1 479		1 479
	Män	602	77	679
	Kvinnor	879	36	915
	Totalt	1 481	113	1 594
Turkiet	Under 18 år			
	Mellan 18-64 år	515		515
	Män	260		260
	Kvinnor	255		255
	Totalt	515		515
Indien	Under 18 år		28	28
	Mellan 18-64 år	348		348
	Män	270	12	282
	Kvinnor	78	16	94
	Totalt	348	28	376
Iran	Under 18 år	1	3	4
	Mellan 18-64 år	360		360
	Män	203	1	204
	Kvinnor	158	2	160
	Totalt	361	3	364
Kanada	Under 18 år	3		3
	Mellan 18-64 år	343		343
	Män	159		159
	Kvinnor	187		187
	Totalt	346		346
Usa	Under 18 år			
	Mellan 18-64 år	302		302
	Män	151		151
	Kvinnor	151		151
	Totalt	302		302
Australien	Under 18 år	1		1
	Mellan 18-64 år	291		291
	Män	128		128
	Kvinnor	164		164
	Totalt	292		292
Övriga	Under 18 år	19	211	230
	Mellan 18-64 år	3 172		3 172
	Män	1 730	118	1 848
	Kvinnor	1 461	93	1 554
	Totalt	3 191	211	3 402
TOTALT	Under 18 år	26	355	381
	Mellan 18-64 år	6 810		6 810
	Män	3 503	208	3 711
	Kvinnor	3 333	147	3 480
	Totalt	6 836	355	7 191

Bilaga 10

Beviljade uppehållstillstånd avseende verkställighetshindersärenden 2011

Medborgarskap	Ålder/ Kön	M4	M5	M6	Totalt
Statslös	Under 18 år	6		10	16
	därav barn utan vårdnadshavare			2	2
	Mellan 18-64 år	58	1	12	71
	Över 64 år	1			1
	Män	55	1	13	69
	Kvinnor	10		9	19
Totalt		65	1	22	88
Irak	Under 18 år	1		7	8
	därav barn utan vårdnadshavare				
	Mellan 18-64 år	1		26	27
	Över 64 år			2	2
	Män	1		25	26
	Kvinnor	1		10	11
Totalt		2		35	37
Serbien	Under 18 år	1	1	14	16
	därav barn utan vårdnadshavare	1			1
	Mellan 18-64 år		1	20	21
	Över 64 år				
	Män	1		15	16
	Kvinnor		2	19	21
Totalt		1	2	34	37
Libanon	Under 18 år			6	6
	därav barn utan vårdnadshavare				
	Mellan 18-64 år			9	9
	Över 64 år			1	1
	Män			5	5
	Kvinnor			11	11
Totalt				16	16
Övriga	Under 18 år	2	2	82	86
	därav barn utan vårdnadshavare	2	1	23	26
	Mellan 18-64 år	5	5	114	124
	Över 64 år			4	4
	Män	6	4	93	103
	Kvinnor	1	3	107	111
Totalt		7	7	200	214
TOTALT	Under 18 år	10	3	119	132
	därav barn utan vårdnadshavare	3	1	25	29
	Mellan 18-64 år	64	7	181	252
	Över 64 år	1		7	8
	Män	63	5	151	219
	Kvinnor	12	5	156	173
Totalt		75	10	307	392

Bilaga 11

Avgjorda medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2009-2011

Medborgarskap	Kön	2009	2010	2011
Irak	Kvinnor	1 879	1 647	1 947
	Män	1 513	2 070	2 743
	Bifall kvinnor %	77 %	82 %	85 %
	Bifall män %	70 %	79 %	82 %
	Totalt antal	3 392	3 717	4 690
	Totalt bifall %	74 %	80 %	83 %
Serbien	Kvinnor	812	614	955
	Män	830	626	902
	Bifall kvinnor %	89 %	87 %	91 %
	Bifall män %	87 %	85 %	89 %
	Totalt antal	1 642	1 240	1 857
	Totalt bifall %	88 %	86 %	90 %
Polen	Kvinnor	492	737	814
	Män	249	507	614
	Bifall kvinnor %	92 %	93 %	95 %
	Bifall män %	84 %	91 %	94 %
	Totalt antal	741	1 244	1 428
	Totalt bifall %	89 %	92 %	95 %
Statslös	Kvinnor	373	401	495
	Män	481	593	731
	Bifall kvinnor %	79 %	82 %	75 %
	Bifall män %	69 %	73 %	72 %
	Totalt antal	854	994	1 226
	Totalt bifall %	74 %	76 %	73 %
Thailand	Kvinnor	989	1 087	1 094
	Män	107	126	123
	Bifall kvinnor %	93 %	93 %	96 %
	Bifall män %	76 %	82 %	88 %
	Totalt antal	1 096	1 213	1 217
	Totalt bifall %	92 %	92 %	96 %
Turkiet	Kvinnor	521	417	501
	Män	645	574	615
	Bifall kvinnor %	89 %	88 %	93 %
	Bifall män %	84 %	82 %	89 %
	Totalt antal	1 166	991	1 116
	Totalt bifall %	86 %	85%	91 %
Bosnien och Hercegovina	Kvinnor	489	437	509
	Män	500	374	470
	Bifall kvinnor %	93 %	93 %	95 %
	Bifall män %	88 %	88 %	91 %
	Totalt antal	989	811	979
	Totalt bifall %	91 %	91 %	93 %
Övriga	Kvinnor	7 984	8 435	8 280
	Män	6 973	7 254	7 210
	Bifall kvinnor %	88 %	88 %	90 %
	Bifall män %	80 %	82 %	85 %
	Totalt antal	14 957	15 689	15 490
	Totalt bifall %	84 %	85 %	88 %
Totalt	Kvinnor	13 539	13 775	14 595
	Män	11 298	12 124	13 408
	Bifall kvinnor %	87 %	88 %	90 %
	Bifall män %	80 %	81 %	85 %
	Totalt antal	24 837	25 899	28 003
	Totalt bifall %	84 %	85 %	88 %
Bibehållande/befrielse		639	722	886
Summa avgjorda ärenden		25 476	26 621	28 889
Summa inkomna ärenden		25 937	32 184	34 620

Bilaga 12

Ärenden avseende utbetalning av återetableringsstöd
för personer från vissa länder som återvänder självmant 2011

Medborgarskap	Inkomna	Avgjorda	varav bifall	varav avslag	varav avskrivna m.m.
Irak	427	438	352	74	12
Kosovo	374	326	207	111	8
Ryssland	134	139	116	15	8
Serbien	128	129	36	89	4
Afghanistan	54	54	48	6	
Statslös	54	49	42	3	4
Kirgizistan	45	43	32	11	
Okänt	31	30	23	7	
Burundi	19	21	17	4	
Jemen	10	13	10	2	1
Övriga	125	123	40	69	14
Totalt	1 401	1 365	923	391	51

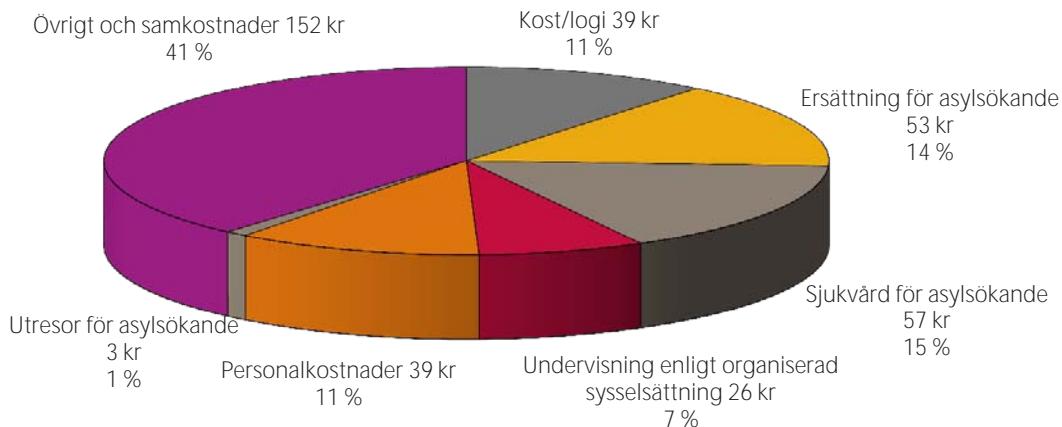
Bilaga 13

Utbetalade statliga ersättningar till kommuner och landsting
för flyktingmottagande 2009-2011

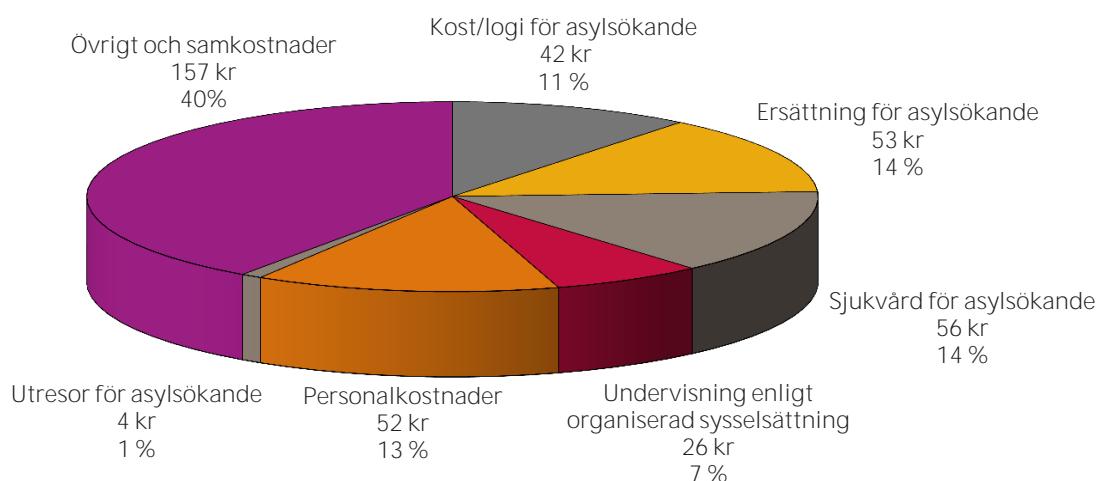
	2009	2010	2011
Anslag	4 808 398 000	4 684 328 000	4 980 283 000
Extra ersättning för mottagna 2010	--	78 660 000	71 790 000
Ny schablonersättning (2010:1122)	--	--	-4 511 000
inkl. överföring från anslaget 12:3:6			
Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	--	--	52 902 000
Grunderåttning	153 982 200	151 956 000	153 982 200
Schablonersättning (1990:927)			
inkl. överföring från anslaget 12:3:6	3 311 229 450	2 869 721 190	1 953 357 020
Särskilda kostnader för äldre, sjuka och funktionshindrade	89 006 865	105 620 961	104 075 999
varav			
<i>ekonomiskt bistånd</i>	34 383 518	45 473 304	47 904 748
<i>stöd och hjälp i boendet</i>	53 721 166	58 938 842	54 312 554
<i>färdtjänst</i>	902 182	1 208 815	1 858 697
Särskilda kostnader för barn utan vårdnadshavare	584 607 754	976 171 813	1 553 865 401
varav			
<i>boendeplatser</i>	324 486 978	574 127 759	1 044 661 740
<i>familjehem o.dyl</i>	260 120 776	402 044 054	486 613 661
<i>barnschablon</i>	--	--	22 590 000
Extraordinära kostnader	102 998 310	102 973 995	59 866 501
varav			
<i>direkta kostnader för kvotflyktingar</i>	13 465 953	12 756 788	10 872 557
<i>organiserad flytt från storstadsområden</i>	359 3568	--	--
<i>övriga individuella insatser</i>	46 534 098	48 575 669	51 807 465
<i>strukturella insatser</i>	39 404 691	41 641 538	-2 813 521
Sjukvårdsersättningar	142 184 320	173 079 225	183 717 105
varav			
<i>varaktig vård kommuner</i>	87 878 186	108 954 692	108 174 229
<i>varaktig vård landsting</i>	42 749 009	54 568 249	70 567 821
<i>hälsoundersökningar kommuner</i>	1 219 222	526 654	132 500
<i>hälsoundersökningar landsting</i>	10 337 903	9 029 630	4 842 555
Extra ersättning mottagna 2007-2009	232 410 000	57 360 000	10 480 000
Totalt	4 616 418 899	4 515 543 184	4 139 525 226

Bilaga 14

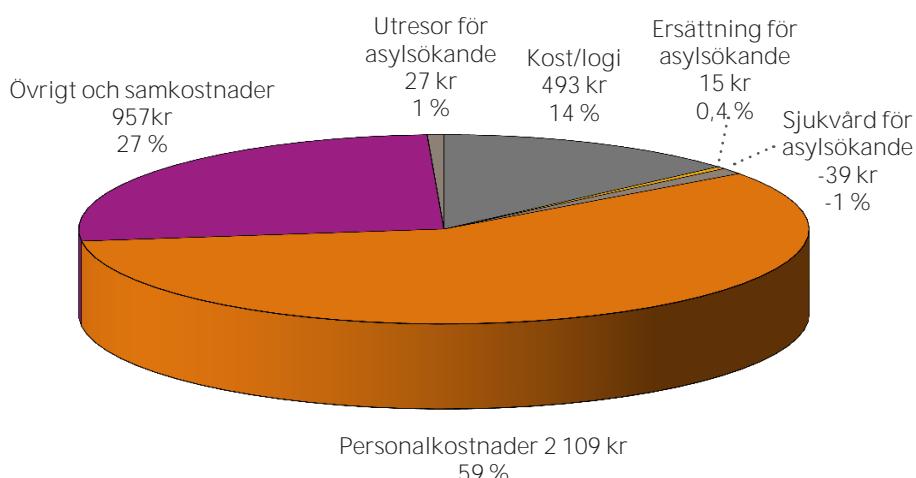
Dygnskostnad för asylsökande fördelat på kostnadsslag, exklusive förvar
Totalt 369 kronor per dygn

Dygnskostnad för asylsökande totalt fördelat på kostnadsslag
Totalt 390 kronor per dygn

Dygnskostnad för asylsökande i förvar fördelat på kostnadsslag
Totalt 3 562 kronor per dygn

www.migrationsverket.se

